

Hermo.

impbat opinionē eoz. quā de messia habebat ostendens q̄ dicitur ē deus et hō et nō solū hō filius dauid. Et idō ut dī. glosa. **N**ō reprehendit eos dī eo q̄ dicitūt eū filiūt dauid. s; q̄ filiūt dī nō creditūt. Et hoc ē ait illis. **Q**uō ergo si purus hō sit. dauid in spū. s. sancto q̄ mētiri nō pōt vocat eū dominum. q̄ s̄m vos aīn eum nō fuit. vt glosa dicit. **D**ixit dīs dīo meo. Istud dice re est equalēt filiūt sibi generare. **N**ō sal. **D**īs dīrit ad me. **D**ixit ergo dīs. s. de⁹ pater dīo meo. s. deo filio q̄ erat dīs dauid. nō s̄m qđ de eo carnēt sumere dēbat. s; s̄m qđ dī deo p̄rē s̄p fuit. **D**ixit ergo domin⁹ pat̄ dīo filio sedē a dext̄ris meis. i. in eq̄litate deitatis s̄m qđ de⁹ et in potioribus bonis patris s̄m qđ hō. donec ponam inimicos z̄c. Et attēde q̄ istd donec nō tenet hic exclusiue sed inclusiue. **U**nno pōt p̄tinuatōz act⁹ sessionis. vsq; ad subiectōez inimicōz tantū. s; ponit etiāz p̄tinuatōez. **S**ile est istud qđ dī. math. i. **N**ō cognouit eā donec pepit filiūt suūt p̄mogenitū. **A**duertendū ergo hic q̄ crīstus inq̄ntū hō fuit in magnis laborib⁹ i m̄do isto donec dictū est ei a p̄rē. **S**edē a dext̄ris meis do. po. ini. tu. z̄c. i. donec tibi rebelles subiūciā. vel subiectōe voluntaria vt credāt volētes. **Esa. vi.** Et adorabunt scabellū pedū tuoz q̄ detra. tibi **V**el subiectōe coacta vt in iudicō puniant et sub sint ei. **O**pōt aut̄ illū regnare donec ponat inimicos sub pedib⁹ ei⁹. **S**i ergo dauid i hac autoritate vocat eū dīm qđ est s̄m diuītate. qđ n̄ poss̄t ē si ess̄t pur⁹ hō. quō fili⁹ e⁹ est. **Q.d.** Istud ē impossibile q̄ s̄m eādē naturā sit fili⁹ et dīs. **S**cđm ergo vest̄z itellectū ista sūtoino repugnātia. **R**elinqt ergo q̄ sit fili⁹ dauid s̄m humānatā. et sit dīs dauid s̄m diuīaz natāz. et p̄ dīs p̄t; q̄ sit de⁹ et hō. Et iō ne mo potat r̄ndere ei v̄bū. neq; ausus fuit q̄s; ex illo die eū apli⁹ itterrogare. Et sic

CI

patet tertium

De eplā. **H**ermo. **CI**

Katias ago

Odeo meo s̄p p vo. i. co. i. **H**ic incipit p̄ma eplā ad Cox. In q̄ p̄missa sa-
lutarōe pōt exordiū. in q̄ vt captet beni-
uolētiā auditōz. p̄medat bonos q̄ erant
int̄ corīthios et regratia dī m̄ltis bōis
q̄ eis p̄ulerat. Et s̄m hoc hec eplā diuidi-
tur in tres pres. **N**ōrō eī agit grās dī p
grā data eis ḡtu; faciente. q̄ de⁹ eos ḡtifi-
cauit. In p̄n. eple. **G**cdō agit grās p gra-
tis ḡtis eis datis. pp̄t q̄s corā boībus ḡ-
tiosi sunt facti ibi. **Q**uā in oīb⁹ dī. fa. es. iil.
Tercō agit grās p certitudie ḡle. quāz in
fūto recepturi erāt dī grās possidētes ibi.
Expectatib⁹ reuelatōz dñi nr̄i esu xp̄i.
Dicit ergo p̄mo. **G**rās ago. s. ore. cordō et
ope dī meo. **D**ē⁹ est oīm pcreatōz et gu-
bernatōz; s; ei⁹ sp̄ealit p sp̄ealez cultū et di-
lectōz. **G**emp p vobis. i. horis dōbitis et tē-
pib⁹ p̄stitutis. **G**ic̄ intelligendum ē illō. i.
Theb. v. **G**ine int̄missiōe orate i omībus
grās agite. In grā dī. i. pp̄t grām dī. q̄ da-
ta est vobis p quā. s. ḡtis facti estis dō et in
filios ei⁹ adoptati. et hoc in xp̄o esu. et sic
pt; p̄mū. **G**cdō agit grās p diuerb̄ ḡtis
ḡtis eis datis dī. Et grās ago sup̄. q̄ i oī-
bus diuītes facti estis i illo. i. i. xp̄o et p̄ xp̄z
in oīvbo. i. in oī genere linguaz l̄ in omī
mō p̄dicādi. s. mediocrib⁹ minorib⁹ et pfe-
ctis et in oīscīa. i. i. int̄lectu oīm scriptura-
ruz. et his ita estis ditati q̄ ita tenetis sicut
testimonii xp̄i. hoc ē xp̄o datū a pp̄hetis
p̄firmatū ē in vobis. s. p̄ meā p̄dicatōz
. i. ita ista v̄ba et sciētiā tenetis dī eo qđ de
xp̄o p̄dicaui sicut testimonij s. pp̄hetarū
p̄firmau. hoc est sicut illa que dī xp̄o vo-
bis predicaui illum testificantia testifica-
ta a prophetis sunt firma in vobis. **G**ic̄
ille gratie fortissime confirmate sunt in

vobis. **Ubi** notandum q̄ pdicatores cōfirmat suā pdicatōe; testimonio scripturarum d̄ xpo a p̄phetis dictarū. **Confir**māt etiā eā p̄bonā t̄ p̄seuerātem viā. **Ec**cle. xxix. **Cōfirma** v̄bum tuū t̄ fidlit̄ age. **Deus** aut̄ p̄firmat p̄ miracula. **A**barci xvi. **D**ū no coopante t̄ ser. p̄fir. sequēti. si. **E**t ita diuites facti estis in illis ḡtis con firmati ita v̄tnibil vobis d̄sit in vlla gra tia q̄n totū babeatis q̄d ad salutem spe crat. **Quia** vt di. augu. **M**ultū est diues religio xp̄iana q̄ in xpo omniū possesso; re omia possidet. **H**ac aut̄ abundantia; meret abundā humilitas. **J**ac. mī. **D**e supbis resistit humilib̄ at dat gratiam. **E**t sic ptz scdm. **T**ercō agit grās p̄ cer titudine gle quā babebat di. **E**t gratias ago sup̄ p̄ vobis expectātib̄ reuelatōe; domi nostri iesu xp̄i. i. q̄r firmit̄ expecta tis eius aptam visionē q̄ post mortē fid̄ libus xp̄i p̄stāt. **N**el reuelatōz dicit q̄ erit in die iudicii quā impij timent̄ s̄ iusti ex pectāt. **L**ob. xmi. **C**ūctis dieb̄ qb̄ n. mi. expe. do. ve. immu. mea. **H**ac reuelatōe; om̄is creatura expectat. **Q**ui p̄firmabit **H**ic oñdit q̄ secure possunt reuelatōem filioz di expectare. **D**is enī in p̄seueran tia p̄firmatus secure expectat. **I**z ip̄os d̄cit p̄culdubio p̄firmādos. ergo secure ex pectare possunt. **N**e aut̄ illis q̄ ex p̄sumptōne vel ex p̄emptu talē reuelatōz expe ciant. **A**mos. vi. **N**e d̄siderantib̄ diem domi. **D**icit ergo. Qui p̄firmabit vos. s. sup̄ hoc q̄d dat sp̄are in bono faciendo t̄ certa spe sine crūcie mortali faciens vos esse in cauedo a malo et nō sine peccato veniali t̄ hoc v̄sq; in finē. **E**t exponit se. s. in diē adūetus domi nostri iesu xp̄i. id ē quādo xpc veniet in morte vniuersit̄ qz. **N**ota ergo q̄ electi p̄firmsant a dō in bo no faciendo t̄ in cauedo maluz. **Cōfirma** aut̄ eos v̄sq; in finē. q̄r mali. t̄ si ad tēpus vident̄ p̄firmsati cito r̄uūt. prouer. xxmī.

Septies in die ca. iu. t̄ resur. **I**mpij autē corrūet in malū. **E**t sic ptz terciū **A**pro ralitas. **G**icut pat̄ex dictis in tota epi stola aplūs insitit grārūactōni agēs ḡt as dō p̄ grā gratium faciēte. t̄ p̄ diuersis alijs ḡtis corinthijs a dō datis. **D**uo er go videamus in hac eplā. **D**rumo quid nos inducit ad exhibendū dō grās. **E**c cūdo d̄ quo t̄ p̄ q̄bus maxime regratia; ri dbemus. **C**irca p̄mū nota q̄ lex nos inducūt ad reḡtiandū dō. **D**rumū est admonitō t̄ exēpla sanctoz. **N**ā sicut di philos. **U**niciq; expto credendū est in sua arte sicut medico in medicis. iudiciū p̄tractibus. **M**rs aut̄ sanctoz fuit t̄ est in cognoscere vera bona. t̄ cognita amare. **A**barci. xii. **G**ile est regnū celoz bo. ne que. bo. mar. **S**ancti aut̄ mltūm insite runt grārūactōni. t̄ nos monuerūt vt sili ter insisterem̄ q̄r hoc est vnu magnū bo num. ppter q̄d nos insisterē dbemus. et eis credre sicut exptis in grārumactōne. **B**ern. **D**isce in grās referēdo nō eē tar dus t̄ segnis. disce ad singula bona grās agere diligēter p̄sidera q̄ tibi apponūtur vt nulla di dona grārūactōne fruſtrētur. **T**ho. mī. **O**m̄i tēpe bñ dic deum. **I**n duo diuidit vita p̄teplatiua sanctoz. s. in orō nem t̄ grārumactōez. q̄r sancti p̄siderant t̄ preuidēt bona t̄ mala. p̄ bonis psonat grārumactō t̄ vox laudis. p̄ mal̄ sequit orō vt amoueāt si meli. **C**ol. mī. **O**ri istate vigilātes i ea in grārūactōne. **G**e cundū est martma di bñficia q̄ nobis cō tulit. **D**ecem enī maxima bñficia cōtulit nobis deus d̄ q̄bus supra dictū est i euā gelio bodierno q̄r smōe c. **D**o q̄rum qlibet nedū p̄ omib⁹ dbemus sp̄ grās exhibere nec vnuq; a grārūactōne cessare. **E**t attēde q̄nta nobis de⁹ fecit. **N**ā fact⁹ est suus vt nos liberaret. **F**act⁹ est pau per vt nos ditaret. **F**act⁹ ē humil̄ vt nos exaltaret. **F**act⁹ ē bō vt nos deos faceret

Hermo

Amor tuus est ut nos vivificaret. Descedit ad inferos ut nos extraheret. Resurrexit a mortuis ut nos resuscitaret. Ascendit ad celos ut nos secum duceret. O anima misera cogita hec dei beneficia. et consurge tota in deuotas domini laudes. ps. Laudamus dominum deo. Ide quid retridomus. p. om. q. r. Et sic de his vis predicare quod in primo finione de nativitate domini. xxij. d. Tercium est tempus in quo deus nos nasci et venire fecit. quod est tempus gloriarum et misericordie et virtutis plenius. Ecce nunc tempus acceptabile eccl. n. d. s. Nam scriptura est apta. et clare vidimus opera Christi. Christus est incarnatus et passus ex cuius passione mirabilis virtus nobis emanauit. celum est aptum. dyabolus regnatus est in inferno propter quod diminuta est eius potestas contra nos. medicine efficacissime contra omnem morbum sunt patefacti dulciter magne dant et gratiae mirabiles largiuntur. Aptam est ergo bulla summi pontificis. Carissimi hec oia anno aduentum Christi non fuerunt. Et iam mirabilitate Christiani moderni temporis ad gloriamactores tenent quod omnia hec possident. nec tyrannoꝝ persecutos patiuntur. ps. Non fecit taliter oīnat. Quarum est obsequium omnium creaturarum. Nam angelos. celum sidera. quanto elemēta. terrenascētia et omnia alia deo ordinavit in beatitudinem nostrorum. ac etiam filius dei ad laudem nobis pedes veit. ps. Domine quid est homo quod memores eius. Et sequitur. Oia subiecisti sub peccato. Que oia sideras dauid ait. Adbereat lingua mea fauicibus meis et habemus etiam exemplum ab animalibus regnandi deo. Nam canis est mirabilitate fidelis domino suo. et linguit eum et stat ad pedes eius. propter cibum solum quem ab eo recipit. Hic cadit exemplum de leone beatiberosum. et de leone de quo habet in esopo. cui quidam extraxit spinam de pede quod postea adductus romam posuit est cum aliis leonibus ad condēnatos boies deuorādūz et

CI

dictus homo pietus leonibus ad deuorandum defensus est ab eo. Tertius est fructus magnus. Nam recognitō beneficioꝝ domini et gloriamactō p. eisdē. provocat deum ut accepta p. suet et largiat maiora. Drouer. xi. Illa quod būndicit impinguabit Bern. Ad locum unde exiit flu. grāz reuertitur id est reuertiōbent ut itez fluat. Et tertius est triplex damnum quod ex ingratitudine puenit. Primus est quod bona recepta auferri facit. Ro. i. Qui cum deum cognouissent non sicut deum glorificauerunt aut grās egerunt. et iō euauuerunt et obscuratum est insipiens cor eoz. Unde di. aug. Quid deus dederat gratias tulit ingratitudine. Secundum est quod impedit ne bona gratia vltoris recipiantur. Ore. Non est dignus dandis quod non agit gratis de datis. Bern. Ingratitudo est vetus vrens siccās fontes pie tatis. rorem misericordie et lumen gratiae. Tercium est quod ingrati non solum puan tur bonis. sed etiam pena multiplici feruntur. vt in filiis israel. quod magna beneficia dei non recognoscētes in penas varias considerūt. Sic etiam videmus modum in hominibus accidere. quod diversas pestilētias patiuntur frequentes propter iniquitatem beneficiorū domini. Et sic patet p. misericordia. Secundo vidamus propter quibus beneficiis marie dominus regnari debemus. marie autem propter bonis gratiae. propter collationem virtutum dominus debemus assurgere cum multiplici gratiactō. quod illa sunt via et optima bona. Et hoc est quod apostolus hic dicit. Gratias ago deo meo. propter gratiam dei quod data est vobis. Et ubi attende quod virtutes excellunt oia alia bona quantum ad sex. Tertium quantum ad situm. Nam virtutes oīes locantur in anima. Sunt enim oīes virtutes in potentia anime. Nam fides est in intellectu. spes et caritas in voluntate. iustitia et prudentia in rationabili. fortitudo in irascibili. temperantia in concupiscibili. Illa via bona modi sunt extra

Hermo

animā. Et iō q̄ nō hñt v̄tutes sunt omni no vacui nibil habētes. q̄ nō hñt bōa in se s̄ custodiūt bona vt canis bōa dñi sui. Nō hñt bōa sua s̄ aliena t̄ iō nibil hñt. Exemplū de vectorib⁹ t̄ villicis q̄ nibil habēt. q̄zuis habeat p̄ manib⁹ m̄lta bōa Apoca. n̄j. Dicis q̄ diues sum t̄ nulli⁹ egeo t̄ nescis q̄a tu es miser t̄ miserabil. paup̄ t̄ nudus. Sc̄do q̄ntum ad p̄p̄e tatez bonoz. Quedā. n. sunt bōa nostra vt v̄tutes. q̄daz creaturaz vt diuitie. Bo le. n. v̄tutes sunt p̄priū bonuz homīs. Et ido ab eo auferri nō p̄nt. sicut nec calor ab igne. nec splēdor a sole. Un̄ om̄es p̄n cipes m̄di nō potuerūt a sanctis auferre v̄tutes cum om̄ibus tormentis suis. Ro. vn̄j. Quis nos sepabit a caritate xp̄i. Et sequit. Certus sum enī q̄ neq̄z mors neq̄z vita. neq̄z instā. neq̄z fu. ne. cre. aliq̄z po nos se. a cari. dei. Et iō natalis philos. q̄ euaserat de incēdio ciuitatis sue in q̄ omnia eius bōa fuerat pbusta. t̄ uxor t̄ filii interrogat⁹ a rege quāta pdidisset. respōdit nibil. om̄ia enī mea bona mecum habeo t̄ intra me sūt. Nullo ergo mō v̄tus p̄t separari ab hoīe. sicut p̄priū bonū eius. Stati. n. q̄ sepāt ab eo efficit bestia. psal. Homo cū in honore esset. s. v̄tutis nō intellēxit. q̄z honor est reuerētia exhibita ī testimoniu virtutis. p̄patu est iumentis insipiētibus. Boet. li. m̄j. psa. ii. Ita fit vt quē vidris vitijs trāformatū. hoīez n̄ in re vocare possis. Et idcirco diuites in v̄tute sp̄ t̄ vbiq̄z sunt diuites q̄z sp̄ t̄ vbiq̄z habēt bōa sua secū. Diuites vero mundi nō semp̄t vbiq̄z sunt diuites q̄z diuitias suas post mortē auferrenō p̄nt. Job. xxvij. Diues cū dormierit nibil secū auferet. Tercō quātu; ad efficaciā v̄tutum. Hola. n. virtus est q̄ facit bonū hoīem t̄ opus e⁹ bonū reddit. vt inq̄t philo. in etibis. Et vt di. aug. Virt⁹ est qua recte viuitur. q̄ nullus male v̄tū. Allia v̄o bona

CI

vt diuitie t̄ digitates t̄ huīoi nō soluz bo num nō efficiūt possessore s̄z potius eius maliciā manifestat. Boe. li. n̄j. psa. m̄j. Dignitas collata imp̄bis nō solū nō efficit dignos s̄z potius pdit t̄ ostētat idignos. Hō ita patuisset neq̄cia neronis nisi im pato; fuisse. Et nota hic detestabile malum. Q̄z vt di. aug. Om̄is bō om̄ia vult habere bōa t̄ bonā domū t̄ bōas vestes t̄ sic de aliis. Aliaz vero solā nō curat habere bonā. Propt̄ qd̄ d̄berz p̄spui. Hic cadit exemplū socratis q̄ cū a rege fuisse inuitat⁹ ad p̄adūm t̄ viderzonia circū statia picta t̄ deaurata spuit in faciez regis di. q̄ eius facies turpior locu; ess̄z in domo sua. Quarto q̄ntū ad societatē q̄z virtutes sine alijs bonis m̄di sunt perse sufficiētes t̄ pfectū bonū. Sed omnia alia bōa sine virtutibus penit⁹ nichil valent. Boe. vbi supra. Quid in om̄ib⁹ illis sc̄z ī bōis m̄di. nisi p̄bitas v̄tētū laudatur. i. bon⁹ v̄sus q̄a virtute pcedit. itaq̄z nō ex dīḡtate virtuti s̄z ex v̄tute dignitati honor accedit. Imo om̄ia alia bōa sine v̄tute cedūt habētibus in malū. t̄ melius esset eis nō habere. Mat. xxvij. H̄eli⁹ ei esset si natus n̄ fuisse bō iste. Quinto quātu ad p̄manētiā. q̄z sole virtutes p̄manēt cū hoīe. nec ī vita. nec in morte. nec in p̄speris. nec ī aduersis ip̄m dereliquunt. Sap. x. Hec. s. v̄tus v̄editū. ius. nō dereli. desce. q̄z cū il. ī souēa. Apoc. xvij. Opa ei illoz sequūt illos. Om̄ia vero alia bōa dereliquūt hoīem ī morte. t̄ frequēt in uitā t̄ diuitie t̄ delicie t̄ honores t̄ amici t̄ p̄langnei. Sexto quātu ad meritū. sola ei virt⁹ dei q̄a grā dei pcedit facit nos mereri vitā eternā. Oia. n. opa nrā de generē bonoz. nisi sint sc̄a in v̄tute n̄ merēt vitā eternā. Mat. vij. Multū dicēt mibi in illa die dñe nōne in noīe tuo p̄phetaui mus. t̄ ī nomie tuo demonia eiecim⁹ t̄ v̄tutes m̄ltas fecun⁹. i. multa odage gene

Sermo

rebonoz. Et dicet ill. Amē dico vobis.
Nescio vos. Et sic p̄t̄ totū de ep̄la.

Domica. ix. de euāgeliō.

Sermo . CII.

Hscendens hie
sus in nauiculā trāsfretauit t̄ venit in ciuitatē
suā. math. ix. Hic ut di.
Job. cribo. Creator rerū orbis terrie dñs.
p̄ q̄ se ppter nos nostra angustauit car
ne. cepit habere humanā patriā. cepit ci
uitatis iudaice esse cuius parētes habere
cepit pentum oū ip̄e parēs. vt attrabes
ret caritas q̄s disperat metus. Et iō vt
verus bō nauē intrās mare indī trāsiunt
t̄ vt ver⁹ deus palitici in aia t̄ corpe sa
nauit. Et sic in hoc euāgeliō qđdam ma
gnuz miraculū xp̄i recitat. Circa qđ euā
gelista sex narrat. Idimū ē xp̄i ad ciuita
tem suā trāsfretatō. In pn. euan. Scdm
est ciuīdā palitici ad xp̄m adductio ibi.
Et ecce offere. ei pali. iacē. illec. Terciū est
peccator̄ palitici relaxatō ibi. Videlicet au
tez ie. fi. il. di. pa. cōfi. fi. remit. ti. pecca. tua
Quartū est scribayz t̄ phariseoz p̄tra ie/
sum mala cogitatō ibi. Et ecce qđam de
scri. di. intra se. hic blas. Quintuz ē male
cogitatō seoz repbatō. t̄ palitici in cor
pore sanatō ibi. Et cū vidisset ie. co. e. di.
vt qđ cogi. mala in cor. ve. qđ ē fa. dic. di.
ti. pec. zc. Sextū est ex miraculo facto dī
glorificatō ibi. Videlētes aut̄ tur. ii. t̄ glo.
eū. Idiō ergo ponit xp̄i ad ciuitatē
suā trāsfretatō ibi. Ascendēs ie. in nauī.
trāsfretauit. s. de terra gerelenoz t̄ venit
in ciuitatē suā. s. capbarnaū. vt habeat in
marc. Cri. Ciuitatē suā hic capbarnaūz
dicit. Alia. n. eū suscepit nascentē. s. beth'
leem. Alia at̄ nutriuit. s. nazareth. Alia
yo habuit p̄tinue habitantem. s. capbar
nauz. Capbarnaū ergo iesus p̄dicatōne
inhabitatōe t̄ miraculq̄ plurimis illu-

CII

strauit. ppter q̄ oīa ciuitas iesu dicta est.
Lu. mī. Quāta audiūm⁹ facta in capb/
arnaū zc. Idiō distice at̄ p̄ nauiculā istaz
quā xp̄c ascēdit. t̄ in q̄ trāsfretauit mare.
idē amaritudies b̄ mōdi. ad redeunduz
in ciuitatē suā. s. capbarnaū celestez. crux
xp̄i designat. p̄ quā t̄ in q̄ xp̄c trāsiuit de
hoc mōdo ad celū. p̄ quā crucē p̄nia desi
gnat. Mat. xvij. Si q̄s vult venire post
me abneget semetip̄m t̄ tollat crucē suaq̄
idē p̄niaz. Et iō si volum⁹ ad ciuitatem
nrām redire sc̄z capbarnaū celestē. q̄ nrā
dī. q̄ iure patris nostri xp̄i nobis debet.
opoz̄ p̄ intrem⁹ nauiculā istā. s. p̄nuam.
t̄ in ip̄a trāseamus mare mōdi.

Higficiat aut̄ p̄ nauē crux xp̄i t̄ p̄nia m̄b
tiplici rōe. Idiō rōe indigētē q̄. sicut
necessario erūs in mari. si vult ad portū
venire indiget nauī. ita nos erūtes ī hoc
mōdo q̄ est mare tēpestuosuz indigemus
cruce p̄nie si volum⁹ ad portū q̄etis p̄ue
nire. als in mari pibim⁹. Lu. xiiij. Alii pe
nitentiā babueritis oēs sil'pibitis. Et iō
iobānes bapti. q̄ vocabat ad regnū dice
bat. Idīam agite apppin. ei re. ce. mat.
mī. Hcō rōe figure. Est. n. nauis aper
ta t̄ lata supius t̄ ltricta t̄ clausa inferi⁹.
Hic crux p̄nie deb̄z eē stricta t̄ clausa v̄;
sus terrā. q̄ ex terra resoluunt̄ vapores.
idē mala desidria q̄ corūpūt affectuz. et
nebule q̄ obnubilat̄ intellectū. t̄ frig⁹ qđ
p̄stringit effectū. Solū in puncto debet
crux p̄nie tāgere terrā sicut crux xp̄i ifixa
est terre in modico foramē. q̄ penitēs lo
luz vite necessaria debet recipe. I. Thī. v.
Habētes ali. t̄ qb⁹ te. his p̄tē. sum⁹. De
bet aut̄ eē apta t̄ lata supius v̄sus celuz.
vt hō celestib⁹ inhibet. t̄ dō celo adiutoruz
expectet. q̄ cū p̄nia sit pliuz vald̄ durum
nisib⁹ iuuet a dō succūbit. Et idō vna v̄
tus p̄ncipalp̄nie ponit̄ spes. p̄ quā bō pe
nitēs spat̄ in deo oīa vincere. Idili. mī.
Oīa possum in eo q̄ me p̄fortat. Jo. xvij.

Berimo

Cōfidite s. in me. **H**ic p̄fidit dauid & iō vicit golyā. **J** Reg. xvij. Tercō rōe existēne qz sicut nauis stat sup aqz & ferrib aqz. ita crux p̄nie d̄bz stare sup aqz bapt̄līmi & ferri ab aquis lacrimaz. **N**ā extere nātōes faciūt p̄niā suā. & qz non faciunt eam sup aqz bapt̄līmi nō pueniūt ad por tum regni salutis. **J**ob. m. **A**isi qz rena tus fu. er aqz & sp̄lsā. nō potest intra. in re gnum di. **D**ebz etiam ferri ab aqz lacri maruz. **D**sal. Lauabo p̄ singulas noctes id est p̄ singula peccata. lectū meū. i. p̄sc̄ entiaz meā. In p̄niā enī mūdant peccata lacrime aut melius abstergūt peccata qz aliqd aliud. sicut lacrime petri & magdale ne absterserūt peccata eorum. **L**uc. xij. Egressus foras fleuit amare. **Q**uarto rōne obediētie. In nullo ei loco ita obe diētia obfua. sicut in naui. **p**. **Q**u ipē dixit & facta sunt. Qd necessariū ē in cruce p̄nie. qz cū in p̄niā vita grātie q̄ p̄sistit in obfuantia mādatoz dei acquirat. iuxta illud **M**ath. xix. si vis ad vitā ingredi h̄ua mādata. oportz q̄ penitēs obediāt deo & mīstris eius. **L**uce. x. Qui vos audit me audit. & q̄ vos spernit me spernit. **B** Quīto ratōe iacture. **A**bi nota q̄ nauis in mari ex mltis pati iacturā. & maxime ex q̄ttuor sc̄z ex malo regimie. ex subitra tōne aq. ex nimia oneratōe. & ex vētoruz tēpestate. **D**uo ex malo regimie nau cleri. qz si non est bñ doct̄ submergit nauis. **H**ic est in p̄niā. Oportz. n. q̄ clericis & penitēs multa discretōe & multa prudētia vtant. **M**ath. x. Estote ergo pruden tes si. ser. **U**n illa sancta aialia de qb̄ d̄r in ezech. j. & in apoca. m. c. p̄ que penitēs designat dicunt ēē oculis vndiqz plena. **A**ug. Utasti grādia caue ne obruaris arena. **P**lta impediūt penitētez nisi sci at sibi cauere. **G**cō ex subinratōne aque. qz si aq̄ nimis subinrat nauis sub mergit. **H**ic penitēs si in p̄niā recipit car

CII

nalia desidōria & facit opa carnis que per aquā designat statū submergit. **T**ercō ex nimia reū oneratōe. **H**ic est in penitētia. Et iō oportz q̄ penitēs omnia onera deponat. s. on⁹ pcti. **H**ebrē. xij. Deponētes omē pond⁹ & circūstās nos peccatū p̄ patiāz curram⁹ ad p̄positū nobis cer tamen. Et on⁹ tpaliuz rez. **M**at. xix. Ec ce nos re. om. & le. su. te. **A**bi dicit **B**ern. **H**n petre. & nō ad insipientiā tibi. Scie bas enī q̄ xp̄m seq̄ nō poteras oneratus. **E**t ideo in p̄niā ecclā q̄tq̄ habebant agros & domos vendebāt & ponebāt p̄cia eoz aū pedes ap̄loz. **U**t ptz actu. m. **E**t ad hoc significandū qñ ascēdit crucē ex poliauit se & nud⁹ in cruce pepēdit. **Q**uarto ex ventoz tēpestate a qb̄ sub mergit. **S**imilit & penitēs. **N**ā q̄tuor vēti. i. quatuor affectiones pugnāt in aīma homis ut submergit eam. **Q**: sim bern. **T**imēt que nō oportz. sperat q̄ non decēt gaudēt vane. dolētqz vaniis. **D**roptez ea di. boe. **G**audia pelle. pelle timorem. spemqz fugato. **N**ec dolor assit nubila mens est vīdictaqz frenis hec vbi regnāt. **I**lli sunt illi q̄ttuor vēti de qb̄s d̄r daū. **vij.** Ecce inq̄t quattuor vēti pugnabant in mari id est in cordō pctōris. **E**t sic ptz p̄mu. **G**cō ponit cuiusdā palitici ad xp̄m adductō. **E**t hoc ē. **E**t ec. of. ei pa. ia. in lecto. **M**ar. ii. d̄r q̄ a quattuor portabāt. **L**u. v. d̄r q̄ nō inueniētes q̄ pte illuz inferret aū iesuz p̄ turba ascenderūt sup tectū & p̄ tegulas submiserūt cū aū iesuz. in quo exp̄mit magna fides & dūotō eo rum. **E**t iō tercō sequit palitici in aīa ci ratō. **V**idēs ei iesus fidē illoz dixit pali tico. Confide fi. re. t. p. tua. **G**lo. Nō fidē palitici qz sensu carebat. **H**iero. Non si dez illi⁹ q̄ offerebat. s. fidē illoz q̄ offere bant eū. **A**bi māifeste ptz q̄ in fide & p̄fi dem alteri⁹ remittit pctūm. **B**eda. Quā tuz valz ap̄d deū fides. p̄pa. ap̄d quez sic

Berimo

valuit aliena. ut int̄ t̄ extra sanaret hominez. Qd̄ est p̄tra hereticos q̄ dicunt p̄ uulis nō remitti pctūm. q̄ nō hñt motū liberi arbitrij. nō pfidētes ip̄os m̄udari in fide pentum v̄l ecclesie. Qd̄ est māise. st̄um falsuz. q̄ magis est de⁹ pn⁹ ad misericordiā t̄ veniā q̄z ad vindictā. Si ergo pueri p̄ peccato pentū dānant. q̄re n̄ multoma⁹ in fide pentū saluāt. ¶ H̄cō q̄rit hic. cū peteret curatō corp̄is q̄re domin⁹ p̄us adhibuit curatōz mētis. Re⁹ sp̄sio dicendū est q̄boc fecit p̄p̄ tria. Id̄o ppter benignitatē liberalitatis sue. q̄ plus dat in munere q̄m petat in p̄ce. ¶ H̄cō vt daret intelligi q̄ peccatu⁹ in aia erat cā morbi in corpe. Und̄ beda. Id̄o culpa aie etiā in corpe infirmabat. Et ideo tāq̄z bonus medic⁹ p̄us causaz t̄ radicem morbi remouet. t̄ p̄ea illum morbu⁹ expellit. ¶ Tercō vt ex hoc dar⁹ occasionez scribis t̄ phariseis sic cogitare dese. vt ip̄i cogitauerunt de ip̄o. ac per hoc ostēderet māifeste q̄ erat filius dei. t̄ sic crederet q̄ ip̄e nō erat solū homo. s̄ et de⁹ t̄ p̄ p̄n̄ nō blasphemaret dūnitē do pctū. Et hoc est qd̄ q̄rato sequitur. Et ecce q̄dam de scribis dix. in. sc. b. blas. Abi nota q̄ tribus modis blasphemat de⁹. Id̄o dū q̄s attribuit deo v̄limp̄ca tur ei qd̄ sibi n̄ p̄uenit vt sit malus t̄ maledict⁹. H̄cō dū q̄s remouet a dō qd̄ si bi p̄uenit vt dicēdo q̄ nō ē om̄ipotēs v̄l misericors t̄ ceta talia. Tercō dū q̄s sibi ip̄i attribuit qd̄ est p̄priu⁹ dei sc̄p̄ctā dūmittere t̄ creare. Et ilto tercō modo dice bant isti q̄ xp̄c blasp̄emabat. q̄z qd̄ erat p̄priu⁹ dei sc̄p̄ctā dūmittere sibi attr̄buebat. Iſti erant zelatores ficti dei. Reducit at eos de⁹ ad cognitōz v̄tatis p̄ simile dū cogitatōes eo⁹ se noscere olen dit. qd̄ similit̄ solius dī est. Et hoc est qd̄ q̄nto sequit sc̄p̄ctā cogitatōnū eo⁹ repb̄atō. Un̄ ait. Et cū vidisset ielus cogitatōnes

CII

eo⁹ dixit. vt qd̄ cogitatōis mala i cordib⁹ veſtris. q. d. ex hoc q̄ cogitatōes veſtras video ppendite q̄ deus sum. Un̄ t̄ pecata dūnitto. H̄z q̄ nec iſtud suffecit ad remotōz cecitatis cordis eo⁹ venit ad magnū miraculū. vt v̄l sic obſtruat̄ os loquētiu⁹ iniq̄. Und̄ seq̄tur. Quid ē facili⁹ dicere remittunt̄ tibi peccata tua. i. dicto facere vt dimittant̄ tibi peciā. glo. qd̄ solus q̄ dimitto noui. an dicere surge t̄ ambula. glosa. qd̄ t̄ vos videre poteris. q. d. Apud me v̄trūq̄z eq̄liter facile ē s̄ q̄ ego solus illud noui. iſtud āt etiam homies v̄det̄. t̄ iō p̄ maiori reputant. p̄bet inuisibile p̄ visible. Et hoc est qd̄ seq̄tur. Ut aut̄ sciatis q̄ filius homis habz p̄tātem dūnit. pec. in ter. H̄z nō v̄det̄ bñ argumētari q̄ p̄ minus v̄det̄ p̄bare maius. M̄inus enī est sanare paliticum in corpe. q̄z peccata dūmittere in aia. Aug. Id̄us ēt iustificare impiū q̄z creare celum t̄ terrā. Et iō nota q̄ op̄ dei potest habere triplicē p̄sideratōem. Cōſiderari em̄ p̄t in opifice. t̄ idō om̄ē opus est eq̄liter facile. q̄z opifex est equalit in omnibus potēs. H̄cō p̄t p̄siderari in ſeip̄o. t̄ sic vñ opus p̄t in ſe habere maiorez difficultatē q̄m aliud. Et ſic iustificare v̄ pain plus t̄ maius est q̄z creare celuz t̄ terrā. eo q̄ in hoc est reſiſtētia peccati. in illo v̄o nulla est reſiſtētia. t̄ ſim hoc inteligit dictū aug. Tercō quātu⁹ ad illos q̄bus opus apparet. t̄ ſic cū homies q̄ magis v̄det̄ estimat̄ maiora. p̄t aliqd̄ exultam̄ri esse maioris vel minoris difficultans qd̄ maius t̄ minus v̄det̄. Si ergo p̄ſideremus op̄ ſim p̄maz p̄sideratōz sc̄p̄ctā p̄t p̄ſiderat̄ in opifice ſic erit argumentu⁹ a ſili. q̄ ſi p̄t facere vñ opus potest facere aliud cū v̄trūq̄z potentiaz ſoliu⁹ dei requirat. Si ſe ergo p̄bat p̄ ſile t̄ inuisibile p̄bat p̄ visible. Hiero. Ut vñ ſint palitico peccata dūmilla. ſol⁹ nouerat q̄ dūmillebat. ſur

gere at et ambulare oib⁹ manifestum erat q̄ videbat. fit ergo visibile signū vt p̄bet inuisibile. **E**i aut̄ p̄siderat s̄m ultimā cō sideratōe sc̄z p̄t p̄siderat in iudicō bo minū. s̄cerit hoc argumētū a maiori. q̄a mai⁹ videbat eis sanare dictio paliticum q̄z dicere remittit tibi peccata tua. **E**t iō si poterat qđ maius erat etiā qđ minus erat. **E**t hoc est qđ sequit. Ut aut̄ scia. q̄a si. bo. ba. po. di. pec. in terra. nūc ait palito co tibi dico surge vt māifestum fiat q̄ sa nus es. tolle lectū tuū et ambula. **E**t statū tu. lectū et ambulauit corā illis vt p̄uerte ren̄ et p̄sunderent. **E**t sic p̄t sc̄m terciū. q̄rtū et q̄ntū. **M**oralitas Circa hoc mi raculuz qnqz p̄siderāda occurrit. **I**deo qđ phūc paliticuz designet. **H**ecdo q̄ sint portatores ipius palitici ad xpm. **T**ercō q̄ est turba impediēs ne paliticus ponat añ iesuz ut habet Lu.v. Quarto que sa ciūt ad dimissionē peccati q̄ iste in fid̄ il loz dimissus est a pctō. **E**t q̄t modis iſir mitates p̄tinguit. q̄ iste ex peccato videt infirm⁹ fuisse. Quinto quō peccator sa nat⁹ debet tollere lectū suū et ire i domuz suā. **C**irca pm̄ nota q̄ phūc paliticū peccator designat et p̄ palisim pctū. **E**t hoc duplicit. s. ratōe originis et ratōne ef feciis. **I**deo rōe originis. **T**rib⁹ enī modis causat palisis. s. ex frigiditate ner uos p̄strigēte. vel ex bumore neruos op lante. vel ex vulnere neruos incidēte. **E**x his enī impedit trālit⁹ spūs ad instrumēta sensuū. et fit p̄uatō sens⁹ et mot⁹ s̄m pl⁹ et min⁹. aliquādo in toto. et aliquid solū in uno mēbro. **N**uma igit̄ auari palisim in currit ex nimia frigiditate. **E**st. n. cōgela ta. q̄ ignem diuinū. s. caritatem dī et pri mi non habz. et hoc est q̄ plena iniqtate. nibil enī iniquis q̄z amare pecunias. ma thei. rrm̄. **Q**uoniā abūdabit in re. cari multoz. **C**alor aut̄ facit boiez largū. pro pterea iuuenes naturalis sunt largi et se

nes auari. **E**t q̄ auar⁹ nōbz calorē dī in se. ido bz cor p̄gelatū et nichil largū. **E**t iō xpc ignē venit muttere in terrā vt hoc frugus depelleret. **N**ā dū se et sua nobis ḡz tis dedit ignē magnū. i. amorē in cordib⁹ nostris accēdit. Ro.vnj. Quō nō etiā cū illo om̄ia nobis donauit. Que cogitans p̄pheta dicit. **C**onculcauit cor meū intra me et in me. mea exar. ag. **I**deo etiā spūlla ctus in spē ignis apparuit vt auaricie frugus depelleret. **L**uxurios⁹ at̄ palisim in currit ex nimia humiditate. q̄ causat ex nimia comeditione. et matie ex potatione vini. **P**rop̄fea dī ad eph. v. **N**olite inebriari vino in q̄ est luxuria. **S**i. n. luxuri osus abstinerz et maceraret abstinenzia ci bi et potus carnē suā nō efficeret palinc⁹. **I**de hāc palisim depellēdā xpc ordianuit et pdicauit p̄niam et abstinentiā. Luce.xxj. **V**idete ne ḡuet corda vrācrapla et ebrietate. **E**t ob hoc etiā sancti pres ordiaue runt religiones et heremitoria. et sancta ecclēsia ordinauit q̄dragēsimaz et alia ieiunia. **S**upb⁹ vō incurrit palisiz ex incisio ne et sepatōe. **S**upbia. n. sepat aia; a dō. et iō influx⁹ spūllanci ad cor ei⁹ transire nō pōt. Eccl. i. Initū supbie bois est a deo apostatare quōz ab eo q̄ fecit illū re cessit cor e;. **I**de hāc palisiz expellēdā xpc usqz ad terraz se humiliauit formam ser ui accipiens. **I**sta ē pessima palisis. quia oez influrū grāz ipedit. Jac.mj. **D**e sup bis resist. bu. at d. gra. **C**ū aut̄ ad ista tria pctā auariciā. luxuriā et supbiā oia pctā reducant. vt dī. j. Job.ij. et hec tria palisis designat s̄m diuersas causas vt dictuz ē māifestū est q̄ p̄ paliticū ois pctōz pōt in telligi rōe originis vñ causat. **H**ecdo lig ficas pctōz p̄ paliticū rōe effect⁹. **Q**uattu or. n. mala sequunt in corpe ex palisi. s. temor. insensibilitas. imobilitas et mollicies. **H**ec eadē q̄tuoz p̄sequit̄ peccator ex pctō p̄p̄t qđ merito p̄ palisim pctū et p̄

paraliticū peccator designatur. **P**rimū malū ē tremor. Tremet enī peccator et timet que timenda nō sunt. s. ista munданa que sūt falla bona. et multa mala p̄nent et ad dolorosuz finē adducūt. **p̄s** Illic trepi. ti. vbi nō erat ti. **E**t nō timz q̄ multū timenda sūt scz pditōez virtutū et gratie dei. et abscisionē ab ecclesia. et priuatiōem glorie celi. **E**t iō qui timorē non habet dñi. nō timet mala facere. q̄ timor dñi expellit peccatū. **ecc. i.** **N**ec curat bona agere. nā qui timet deuz faciet bona. **ecc. xv.** **S**cđm malū ē insensibilitas. nā in palitico fit priuatō et diminutō sens⁹ ex supradictis tribus causis. **V**ic ē i peccatore. nō enī sentit peccator grādia vulnera anime. **A**horsum aut̄ vnius canis vel vnius pulicis bene sentit. **puer. xxij.** **V**erberauerūt me et nō dolui. traxerūt me et nō sensi. **C** **Q** Abi nota q̄ triplex est insensibilitas peccatoris. **P**rima ē q̄ nō sentit pprios defectus quā facit supbia. **H**ic phariseus ille cognoscebat defectus suos sed se meliore omib⁹ repudtabat. nō sum iquit sicut ceteri bo. **Luce. xvii.** **E**cōtra facit būilitas. que bona facit aumā. **greg.** Bonaz mētium est ibi cognoscere culpā vbi culpa nō est. **S**cđa ē q̄ n̄ sentit miseras primoru. **Almos vi.** Bibētes in phialis vnu. et optimo vnguento delibuti et nihil patiebātur super p̄trūdē ioseph. **H**āc facit auaricia et umisericordia. **lu. xvii.** Erat quidā mendicus noie lazarus cupiē saturari z̄c. **E**cōtra facit pietas. q̄ alienas miseras facit suas. **iij. Coz. xi.** Quis infirmatur et ego n̄ infir. q̄s scādalizatur et ego n̄ vro. **T**ertia est. q̄ nō sentit dulcedinē spūssan. bñ sentit dulcedinē phiale et cātilene. s; dulcediez vbi dei sup mel dulcoris n̄ sentit. **H**āc facit imūdicia carnis. q̄ facit boiem quasi porcū vt ei sapiat stercora. **U**n̄ tre nor. **Quinutriebātur i croceis aplreati**

sūt stercora. **E**cōtra facit mūdicia. que facit dei suauitatē sentire. et oculis mentis sentire mat. v. **B**eatū mōdo cor. q̄niaz ipsi deū vi. **T**ercū malū ē immobilitas. si cut enī i p̄tracto ppter frigus. vel opilatio ex humiditate. vel cesso neruo. p̄natuz p̄s paralitica motu. vel in toto. vel in pte. similitē est in peccatore. sit enī immoblis et piger ad omē bonū. **puer. xxi.** **D**esideria occidūt pigrū. noluerūt enī quicqz opari manus eius. **Q**uartū ē mollices quedā. dissoluit enī peccator i aquis deliciaz sicut glaties ad igne. **Hiere. xxxi.** **U**sqz quo delicijs dissolueris filia vagā. **E**t attendit hec mollices in peccatore i hoc q̄ cedit om̄i duro. nibil enī graue nec vna temptatō; p̄t sustinere et vicere. imo om̄i temptatō et oī duro cedit. **puer. xxv. vni.** Qui mollis ē et dissolutus in opere suo strat ē sua opa dissipatis. **D**issoluit enī peccator in igne tribulatōis. sicut et i aquis deliciarum. **D** **C** Circa scđm scz qui sunt portatores q̄ portat peccato rē āte iesum. nota q̄ sunt q̄ttuor. q̄ marcus d. q̄ a q̄ttuor portabat. **P**rim⁹ ē cōficiatō vilitatis et norietatis peccati. qz vile et qz noxiū sit. **I**n finita enī bona auffert scz deū cū oib⁹ bois grē. et infinita mala infert. scz dyabolū cū omib⁹ vicijs. **H**ec aut̄ cogitare multū facit ad conuersiōnē. **p̄s.** Cogitaui vias meas et cōuerti pedes meos. **S**cđs ē mēona mortis. qñ enī q̄s cogitat q̄ de omib⁹ bois suis tē palibus nihil secū portabit. et q̄ ip̄e a ver mib⁹ p̄medet et sub tra recōdet. ab oib⁹ deliquēd⁹. de facili p̄tenit oia. et ad deuz redit. biero. **F**acile p̄tenit oia q̄ sp. se. co. e. mo. **ecc. viij.** **M**emorare no. t. z̄c. **T**erci⁹ ē recogitatō bñficioz dei. **E**t q̄s enī cogitat quo d̄s fecit eū pulcerrimā creaturā ut pote ad imaginē suā. et q̄no oia subiecte ei. et quo vt eū redimeret volunt mori et alia excellēta bñficia. q̄ ei deus p̄tulit

Hermo

multū allicit ad amorem dei. atq; ad eū redire p̄curat. ps. Quid retribuā dño p̄oi. q̄re. mi. calicē salutaris acci. q̄ p̄pnia; ad deū redit in q̄ sal⁹ aīe p̄sistit. ¶ Quare⁹ ē timor supplicij cīni ⁊ spes p̄mij: horren dū ē enī incidere in man⁹ di viuentis heb. x. Si q̄s enī p̄siderat q̄ ip̄e ē obligat⁹ sup̄plicijs et̄nis: ⁊ p̄uat⁹ ḡle padisi. et si redeat ad deū absoluēt a penis ⁊ ḡle restituētur. certe nisi sit oīno fatu⁹ festinabit ad deū redire. esa. xxvij. Ego dixi in dimid. die. me. vadā ad por. inf. Dixi nō vide. do. in ter. vi. Et sequit⁹. Recogitabo tibi omēs ā. me. in amaritudine aie mee. Qd̄ sit in pnia dū bō ad deum redit. ¶ Et Circa tertū sc̄z q̄ ē turba ip̄ediēs ne peccator p̄nēt ā te ielū. nota q̄ quadruplex ē turba impediēs. ¶ Druma ē turba vici oīz. Qui enī ē inuolutus multis malis ⁊ peccatis impedit ne ad deū redeat. ro. j. Qui cū iusticiā dei cognouissent nō itellexerūt. q̄m qui talia agunt sunt digni morte. Sicut enī qui multas et̄ prias infirmitates h̄nt nō defacile curant̄. sic qui multa peccata. Deccata enī clamant cōtra eū in curia celi. gen. mī. Ecce vox san. fra. tui clā. ad me de terra. ¶ Sc̄da ē turba soliciudinū mūdanoy: que suffocat verbū dei et omē bonū cogitatū. luc. vnj. Aliud cecidit inter spinas ⁊ s̄lēxorte spine suffocauerūt illud. Solicitudies mūdi recte sunt sicut spine. vt si quis in eis fuerit inuolut⁹ nō poterit exire illesus. ¶ Dropē qd̄ dī ecc. xi. Fili ne in mīlis sint actus tui. ¶ Tercia ē turba p̄sanguiney: oīz qui oīno salutē aīe impendre conātur ppter quod dictū ē abrae. Ereditate dī terra tua ⁊ de cognatiōe tua ⁊ de domo patris tui. gen. xii. Qd̄ inimici homīs domesti ci eius. luc. xmī. Si quis venit ad me et nō odi p̄a. l. et ma. zc. nō p̄t meus ēē discipul⁹. ¶ Quarta ē turba demonū. q̄ nō dormiūt sed semp̄sumūt animā p̄tōis

CH

ipsis peccatis. ita q̄ nō h̄z vires redeūdi ad deū p̄ omē enī peccatū qd̄ faciūt p̄p̄trari indurataia. et aptitudo ad deū redeūdi paulatū p̄sumit. job. xii. Qui me p̄medūt nō dormiūt a multitudine eoz p̄sumit vestimentū meū. Vestimentū aīme sunt bona naturalia. que p̄ peccatū dua stantur. luc. x. Qui etiā dispoliauerūt eū et plagiis ip̄positis abierūt. Demones auferūt gratuita. ⁊ vulnerāt naturalia. ¶ Circa q̄rtū sc̄z q̄ faciūt ad dimissio nē peccati ⁊ quot de causis infirmitates p̄ne cōnīgūt nota q̄. mī. faciūt ad dimissioez p̄cū. ¶ Drūmū ē opatō bona q̄ habilitat ⁊ disponit ad gratiā sicut medi cūs disponit ut medicina bñ opet. greg. Interī fac q̄cquid boni potes vt de⁹ illūstret cor tuū ad pnia; . Ande stulti sūt ilūli qui postq; sunt i peccato mortali nihil boni facere volunt. ex quo nō pdest eis ad vitā eternā. pdest in eis vt de p̄cō ex eāt et ad deū reueriāt. ¶ Ecclī ē ele mosina. danie. mī. Deccata tua elemosiniā redime. Exemplū būr⁹ habem⁹ i cor nelio cēturione de quo dī act. x. Elemosine tue ascēderūt in memorā in p̄spectu dei. Et iō ad eū missus ē petr⁹ vt a peccatis absoluēret eū. ¶ Tertiū est venia cōcessa alteri p̄ iniuria facta sibi. mathe. vi. Si enī dimiseritis homībus peccata eorū di. vo. pater vester celestis p̄ctā vestra. ¶ Quartū ē meritū et oīo sanctoy vt hic p̄t. q̄ ppter fidē portātū dimissa sunt ei peccata. i. reg. xv. Porta q̄lo peccatū meū. Exemplū de bīo aug. q̄ ppter merita et orōnes matris puerlus ē. ⁊ paul⁹ ppter orōnes stephani cōuersus ē. vt di. august. ¶ Dropēterea dī. job. v. Voca si ē q̄ te audiāt et ad aliquē sanctoy quertere. ¶ Circa aliud sc̄z quot de causis infirmitates p̄tingūt. nota q̄ vt dī. bed. qnq; dī cau sis p̄tingunt. ¶ Drūmo vt merūi iustis p̄ patientiā augeat. vt iob et thobie. ¶

Sermo

cūdo ad custodiā vītūs & būilitatis. nā
vītū in infirmitate pficit. ii.ad co. viij. Ne
magnitudo reue. extol. me datus ē mibi
stimulus carnis mee. an. sa. vt me colla.
Tercio ad purgādū peccata. vt lepra
marie et huic palitico. **Q**uarto ad glāz
dei vt lazaro. **T**uito ad initū pene vt
herodi q̄tenus hic ppendaē qđ i futuro
sequatur. **T**h **C**irca q̄ntū. s. quō pec
cator sanat̄ dēt resurgere et tollere suuʒ
lectū et ire in domū suā. nota tā quia d̄z
surgere p culpe fugā et destatōe. dēt tol
lere lectū suū p pnie assumptōe. t d̄z ire
in domū suā p pfecū bonoꝝ & exercitati
onē. **C**irca primū nota q̄ p cīo sanat̄
q̄tuordz detestari. sc p cīm qđ fecit. dy a
bolū q̄ p cīm suggesti. in dīm q̄ dīcābilis
sua ad p cīz ppetrādū obtulit. et carnē q̄
ad peccatū allerit. q̄n hō pass̄ ē vñū ma
gnū malū oēs q̄ fuerūt in culpa. p sequit̄
Dyabolus āt & mōs et caro sunt in cul
pa peccati iō merito p sequēdi. ps. **C**otūz
dātūr & reuer. q̄ vo. mi. ma. **C**irca scd̄z
nota q̄ peccator dēt tollere lectū suū. id ē
co. p suū in quo prius p peccatū suuʒ ia
cebat. ip̄m p disciplinā pnie macerando
s; p abstinētiā cibi & potus. p disciplinas
& v̄gilias. p pegrinatōes et infirmorū
obsequia. hebr. xi. **C**ircuierūt in melotis.
in pel. cap. egē. an. affl. in soli. er. in mō. tī
spe. & in cauer. **T** **C**irca terciū nota
q̄ peccator sanatus dēt ire in quadruplicē
domū pficiendo. **D**rīma ē ecclēsīa
ad quā dēt ire p sacramētoꝝ perceptōe.
ps. In domū dñi ibū. **D**eb̄ enī se mu
nire sacramētis in qb̄ opatur vītū pas
sionis xp̄i. vt cōseruetur a malo et pfici
at in bono. **S**cda est psciētia ppria in
quā debet ire plūa frequētē discussionē
lap. vnj. **I**ntrās in domū meā p quiesca
cū illa. Q̄n extract̄ ē ignis in aliqua do
mo. diligenter querit an remāserit ignis
in aliq̄ fūilla & deinceps maior cautela

CII

adbibet. **S**ic debet pctor facere in cuius
pisciētia exūct̄ ē ignis peccati. **T**ercia
ē sepulcz. iob. xxx. **S**cio q̄ morti trades
me vbi pstituta ē dom̄ òi viuenti. **A**d
banc. d̄zire hō p iugē memoriaz et expē
ctatōe. iob. xmi. **C**uctis diebus qb̄ nūc
milito expē. do. v. immu. me. **Q**ñ homo
stat ad pensionē in aliq̄ domo i q̄modi
cū dēt stare. nō curat d̄ ea. s; multū curat
de ea in q̄ sp dēthabitare. **I**n hoc āt mū
do omēs itam̄ ad pensionē & modico tē
pore. **I**n alia aut̄ vita in perpetū stabis
m̄. heb. xni. **N**ō hēm̄ bic manēte; cuius
tātēs futurā inq̄. **E**t id modicū ē curan
dū de ista & multū de alia. **Q**uartā ē
celū ad quod d̄zire p desideriū et affecti
onē. pbi. ni. **M**ostra pueratō in celis ē.
Ibi enī ē pater noster. ibi sunt pdecessō
res nostri. abi ē omē bonū nostꝝ. et iō ibi
dēt esse cornostꝝ. mat. vij. **U**bi ē thesau
rustu⁹ ibi ē et cor tuū. **H**ecto & ultimo
ponit ex miraculo facto dei glorificatio
q̄ vidētes turbe miraculū faciu⁹ tumue
rūt. s. timore reuerētie & filiali & glorifica
uerūt dēū qui dedit pīatē talē hoib⁹. i. q̄
dedit pphbetā magnū babētē pīatē tas
lia faciēdi. s. sanādi hoib⁹ in anima & i cor
pore. **E**t sic pat̄ sexū & pīeq̄nter totū.

De epla sermo

CIII.

Renouamini spi
ritu mētis vītē. Epbc. m̄. s. po
stol⁹ in hac epla ad q̄n nos
hortatur. **D**rīmo vt mēte renouemur
nouū hominē induētes. In pī. eple. **G**e
cūdo vt mendatiū deponam̄ vītare lo
q̄ntes. abi. pp̄t qđ deponētes mē. loq. vi.
Tercio nos hortat̄ ad irā p zelum in ira
simpli n̄ peccatē ibi. **I**rascim̄. & no. pec.
Quarto vt furtū dclinem̄ labores ma
nuū exercētes. ibi. **Q**ui furabat̄ iā nō fu
ret. **D**rīo ḡ nos hortat̄. vt mēte renoue
mur. **R**enoua. sp. mē. v. i. renoua. n̄ exē

Hermo

tantū ut multi faciūt in pānis et bōis
intus. s. spūmētis vrē. intrātiua ē p̄stru
ctō. i. spū qui ē mēs vrā. v̄l spūl sancto mē
tis vrē habitatore. Et attēde q̄ d. renoua
mī. q̄ q̄ntūcunq; bō pfectus sit sp̄ debet
reputare de nouo inchoare. ecc. xvij. Cū
plummauerit bō tūc incipiet. ps. Et dixi
nūc ceipi. Et ad cui⁹ inuitatōem dēt esse
bec renouatō. oñdit cū subdit. Et induit
te. quātū ad p̄uersatōem exteriorē p̄imi
tōem. nouū boiem. i. xp̄m nouo mō cō
ceptū et natuz. Ro. xiij. Induim̄do. ies.
xp̄m. Hunc induit quicūq; v̄tutes indu
it. gall. nj. q̄cūq; in xp̄o baptizati estis ci
stū induistis. Sic mulier illa quā iobēs
in apoc. vidit induita erat sole. Induite
dico nouū boiem. qui s̄m deū creatus ē:
nō s̄m carnē. j. cox. xv. Idim⁹ adā de ter
ra terrenus. sc̄ds de celo celestis. q̄ v̄tus
formatiua corpis xp̄i fuit celestis et diui
na et nō terrestris et humana. Et in q̄ dēt
esse hec renouatō facta ad imaginē xp̄i:
ostēdit cū subdit. In iusticia sc̄liz op̄is et
sanctitate v̄tatis. i. in vera sanctitate mē
tis. vt sitis iusti in ope et sancti in mente
Uel in iusticia q̄ntū ad alios. et in sancti
tate v̄tatis quantū ad vos. vt sc̄z sitis si
ne simulatōe ypocrisis. leui. xix. Sancti
estote quoniaz ego sc̄tū sum. Et nota q̄
duplex est renouatō scilic̄z mēns q̄ fit in
p̄senti p̄ v̄tū op̄a. et corporis que fit in fu
turo i corporz resurrectōe. De prima lo
quitur bic apls. Nē nota q̄ nouus bō ē
xp̄s et vetus bō dī adā. Itē nou⁹ bō dici
tur aia q̄ de nouo creata. et vetus bō dī
caro q̄ a veteri adā traducta. ¶¶¶¶¶

Abi nota q̄ aia dī senescere p̄ peccatuz.
p̄ similitudinē. et hoc p̄ q̄ntū ad quattu
or. ¶¶¶¶¶ Idimo q̄ sicut senū icuruat cor
pus. ita peccatū incuruat animā ad tre
na. ita q̄ celestia nō p̄t respicere. Nā tre
na cogitat. desiderat. loquit̄ et op̄at. ps.
¶¶¶¶¶ P̄sler factus suzetur. s. vs. in fi. Idem

CIII

Oculos su. sta. decl. ii. t. ¶ Secūdo q̄ s̄is
cut senū debilitat v̄sum. et q̄ndoq; exce
cat. vt ptz in ylaac. Sic peccatū animam
Nō enī videt peccator gladiū dei sup se
euaginatū nec videt dyabolū se trahē;
tē ad furcas inferni. nec videt se nudū in
omib⁹ bonis spoliatum et vere p̄ om
nia et totalitē cecus. ps. Oculos b. et nō
vi. Et nota hic de hely de q̄ dī q̄ nō pote
rat videre lucernā dei anteq; extigueret
i. reg. nj. Sic peccator nibil clarū potest
videre. s̄z si quid ē male fumigās illud vi
det. Peccator ē sicut noctua q̄ nibil vi
det nisi in tenebris. ioh. nj. Dilex. ma. te.
q̄z lu. Tercō sicut senū debilitat audi
tū et omēs potētias aie organis alliga
tas. sic peccatū aiam et omēs potentias
eius ad omē opus bonuz ligat q̄ nec au
dire verba dei nec amare vera bona. nec
recordari beneficior̄ dei. nec ire ad san
cta loca. nec operari v̄tuosa potest. Imo
omia hec fastidit sicut bō satur cibū. nu
xxi. Anima nostra nauusat sup cibo isto
lenissi. Quarto q̄ sicut sola auaricia
iūuenescit in sene sic solū peccatū iūuen
scit in peccatore. esa. lxxv. Puer cen. a. m.
Peccator habet multa tpa in hac etate
sed in sensu est valde puer. Contra q̄ dī
dī. j. cox. xmj. Molite pueri effici sensib⁹.
sed malicia p̄uuli estote. Ab bac ergo ve
tustate horat nos a pl̄s vt renouemur
dices. Renouam̄ spū mētis vrē. ¶¶¶¶¶
¶¶¶¶¶ Moraliter at exponendo nota q̄ reno
uari dēm̄ s̄m sex sp̄s renouatōis q̄ i cre
aturis iūueniunt. Mōria renouatō fit per
ignē: sicut ferz renouat ab erugie et aux
et argētū p̄ ignē pbant et renouant. sicut
renouat bō in igne t̄bulatōis. sap. nj. Tāq;
aux i for. zc. Tribulatō vocat īgs. q̄ siles
auro et ar. purgat. siles v̄o palee icinerat
et dñigt. qdā at vident argētū et n̄ sūt. et iō
ignē t̄bulatōis n̄ sustinet. hier. vi. Frustra
coſlau. p̄fla. malicie eoz n̄ sūt p̄supte ar.

Hermo

gentum repbū vocate eos. qd̄ dñs piecit illas. Adelioz pba q posset fieri de argēto sit p ignē. Hic est in hoib⁹ q optē probant in tribulatōe. Eccl. ii. In igne pba tur aux⁹ t argentū. hoīes vō in camio humiliatōis. Job. ii. Hitte manū tuā t tāge os eius t carnē. t tūc videbis q in faciem bñdicat tibi. Nota hic qd̄ de⁹ facit si cut aurifex t campor q aliqñ fortit pbat aux⁹. s. p ignē. aliqñ leuit. s. ad pagonē. sic facit deus qd̄ qsdam acrit. pbat p multas tribulatōes vt pfecitos. qsdaz leuit. id ē p paucas tribulatōes vt ipfecitos. Tercia renouatō fit in spente. q cū senue rit t pp̄t duriciē pell' non pōt se bñ vtere abstinet. xl. dieb⁹. Deinde ingrediēs p ar⁹ tu⁹ foramē pelle veterē ibi reliq̄t. Nob̄ac prudētiaz xp̄c nos hortat math. v. Estote inqt pru. si. ser. Debem⁹ aut in hoc spen tis prudētiā imitari. vt carnē nrāz p ab stinētiaz esce t potus macerātes. i artuz foramē pñne ingrediamur. qd̄ arta ē via q ducit ad vitā. math. vii. Abi totā pellē veterē pctōz deponētes. in nouā creatu rāz trāseam⁹. qd̄ nisi q̄s renatus fuerit de nuo nō pōt videre regnū di. Job. iii. Et sicut mō geniti infantes lac puritanis bibamus lapisdū plusq; māna. Dañ. qnto Bibite carissim⁹ t inebriam⁹. i. Detri. ii. Sicut mō geniti infantes sine do. lac. co cu. Tercia renouatō fit in aqla. psal. Renouab̄t vt aqle iuuētus tua. Abi dicit glo. Alqla dū senio ḡuat vñco rostri i moderate crescēte non pōt os apire et ci bum cape. Un lāguescit. H̄z qdām nata limō collidit rostrz ad petrā. t eximit on⁹ rostri quo cibū cape ipediebat. t tunc redit ad cibū t oīa repant ei vt fiat iuuēis. In qdāt nobis exemplū vt rostrz nostrz id ē aspectū mētis nrē q est tot⁹ incurvatus t reflex⁹ ad éram. ita q celestia ei nō sapiat. pcutiam⁹ ad petrā xp̄m. i. Psidere mus ip̄m q̄nta t q̄lia nobis dedit. t tunc

CIII

re tali pcussionē psideratōis ad patrem xp̄m accendit ignis diui amoris in nobis ps. In meditatiōne mea exar. ig. Et talis ignis spūm mētis nrē renouabit. Psal. Emitte spūm tuū t creabunt. qd̄ ignis dī uinus est. t renouabis faciē t̄re. i. aīme t tūc aīma cibū suū spūalem sumet t omīa carnalia renuet. Aug. Gustato spū despicōis caro. Quarto renouatō fit in ceruo. ps. Sic ut ceru⁹ despi. ad son. aqy. Abi di. glo. Ceru⁹ dū ḡuat senio crescēti bus pil⁹ t cornib⁹. Spente baurit narib⁹ q hausto veneno estuat. vñ fontē ad bī bendū ardētissime desidrat. t cū mltū bī berit pilos t cornua dpoit. In qdāt nobis exēplū. qd̄ dū ḡuamur pil. i. passiōib⁹ carnis. q ex carne veteri oriunt. t cornib⁹ id ē digitatib⁹ mō. q vald̄ ḡuat aīaz. t ad terrā depmūt t suis punctōib⁹ vulnerat obē⁹ r. spicere. Spente in palo crucis suis pēsuz t ei⁹ venenū. i. venenosa opp̄bria t tormenta baurire t bibere. p iugē memo riā ex cō haustu in nobis vñt calefactua generabit. t qdā vñt q desiccabit in nobis oē desideriū carnaliū t mūdanoy. et sic desiccatis carnaliib⁹ sitiemus t bibemus aquā diuīe grē salutaris. Job vii. Si q̄s sitit ve. ad me t bi. Et tūc abrenūciabim⁹ cornib⁹ t digitatib⁹ mō. qd̄ si q̄s bñ cosiderat crucifixū. pp̄det quōz digitas mō ē ptenēda. Nā cui p̄us acclamatū est vt do osāna iexcelsis. nūc maledicit vt seductor. mat. xxvnj. Nach qd̄ de. t. d. z̄c. t cui p̄ us psternebāt vestimenta in via. ecce suis exuit t solis sup ea mittit. t mltā alia p̄siderat i cruce. pp̄t q honor t digitas mō ist penit⁹ ptenēda. p tle⁹ et aspectū pili. i. via carnalia t cornua. i. supbia t vicia spi ritualia deponit. qd̄ de cruce manat virtus oēm morbū pcti sanās. dū tiriacā in cruce factā sumimus. que omē venenu⁹ pcti expellit. Et tūc sic renouati t̄ cruciū xuz trālati incipiem⁹ habere vā cornua

idē verū honorē. q̄ p̄sistit in possessione
v̄tutum. Q̄ ut dī. philo. Honor est reue
rēna exhibita in testimoniū v̄tutis. Ho
nor v̄o mūdi est in pāno & in eq̄s. Hoc si
guratuꝝ est nume. xxii. vbi dīs mādauit
q̄ qcunq; graueret punctōe alicuius ve
nem ḥberet respicere sp̄entem eneū i pa
lo suspēsum. q̄ figurabat xp̄m. ¶ Quīta
renouatio fit in accipitre. q̄ fit singul̄ an
nis. De qua dī. iob. xxxix. Hūqd p̄ lapiē
tiam tuā plumescit accipit expādēs alas
suas ad austri. In quo dat nobis exem
plum. q̄ frequēter ḥbem⁹ expādere alas
nostras ad austri. i. ḡrias & beneficia da
ta nobis a deo ḥbem⁹ ad bonitatem di
referre. a q̄ om̄ia bona p̄cedūt. q̄ austri
est v̄etus p̄ductuus & generatiuus ho
norū. Iac. i. Om̄ē datū optimū & om̄. do.
p̄fe. desur. est. Et in tali renouatōe flat in
nos austri. i. sp̄ūllāct⁹. q̄ oēs pēnas. i. ḡti
as renouabit. eas meliorando & nouos
effectus p̄ducere faciēdo. Mat. xxv. Di
babēti dabit & abundabit. Quādo autē
bō ḡtias quas h̄z ad dei bonitateꝝ nō re
fert. nec de eis deo regiat p̄dit pēnas ue
teres & nō recipiet nouas. & nō renoua
bitur vt accipit. Sic p̄didit eas lucifer q̄
d̄ deuꝝ nō retulit bona sua z̄c. ¶ Sexta
renouatōe fit in fenice q̄ i nido suo ligna
arida & aromaticā congregat. & alis luis
ignē cōcutiēs seipm̄ p̄burit & ex eius cine
ribus auis sue sp̄ei p̄creat. In quo sigfi
catur renouatōe q̄ in resurrectōe fiet. q̄a
si in nido nostre carnis in quo habitā
p̄gregauerimus ligna aromaticā. i. op̄a
lancia q̄ redolēt corā deo. in q̄bus ē accē
sus sp̄ūllācti ignis. tūc ex cinerib⁹ illi. i.
p̄ v̄tutem illoꝝ opeꝝ resurget glōsa cor
pora nostra. Co. xv. c. Seminat in igno
bilitate surget in glā. Ad idē vadit reno
uatōe q̄ fit in semib⁹ q̄ in terra mortifica
tur & virētia resurgit. q̄ si in cruce pen
tētie mortificauerimus mēbra nolrat

mōtui fuerim⁹ mōdo. resurgem⁹ in mag
glā p̄ om̄ia felicitē renouati. Id hilip. iii.
Saluatorē expectam⁹ do. no. ie. xp̄z q̄ re
formabit cor. hum. no. p̄figu. cor. cl. sue.
Et sic patz p̄mū. ¶ H̄cōdō nos bortaſ ut
mēdaciū deponam⁹ v̄tatem loquentes
di. Eicut dīxī q̄ nouus bō assumēdus ē
& p̄ p̄n̄s v̄etus deponēdus. ppter q̄d de
ponētes mēdaciū. q̄d ad veterē hominē
p̄nnet loqmīni v̄tatem v̄nusquisq; pri
mo suo. i. om̄es. & hui⁹ rō elt. quoniaꝝ su
mus inuicē membra. i. om̄es sumus fra
tres et filiū viuus dei et maxime cristiani
sunt membra vnius capitī biesu xp̄i.
& ideo eis marie p̄hibet ne seipos p̄men
daciū fallāt ad inuicē. Debem⁹ autē caue
re a mēdacio & loqui v̄tatem maxime p
pter tria. ¶ Dīo q̄ mēdaciū to
tam societatē humanaꝝ deuastat & mer
catōes & iudicia & puniōes & p̄mia. Q̄
p̄mēdaciū emptōres decipiunt. iudices
veritatē nō poslunt inqrere. & p̄ p̄n̄s illo
tes plectūt. & rei euadūt. Der v̄tatē autē
fidelitas societatis humāe p̄buat. null⁹
decipit v̄tas indagat & vnicuiq; b̄m opa
sua retribuit. Dīop̄t q̄d dī. puer. vñj. c.
Veritatē meditabit guttur meū & labia
mea detestabunt impūi. Id hiloi. Duo
bus existētib⁹ aīcis sanctū est p̄honora
re v̄tatem. Dīcit de saracenis q̄ sup oīa
detestant mēdaciū. Saraceni etiā m̄lūz
sunt reales in v̄bo. ¶ H̄cōdō q̄ mēdaciū
reddit hoīz odiosuꝝ dō & hoīb⁹ Ecc. xv
Tres sp̄es odiiuit aīa mea. & agḡor val
de aīc illoꝝ. paup̄e supb⁹. diuitē mēdaci
& senē fatuū & insensatū. In codē. ix. Ter
ribilē i ciuitate sua bō liguoſ⁹. bō liguoſ
sus mīta mēdacia loqt̄. Cercō q̄ mēdaci
uꝝ occidit aīaz & sepat a dō. sap. i. Os q̄d
mētū occidit aīaz. Ecōtra v̄tas a morte
liberat. Iohannis octauo. Cognoscetis
v̄tatē & veritas liberabit vos. Cōseqnē
bortaſ nos ad iram p̄zelum. & ne p̄laz

Hermo

offendam dices. Irascimur super peccatis
Glo. In hac enim ira est perfectio. Unde de
moysel*d*ix*e*ro. xxvij. q*cum* app*p*inquisasset
ad castra et vidisset vitulum et choros. Ira/
tusq*z* valde piecit de manu tabulas et co/
fregit eas*j*. **H**ach*i*.*j*.*d* de matbathia q*cum*
vidisset iudeu*m*olantem. accens*e*st fu/
ror eius s*m* legis zelum et trucidauit e*u*.
Similiter phinees videns scortantem cum
madianitide ingressus est lupanar et p*s*/
fodit ambos s*il*viru*m* et muliere*m* in locis
genitalib*z*. **A**ume. xxv. c. Hac ira iratus
fuit x*p*c*z* q*n* facto flagello de funicul*e*ie/
cit emetes et vendetes de templo. vt*j*ob. ij.
Hec vocat ira per zelum. In tali aut ira ex/
cedit hoc frequent in nimis asper reprehendi/
endo et corrigendo. Et i*o* subdit. Et noli
te peccare modu*l*sc*z* in iracundia exceden/
do. q*r* in te*ip*o peccas quem perturbas. et in
alio quem immoderate exasperas. **E**ccl*e*. vii.
No incendas carbones peccatorum argu*re*
eos. Et si pertingat irasci aliqui immoderate
tum sol non occidat super iracundias vestras
id est cito deponatis. **G**en*e*. xl*x*. **I**aledi/
ctus furo*r* eorū q*r* prīnax. et indignatio eo/
rum q*r* dura. **A**llat ut dicam*z* q*r* hic p*b*/
bibet apl*s* ne in ira offendam*d*. Irasci
mini et nolite peccare. **Q.d.** Intoleres
quod vitari non potest. **E**z de ira non veniat
in actu peccandi. **S**i ergo surgit motus ani/
mi qui iam propter penā peccati non est in po/
testate nostra saltem ei non presentiat ratō. per/
mittit quod apl*s* irasci quod est humana tem/
peratō s*z* p*b*ibet irā ad effectū ducere i*quo*
est p*c*tū et maius ē p*c*tū si sol super iracū/
diam occidat. i*si* diu teneat. Et hoc est quod
dr*i*. **C**oy*i*. Tēptatō vos non apprehendat
nisi humana. Et quod sic tenet irā cor dyabolo
apit et dat ei locū intrādi ad se et secū ba/
bitādi. Nolite ergo locū dare dyabolo
in ira manēdo. Et sic p*t*z q*ad* irā per zeluz
nos bortat et ne in ira peccem*d*ebortat.
Et sic p*t*z secū et terciū z*z*. **Q**uarto nos

CIII

bortat ut furtū non faciam*s*z labore ma/
nuum exerceam*d*. Qui furabat iā non
sure*z* q*licunq*z** genere rapine. **E**rod*i*. xx.
Nō furum facies. **M**agis aut laboret
opando māib*z* suis. Et quod opa faciet. ma/
la lucra. certe nō. s*z* q*od* bonū et iustum est
opet. **S**icut ip*e* paul*d* faciebat. ij. the. vii.
Nō inquieti sum*d* apud vos nec gratis
panē māducaum*d* ab aliq*s*z in labore et
fatigatō die ac nocte opantes ne quēq*z*
vestrū grauarem*d*. **L**ct*i*. xx. **S**icutis quō*z*
ad ea quod opus michi erat et bis quod mecum sunt
misstrauerūt manus iste. Et ad quē sine*z*
dbem*d* laborare. certe ut habeam*d* vni*d*
tribuam*d* sc*z* sustētatō*z* necessitatē patiē/
ti. **E**t deo si patimur necessitatem. p*mo*
nos iōpos sustētare dbem*d*. **D**einde paupes
Lu*i*. x*m*. Noli vocare vicinos diuites et
cognatos tuos ne et i*ip*i tercū iuitent. **H**z
voca paupes. debiles cecos et claudos.
Tria ex supradictis patet. **P**riō de quo
facienda est elymosina. q*r* de iusto acq*s*litō
Tho. vii. Ex tua substātia fac elymosinā
Secūdo cui facienda est q*r* indigenti. Ter/
cio q*d* sit dandū. q*r* q*d* subleuet necessita/
tem non q*d* puocet ad lib*d* dinē. **G**enes.
xvii. **D**onam bucellā p*ā*is et p*f*ortetur
cor vestrū. **H**ic cadit exemplū de illo cal/
cifice de quo d*i*. **G**rego. in dyalogo q*o*i
die sabbati totū lucrū septimane dabat
paupibus apud sanctū petrū rome exce/
pto vici quotidiano. et quodam magnū
palatium mire pulcritudinis p*str*uebat
ei omī die sabbati ut reuelabat quodam quod
rapta fuit ad aliuz mundū. **I**n fine no/
ta quod a furto cauere debem*d* propter duo.
¶ **P**riō propter piculū psone et vi/
tupium. Qui ei furtis assūescit vix vñq*z*
euadit qui capiat et suspendat. et sic vitu/
pat totam p*gen*iem suam. **H**ecdo pro/
pter periculum anime. quia furtu*m* et ra/
pina est pessimū peccatu*m*. de quo homo
vix vñq*z* erit nisi in morte. quia nimis est

Hermo

duru^r reddere aliena. De alijs peccatis pōt bō absolui p solā p̄tritōe. s; de illo n̄ nisi restituat. Restituto aūt t marie fur toru^r vel nunq; fit. vel pessime fit. **H**ec^r est de usuris q; hoies sunt curiales i re accipiēdo. Si aūt totū reaccipent. nūqm̄ usure redderent. **H**ic cadit exemplū illi^r demoniacē q; fuit interrogata a qb^r pec catis hoies magis difficulter recedūt. q; r̄ndit duo esse. s. infidelitas t alienū non reddere. Et sic p̄t q̄rtum t p̄sequēntē to tuim de epla.

Domīca. xx. de euangelio

Hermo **CIII.**

Simile est re gnu^r celo^r homi regi q fecit nu. si. s. **M**ath. xxij. **P**ropt̄ duo xpc in p̄di catōib^r suis pabolis frequēt t libēt vte bat. **P**rdio ppter p̄li facile instructōe. **Q**uāt di. phis. nichil possum^r intelligere sine fantasiate. i. sine imaginatōe s̄sib^r liu^r rez vt. s. in aliq sensibili speculemur qd̄ dī. t ppter ea vt ipē di. ii. phisi. q caret uno sensu carz vna scia. sicut cec^r non h̄z sciam de colorib^r. **E**t iō ppls audies xpm̄ p̄dicantē. t exēpla t pabolas pponētem facilius intelligebat. **H**cdo q; in talibus pabolis xpc occulte rangebat iudeos. et oñdebat q; ppter maliciā eoz p̄ditō eoz apppinqbat. t ipi expectabāt salutē. bec āt li dixi^r eis palā exarsissent magiū eū t accelerassent occidere. **E**t hoc p̄t i ml̄is locis. q; qn̄ ipi intelligebāt pabola p̄tra se dictā. volebāt eū apphendere. vt in pabola de locatōe vinee agricol. mat. xxi. ihoc ergo euāgelio xpc qndā pabola loquit in q; oñdit quō iudi erāt ensciendi t gētes introducēde. In q; qde^r euāgelio q̄tuor p̄tinent. **P**rimū est clemētia diu ne caritatis in nuptiay celebratōe t nūcioz multipli missiōe. In p̄n. euangelij

CIII

Hcdm est negligētia humane salutis. q; p̄tendit in negocioz m̄di m̄lifaria actōne ibi. **I**lli āt ne. t abi. ali. in vill. suā. **T**ercium est iusticia diuīe eq̄tatis. in indeo^r repbatōe t gentiū vocatōe ibi. **R**ex aūt cū au. ira. ē. **Q**uartū est sentētia rōnabil seueritatis in maloz xpianoz. p̄ non ha bente veste nuptiale significatorū. finali p̄dennatōe ibi. **I**ntrauit āt rex vt v. dis.

Prdio ergo ponit clemētia diuīe caritatis in nuptiay celebratōe. **A**binota q; totū hoc euangeliū mystice est exponendum. q; totū est in pabolis. **E**t attēde qa vt dicit glo. de inuitatis ad nuptias solū matheus narrat. **I**liud sile apte dicit lucas. s; de cena. i. de eterno p̄iuicio. de qua nemo ingress^r repellit sicut de p̄nū ecclē sia. **U**n p̄m glo. lucas agit de statu ecclē triumphantis. t iō vocat eā cenā. **M**atheus vō de statu ecclē militatis. **H**erbas ergo nuptias intelligunt ad lram nuptie sacramentales. in qbus deus cū hūana natura matrimonii p̄iunxit dum fact^r est bō t eam sibi in sposam accepit. **P**ossunt etiā intelligi nuptie spūales. in qbus aia deo p̄ fidem copulat. **O**see. ii. **S**pōlabo te mibi in fide. **D**icit ergo. **S**ile factum ē regnū celo^r. i. ecclā p̄sens t militans que dī. regnū celo^r. ppter quattuor. **P**rdio q; sicut deus habitat in celo p glo riā ita habitat in ecclā p grām. **M**at. xxvij. **E**cce ego vobiscū s. om. di. v. a. c. se.

Hcdo q; sicut celū est eleuatū a terra ita ecclā iusto^r p̄ p̄teptu^r m̄danoz. phisi. ni. **N**ostra p̄uersatō in celē. **T**ercō q; sicut in celo sunt qdam corpora magis t mi nus clara t vnū illuminat alid. ita in ecclā iusto^r vnū est maioris meriti q; ali^r. t vnū illuminat aliū t qda^r sunt illuminantes t qda^r illuminati t qdam magis lucet. t qdam min^r. **D**an. xij. **Q**ui docti fuerūt ful. q. s. fir. **E**cce min^r lucētes. **E**t q; ad iustici. eru. ml. q. stel. in ppe. eterni. **E**cce magis lucet: s

Hermo

Quarto quod sicut omnis virtus corporalpce: dit a deo in hec iferiora pro celut corpora ce lestia ita omnis virtus diuina precedit a dominus pro ecclesiam iustoz in omnes homies. **I**oxps dicit eis math. v. **V**os estis lux mundi. **E**t Job. xx. **A**ccipite spiritumis factum quod r. p. re. eis. **H**ec ergo ecclesia iustoz filis est hom regi. i. negotiū ecclesie si le est tali negocio quod fuit vel esse potuit. **F**ilis est ergo bom regi. i. patri qui hic nominatur homo ab hu māitate t caritate sicut aliquādo dr leo a ferocitate punitōis aliquādo ouis et agnus a māsuetudie t patia. **E**x magis enī caritate precessit quod pater fecit tules nuptias filio suo. i. ipm bom fieri prestituit t ei ecclesiam sicut spousam copulauit. **I**der incarnatōis ergo misteriū ei sanctaz ecclesiiam copulauit in vtero virginali. **G**regor. **T**ūc āt deus pater deo filio nuptias fecit quon hūc in vtero virgis humane nate cōmūxit. **S**ed quod ex duabus personis fieri solet nuptiarū coniunctō. absit hoc ab intelle ctibus nostris vt personam redemptoris nostri ex duabus personis credamus esse vni tam. **E**x duabus quopere atque in duabus hūc naturis existere dicimus. sed ex duabus personis credere cōpositū vt nephas vitā. **S**ecurius ergo dici potest. quod in hoc rex pa ter filio suo nuptias fecit. quōd ei pro icar natōis misteriū sanctam ecclesiam sociauit. **V**terus autē genitricis virgis huis sponsi thalamus fuit. **N**on **U**bi nota quod in carnatō filij dei assimilatur matrimonio quontum ad septē. **D**rimo ppter presensuz quod reqr̄it in matrimonio quod similiter fuit ibi. **U**nū nisi beata virgo quod gerebat personā totius humāi generis cōsensisset di. **E**c. an. do. zc. filius dei nō fuisset incarnatus. **E**c cundo ppter maximū amore. quod est in ma trimonio. quod sicut bono reliquit prem t ma trem. patriam t parēres. t adherz vxori vel marito. sic filius dei descēdit de celo in terrā. t in laboribus plimis cū sposa sua

CIII

diu virit t tādem pro ea redimēda mortu us est in cruce **H**iere. xii. **R**eliqui domū meam t dimisi hereditatē meam dominus di lectam aīam meā in manus ūnicorū eius. **U**nū amor filij dei ad humānā naturam omnem aliū amorem excellit. **T**ercio quod sicut vxor maximū t ultimū honorem presequitur in matrimonio. sic humana na tura in vniōe t icarnatōe filij dei. quod tūc summe exaltata fuit. **Q**ue .n. maior po test esse exaltatō quod pro homo sit deus. **E**t ppterea extūc angeli recusauerūt ab ho mibus adorari. vt apoca. xxii. quod āgelus iobāni volēti se adorari ait. **A**nde ne fe ceris. **T**Quarto quod sicut duo preueniunt ad vnu hominē generādum. quod erūt duo ī carne vna scilicet generanda. sic ad genera tōem spiritualem filioz dei cōueniūt cristus t ecclesia. t probaptismū in vtero ecclesie fut taler generatō. t ideo baptisatus extūc dominus xpistus. i. filius xpi t ecclesie. quod baptizati cri stus est pater t ecclesia est mater. **Q**uin to sicut spousus donat spouse multa dona ria. sic deo postquā assumpsit humanaz naturā maxima donaria sibi donauit. i. **I**de. i. **I**der quē maxima t preciosa nobis promissa dominus auit. **G**exto quod sicut nullus potest ad vitam nature venire nisi pro marē t feminā generet t nascatur. sic nullus potest venire ad vitā gratie nisi pro baptismū in xpisto t ecclesia renascatur. Job. n. **N**isi quod r. f. de. zc. **S**eptiō quod sicut vxor inseparabiliter adheret viro. nec vnuque ab eo separari debet sic filius dei ab humāna nata nūqm fuit se paratus. nec in vita nec ī morte. **A**ndas nuptias id est ad fidem incarnatōis filij. iudei fuerunt principaliter in uitati. quod de hoc eius promissio facta est. **G**enesis vicesimo secundo. **I**n semine tuo benedi centur omnes gentes. **E**t ad ipsos pro phete missi sunt. vt per fidem venirent credendo. **E**t hoc est. **M**isit seruos suos scilicet prophetas t nūcios incarnatōis

vocare inuitatos sc̄z iudeos. q̄b̄ hoc in patriarchis p̄mis̄rat vt dictū est. **Criso.** Inuitati sunt hoīes a tpe abrae cui icar- natō xp̄i est p̄missa t̄ nolebāt venire sc̄z credēdo. q̄ nō credidrunt q̄ xp̄c esset fili us dī. Iterū misit alios suos. s. apostolos t̄ discipulos q̄s misit vt di. **Cris.** cum eis dixit mat. x. In viā gentiū ne abieritis. s̄ ite potius ad oues q̄ pierūt do. s. d. Ecce prandū meū paraui. i. introitū regni in fid̄ incarnatōis vt di. glo. Thauri m. t. a. occi. sunt. **Grego.** Ideb̄ thauros āt p̄s ve. te. figurant q̄ ex p̄missione legis ūmīcos suos cornu v̄tutis corpe feriebant. Altilia v̄o saginata dicim⁹ ab eo qđ est alere. vñ altilia quasi alita vocam⁹. per altilia ergo patres no. te. figurant q̄ duz ḡnam pinguedis īterne dulcedis p̄cipiunt a terrenis d̄sidrijs ad sublimia contemplatōis sue p̄ena subleuant. **Tba.** ergo m. t. al. oc. sunt. **Q. d.** Patres ve. te. p̄ testati sunt bāc fidem t̄ in ea mortui sunt. Similē altilia. i. apli t̄ patres no. tes. q̄s ego ad mēsam meas alui t̄ impinguani pinguedie grārum spūssanci. bāc fidē p̄ testant t̄ in ea t̄ p̄ ea mortui t̄ occisi sunt t̄ omia parata sunt q̄ ad bāc fidez faciūt. venite ad nuptias. i. hanc incarnatōez t̄ mortē filij di creditē t̄ opib⁹ dignis ad ipaz accedit. q̄a parata sunt oīa que ad hoc faciūt. Nā parate sunt medicine cōtra omnē morbiū vt nullus p̄ impotētiaz nō accedit. H̄e nuptie publice p̄dicant vt nullus p̄ ignorātiā se excuset. Und spūssanciū in magna copia in linguis igneis est donat⁹. vt nullus p̄ frigiditate pi grescat. **Caritas** di in cordib⁹ nr̄is feruē tūlissime est diffusa q̄ omia facit leuia vt nl̄lus p̄pter difficultatē lenteſcat. **Dyabolus** est in inferno religat⁹ t̄ v̄tus peccati est diminuta. vt nullus p̄pter impugna- tōem tremescat. Celū est aptum t̄ locū ū- patus vt nullus p̄pter impossibilitatem

diffidat. Indulgētie dant t̄ p̄ctā relaxan- tur vt null⁹ p̄pter on⁹ d̄bitoū subsistat. Recte oīa sunt pata vt ad has nuptias venire d̄beamus. Et sic pat̄z p̄mūm. **Ḡdo** ponit negligētia humāe salutis q̄ p̄tēdit in negocioz m̄di m̄ltifaria actōe q̄ ad istas nuptias venire neglexerunt. s̄ abierūt. aliis in villā suā. ali⁹ v̄o ad ne- gociatōem suā z̄c. **Q.** **T**ibi nota q̄ put hic apparet q̄duplici d̄ causa iūitati ad istas nuptias venire p̄tenunt. **D**īma est d̄fectus cognitōis. ad qđ pertin̄z id qđ dicit. Nolebāt venire. s. p̄ fidez bas- nuptias cognoscere. q̄ enī intellectus p̄ bonū cognitū mouet volūtatem. t̄ volū- tas mota a bono cognito mouet cēta mē- bra ad opandum. ind̄ est qđ qđam non cognoscūt bonū. iō nō pgunt ad illđ. Et id̄ isti nolebāt venire. q̄a non cognosce- bant. Cognoscere aut̄ nolebāt q̄ nolebāt intellectū suū humiliare ad credendū ea q̄ p̄ ratōnes naturales p̄bari nō possūt. **C**ōtra qđ di. apli. ij. **Coy. ix.** In captiu- tatem redigētes omnē humanū intelle- ctum in obsequiū xp̄i. **Ḡda** ē d̄fectus amoris veri boni. ad qđ p̄tinet illud. Isti aut̄ neglexerūt. Causāt aut̄ hec negligē- tia ex paucō amore veri boni. Non enī amant vera bona. s. v̄tutes q̄ sunt p̄pria t̄ vera bona homiſ q̄ solum faciūt homi- nem bonū t̄ cum ipo p̄petuo p̄seuerant t̄ ad vitam eternam p̄ducunt. p̄temnūt enim celū t̄ celestia. ps. p̄ nichilo habue- runt terrā d̄sidrabilem. Hec aut̄ negligē- tia apparet multū reprehensibilis ex trib⁹. **R** **P**̄dro q̄ p̄ salute hūana mirabilia ūt facta. Nā deus factus est bō t̄ mortu- us et thauri t̄ altilia. i. patres ve. te. t̄ no- ui testa. occisi sunt vt homo p̄ueniat ad salutem. t̄ homo nihil curat t̄ nihil vult opari vt bāc salutem p̄sequat̄. **Ḡdo** q̄ in hoc tpe oīa sunt pata vt dictuz est. non sic aut̄ ūt ūt in ve. te. Et id̄ nichil

Bermon

aliud restat nisi ut manu lauem ab operibus mortuis: ab omni inquam ente nos mundates, propterea isti qui undecima hora, i. ultima mundi etate, scilicet per gratiam in quo nos sumus negligentes et ociosi fuerint iumentia patrefamilias multum sunt reprehensi. **Quid** inquit hic statim tota die ociosi ut et vos in vinea mea. **mat. xx.** Exemplum de fidelinea que tribus animis non fecit fructum, scilicet tamen legis natura, tamen legis scripta, et tamen legis gratia. **Etiom dñs mandauit eam abscedi. luc. xxi.** **Tercio** ex bonitate et perpetuitate bonorum nuptiarum istarum de quibus dicitur: **j. cor. ii.** Oculus non vidit nec aurum audi, nec in cibis, aliis, quod propter deum bis quod dicitur. **Terza** causa est enim amor boni transitorij, namis enim amans bona transitoria, scilicet homines domini et diuina. **Et hoc est.** Et abi erunt, alius in villa sua, per quam dominatio et honor intelligitur, alius vero ad negotiaciones suam, per quam diuicie acquiruntur. **Plus.** non amant numerum quam deum, plus mundum quam celum, plus corpus quam animam, plus amicos quam sanctos, plus possessiones quam virtutes, plus laudem hominum quam gloriam dei. **Job. xii.** **Vilere** ruit gloriam hominum magis quam dei. **Quarta** causa est appetitus alieni malorum, et hoc est. Reliq vero tenuerunt seruum eius, et pertinaciam, occidit. Tales homines sunt dyabolici peiores omnibus supradictis, qui detrahunt et persequuntur seruos dei predicatorum uitatem et corrigentes vicia et ad regnum dei vocantes nec se patiunt argui de malis suis. **Ego.** **n.** Qui te substituit iudicem super nos, amos. **v.** **Odio** habuerunt corripientes in porta, toquete profecte aboati sunt. **Ad** Iram tales fuerunt iudei qui ex magna prauitate ipsorum occiderunt, et eius aplos et nuncios quod veritate predicabant et eorum vicia arguebant persecuti sunt. **Nam** Stephanum lapidauerunt, iacobum decollauerunt, petrum incarcerauerunt, paulum lapidauerunt et virgis ceciderunt et ceteros aplos per tumelis af-

fectos de suis finibus elecerunt. **mat. xxiiij.** **Hierusalē** bierusalemque occidis prophetas et lapidas eos quod ad te missi sunt. **act. vii.** **Quem** prophetarum non persecuti sunt patres vestri et occiderunt eos qui d'aduentu iusti pronunciabat. **Et sic patet secundum.** **C**tercio ponitur iustitia diuine equitatis in iudeorum reprobatione et punitione et gentium vocacione, et hoc est. **Rex autem cum audisset** scilicet vocem sanguinis seruorum suorum, **gen. iiiij.** Ecce vox sancti fratris tui abel clamat ad me de ter. **apo. vi.** **Vidi** subitus altare dei ieiunias intersectorum, et clausorum, et vocum, et misericordiarum, et hoc est. **Rex** autem dicit deus per effectum quoniam a modis iratis se habet. **Hiero.** **Qui** inuitabat ad nuptias et agebat opera pietatis et caritatis hominis nomine apostoliatur, nunc autem quando ad ultores venit hostis letet et rex tantum dicit. **Sequitur.** **Et** missis exercitibus suis perdidit homicidas istos et civitatem istorum succedit biero. **Der** hos exercitus romanos intelligimus sub duce tyto et vespasiano, qui occidit iudee populis prevaricatrice incenderunt civitatem Christi. **Romanus** autem exercitus dicitur exercitus dei, quod dominus est terrenus et plebeius eius. **Nec** etiam vestimenta romani bierusaleni nisi dominus eos exercitasset gratia. **Vel** angelorum agmina sunt exercitus regis nostri. **Missis** ergo exercitibus extirpasse homicidas dicitur, quod in hominibus oem iudicium per angelos exercetur. **Homicidas** ergo perdit, quod persequentes intermit, civitates eorum igni succendit, quod istorum non solus aie, sed et caro in qua habitauerunt et in gehene flama cruciat. **Reprobatis** ergo iudeis, deinceps gentium vocatio innuit. **Tunc** subditur. **Tunc** autem rex seruum suorum, origo, scilicet apostolis aut angelis, qui propositerant in votis gentium. **Nuprie** quidem pate sunt. **Remigio.** i. omne sacramentum humanum dispensationis iam pactum atque completum est. **Sed** quoniam in iuri erat scilicet iudicium principaliter ad hoc iuncti fuerunt, non digni fuerunt quod iusticias dei

ignorantes et suā statuere volentes indi-
gnosse iudicauerūt eterne vite. Repba-
to ergo iudayco p̄plo ad has nuptias gē-
tilis p̄pls ē susceptus. Und sequit. Ite er-
go ad exit⁹ viay ⁊ quo scūq; inuenenteris
vocate ad nuptias. biero. Gentilis p̄plus
nō erat in vijs. sed i exītib⁹ viay qz diuer-
sos errores hēbat in quib⁹ ⁊ et p̄ quos a
via fidei et vītū exitur. cris. Vnde vie sūt
omēs p̄fessiones hui⁹ m̄di. vīpote p̄bie
mīlicie et hm̄di. Jubet ergo ire ad exitus
viay. i. ad ipas vias. vt cui⁹ curiq; p̄duō
nis bōnes vocēt ad fidē. qz nō ē de⁹ p̄so-
nay acceptor. Addit. Sicut castitas est
via q̄ ducit ad deū. ita fornicatō ē via q̄
ducit ad dyabolum. et sic de alijs virtutib⁹
et vicijs. Jubet ergo vt cui⁹ cunq; puer-
satiōis hoies inuitēt ad fidē. Et hoc ē qd̄
sequit. Et egressi serui eius in vias p̄gre-
gauerūt oēs q̄s inuenērūt bonos et ma-
los. Orige. Egrediētes serui siue deiū;
dea ei bierū. salē apli xp̄siue ab interiori
b̄āgeli sancti et venētes ad vias diuer-
sas diuersoy moy. p̄gregauerūt qscūq;
inuenērūt ⁊ p̄gregat ut vslq; ad finē mū-
di et nō curāt vtz aliqñ a nō vocatōz ma-
li fuerūt an boni. Bonos aut̄ hic inellige-
re simplē puenit būliores ⁊ reciōres ex-
eis q̄ veniebāt ad cultū dei. Quib⁹ pue-
ebat qd̄ aplis ait ad ro. ii. Cū gentes q̄ le-
gē nō habēt naturalit ea q̄ legis sunt faci-
unt ip̄sib⁹ sunt lex. biero. Int̄ ipos gēti-
les ē diuerlitas infinita cū alios sciam⁹
p̄cluiores ēē ad vicia. alios ad boēstates
moy virtutuzq; deditos. Sequit. Et im-
plet e sunt nuptie discumbētū ⁊ credide-
runt q̄q̄t erāt p̄ordinati ad fidē. ¶ S

Mota peccatores q̄ ad has nuptias vo-
cati venire p̄tenunt a t̄b⁹ exercitib⁹ p̄de-
nant. ¶ R̄im⁹ ē exercit⁹ vicioy qz exqbō
nō vult vītutes induere et venire ad nu-
ptias sed in peccato manet de necessita;
te exercitū magnuz vicoy incurrit a qb⁹

p̄dit. Cui⁹ rō est duplex. ¶ Dr̄ia ē magnuz
pondus peccati qd̄ trabit aiaz ad p̄mū;
duz peccatorz. gre. ¶ Deccatū qd̄ p̄ p̄maz
nō delet mox suo p̄dere ad aliud trabit.
¶ Cōda ē indefensio peccatoris. sum⁹ enī
in durissimo prelio spūali. cui⁹ p̄liarma
nō sūt carnalia s̄ spūalia sc̄ vītutes ⁊ do-
na. ij. cor. x. ¶ Deccator at p̄ peccatu; ligat
a dyabolo. ¶ Drouer. v. Tūm⁹ pec. luō;
rū qslq; p̄stringit. Et exūt oībus armis
spūalib⁹. luc. x. Qui enā despoliauerunt
enī. ¶ Si q̄s aut̄ nudus ⁊ ligatus staret in
durissimo prelio necessario p̄mū vul-
neraret vslq; ad mortē. sic accidit petōri.
¶ Cōds ē exercitus demonū qui peccatoz
rē ingrediunt̄. et in aūma et in corpe eu⁹
p̄dunt. ¶ Un ille dcmō quē xp̄s expulit i
terrogatus ab eo qd̄ esset ei nomē i n̄dit
legio. quoniā multi sum⁹ vtz. luc. viij. In
eodē. xj. Tunc vadit et assumit sepiē ali-
os spūis neq; se. ⁊ ingres. bī. ibi. Un de ma-
gdalena dr̄ φ xp̄c expulit ab ea septē des-
mones. vtz in eod. vij. Ille exercitus for-
tis ē virib⁹ et exptis i bello. iob. xlj. Nō
ē piās sup terrā q̄ ei valeat p̄pari. Qui
nūq; dormit. s̄ sp̄ pugnat donec aiaz ad
carcerē ifernī ducat lu. xix. Venētūmici
t. et circūdabūt te vallo ⁊ coāgustabūt te
vndiq; et ad terrā p̄sternēt. ¶ Terciē
exercit⁹ p̄sanguineoz ⁊ negotioz mūdi
¶ Deccator enī i mēgit in negotijs m̄di ⁊
p̄sanguineoz ⁊ aicoz que oīa pugnant
valde p̄ salutē aīe. pp̄terea dr̄ eccl. xj. Fili
ne in multis sint act⁹ tui. apoc. xvij. Eri
te de illa p̄ple me⁹. ⁊ pticipes ne sītis deli-
ciaz eius. Qz vt dr̄. i. iobā. v. Tōtus mī.
in ma. po. est. Et iō q̄ tenerit p̄cē. i. mun-
dū coīquinabit ab ea. Eccl. xij. Isti sumē
tres illi qnq; genarij cū qnq; ginta suis. q̄
venerūt ad capiend̄ belyā lūp q̄z duos
rogauit belyas ignē de celo descēde. et
eos p̄sumere nā exercitū vicoy ⁊ dēonuz
dēm⁹ rogare vt d̄s destruat ⁊ repellata

Hermo

nobis. Et sic p^z tertius. **¶** Quarto penit
sententia rōnabilis severitatis in malorū
xpiāoy pōdēnatōe p nō hūtē veste nupti
alē designatoꝝ. Et hoc ē. Intrauit at rex
vt vi. dis. i. vt vidri facer̄. dan. vii. Iudi. s.
z li. cc. i. pscie singloꝝ. cris. ii. qz alicubi ip̄e
nō el; vbi vult p iudicuz aspicere ibi d^r
pns. vbi at nō vult absens vidr. Dies at
aspectoꝝ d^r dies iudicij qn visitaturus
ē xpianos. q sup mensaz scripturaz accū
būt. Uel vt videret. i. approbare dignos
et iudicare indignos. **Orig.** Quoniam at
bonos et malos optuit vocari. nō at vt
mali pmanerēt mali. s; vt deponerēt ve
stimenta pria nuptijs. et induerēt nuptia
lia vestimenta. i. viscera benignitatis et mi
sericordie. iō rex ingredit ut videat discū
bētes p^rqm eis apponit prandiu vt reti
neat bñtes nuptialia vestimenta atq; de
lectet. pōdēnat at prios. **Un orige.** Ingre
diēs at inuenit qndā q nō mutauerat p
prior mores. Et hoc ē. Et vi. ibi. bo. n. ve
sel. nup. Singularit at di. qz vni gene
ris sunt oēs q seruat maliciā post fidez;
quā babuerūt ate fidē. **greg.** Quid autē
dēm intelligere p veste nuptiale nisi ca
ritatē. qz bāc in se dñs habuit dñ ad soci
ande sibi eccie nuptias veniret. Dicit at
caritas vestis nupcialis. qz nuptie xpī et
eccie spēaliter caritatē reqūt. sicut. n. ma
timonia fieri solēt ad aicicias acqrēdas.
vel augēdas. sic matrimoniu filij dei in
carnatōe ptractū factū ē ad dilectōz dei
et hois augendā. **Filius.** n. dei factus est
in incarnatōe amabilis nimis. **Bern.** lo
quēs de filio dei incarnato. **Nō** hoc clo
co inqt p̄dicat magnus dñs s; puul^r do
min^r amabil nimis. **Daruul** vtiq; qz
natus ē nobis. q p̄us erat pater fact^r est
frat. et q p̄us erat deus fact^r ē soci^r. ipse ē
iā in nobis oē amabile. **Intrat ergo ad**
nuptias. sed sine veste nupciali qui in ec
clesia fidē b^r s; nō caritatē qui a dño cor

CIII

ripit. Et hoc ē. Et ait illi. Amice q. bucū
nō ba. ve. nup. biero. Amicū vocat qz in
uitatus ē ad nuptias. qz si amic^r p fidē
arguit at impudēte q veste sordida mū
dicia polluerit nuptiales. **Orig.** Et qni
az q peccat et nō induit dñm ielum xp̄m
nō b^r excusatōe aliquā. **Et** ideo sequit
Atiste obmutuit. biero. In tpe enī illo n
erit negandi facultas. cū oēs ageli et mū
dus ip̄e testes sint peccatoꝝ. gre. Omne
negociū excusatōis cessat quippe. qz ille
foris increpat qui testis pscie intus aiaz
accusat. biere. xix. Ego sum iudex et testis
d. dñs. **Notandum** at q admiratiue dñs lo
quit cū d. Amice q. buc intra. **Hui** at a:
miratōis tres possunt esse cause **¶**
Idrina ē qz xp̄s ita care bāc veste emit.
et tot et tata p ea sustinuit. et eā gratis bo
mī ba p̄izato p̄tulit. et ip̄e p nibilo eā de
dit qnq; p vno denario. Allie vestes fūt
de pilis aialū vel de corticib^r herbarū
puta de lino. de viscerib^r vermiū puta d
serico. **H**uic at vesti xp̄s materiā mistra
uit de visceribus suis. qn cū lateris sui a
ptione amorem suū nobis ondit **Bern.**
Clavis pentrans. clavis reserās factus ē
mibi ut videā voluntatez dñi p̄z archa
nū cordis p foramen corporis. **¶** Ecclā ē
qz hec vestis summe sup omia placz deo
Ande xp̄s elegit mori s; vestem incōsu
tile qerat figura b^r vestis nullo mō diui
di p̄misit. et poti^r voluit mori qz diuidet
et peccator p nibilo b^r ea et frequentē diui
dere et p̄iicerē nō curat. **aug.** Tunicā bo
mīs iā iudicati in cruce pendentis. carni
fices pilati nō sūtauli pscindere. et tu ni
teris caritatē dei siue caritatē que dñs est
separe. **T**ercia qz hec vestis sup oia valz
et sup oia ē vtil bñti. hec enī opit multi
tudinē peccatoꝝ. puer. x. **U**niversa deli
cta opit caritas. Et facit boīnē filiū dei.
et in deo manere. i. io. m^r **Q**ui manz in ca
ritate in deo ma. cc. **F**acit etiā bominem

Hermo

dignū nuptijs regis eterni et sine ea nullus p̄t intrare. **E**nī nō licebat intrare aulā assueridutos sacco. m̄ltoma ḡ aulā celestis regis. **A**dorat̄ aut̄ ad edifica tōe; nostrā nota q̄ p̄istū boie; nō habē; tē vestē nuptiale intelligit oīs malus cri stian⁹ q̄ habet fidē sed nō opa caritatis. De quo tria dicunt. **I**dr̄o ei⁹ ficta amici cia demōstrat̄ ibi. **A**mice. **E**ccl̄o ei⁹ p̄su p̄tio rep̄bendi. ibi. quō buc intr. **T**ercio eius pena subiungit. ibi. **L**igatis ma. et p. **D**icit ergo **A**mice quō buc intrasti. p̄ q̄ tāta feci. tanta dixi. tanta sustinui. feci cre aturas. dixi scripturas. sustinui penas. fe ci mirabilia docui vtilia. sustinui crude lia. ergo verus amicus sui tibi. s; tu fuisti mibi amicus fictus et vbalis. **Q**d̄ p̄t; qn tū ad tria q̄ ad verā amiciciā reqr̄ntrur. **A** **P**rimū e; q̄ amicoz ē idē velle et nolle vt d. tulli⁹. **B**; tu i nullo voluntatē tuā mee p̄formasti r̄mo mibi i oib⁹ rebel lasti. iob. xv. **C**ucurr̄t aduersus deū er etio collo. **E**ccl̄m ē q̄ amici habet omnia cōmunia. ego aut̄ oīa bona mea tibi p̄municau. et bona nature. et bona gra tie et gle. ro. ynj. **Q**uo nō c. il. o. no. tona. **T**u aut̄ bona tua mibi nō cōmuicasti q̄ nudus fui et nō op̄uisti me. hospes fui et nō collegisti me. et sic de alijs. **I**ta dicet ipijs xps in die iudicij. vt patet. mat. xxv **T**erciu ē q̄ inter oīcos ē ita seruēs di lecio q̄ ad inuicē transformātur. **N**am amo; h; transformare amantē in amatū vt dicit hugo de scō victore. **E**t iō aug. d. de quodā amico suo q̄ intātū erat iip suz transformatus q̄ credebat vnā aīaz i duobus eē. **E**go aut̄ te intātū dilexi q̄ su transformatus in te et factus suz bō. tu at nō es transformat̄ in me. neq; factus es deus neq; filius dei sicut illi q̄ me diligūt p̄fecte. ps. **E**go dixi dij estis et si. exc. o. **E**ti lic p̄t; q̄ tu es aīcus fictus. **E**ccl̄o p̄su p̄tio eius redarguit. **Q**uo inq̄t buc intra

CIII

sti nō bñs vestē nuptiale i. q̄uo nomen cristianitatis usurpati. et re nō hñisti. q̄ caritatē in q̄ religio xpiana vniū ad inui cē et cū deo nō hñisti. qd̄ ero. rr. phibetur **N**ō ass. inq̄t no. dei. t. inua. **T**alis ē sicut sicolnea q̄ h̄ebat solū folia cui xps male dixit q̄ statū aruit. mai. xxi. **E**t nota hic q̄ sup tunica xpi incōsutilē que banc ve stē significabat milites plitati miserunt sorte. sic multi ppter banc vestē preciosā mittūt sortes. dū exponūt ea; fortune dīcetes. **E**i debeo saluari saluabor statutū ē enī quid debeat eē de me. **Q**uidā aut̄; bāc vestē furant̄. sicut dr̄ q̄ pilat̄ furat̄ ē tunica incōsutilē xpi. et hi sunt ypocr̄te et heretici qui veniūt i vestimentis ouū intrinsec⁹ aut̄ sūt lupi rapaces. vt dr̄ ma th. viij. **Q**ui habet vocē iacob. sed manus elau. **H**isun t vulpes sampsonis q̄ icen dūt totā messe; eccie. **V**ulpes āt hēnt op timam pellē et pessimas carnes. et iō dī corari dēnt. **I**te nota q̄ xps bāc q̄stionē p̄cise facit platis ecclesia; i morte. Que rit enī ab eis tria. **I**dr̄o quō buc intrasti. vt rū introduxit te mun⁹ tpale vel pmo; dū. an deus et bonū aīe. **E**ccl̄o quō viri sti an sicut homo vel pecus. **T**ercō quō rexisti te vt rūscilz habueris te vt pastor vel sicut ydolū depictrū. **I**ll̄ ille obmutu it. q̄ de his ūibus male respondere potuit. nō enī puidit sibi quō respōdere des beret. **T**ercio pena eius subiungit. q̄ ligatis ma. et pedib⁹ mit. eū in te. ext. **L**igatur enī manus peccatoris in inferno. q̄ nibil p̄t opari. eccl̄s. ix. **Q**uodcūq; p̄t man⁹ tua facere instāter opare. q̄ nec o. nec rō. nec sapia. nec scia. er. ap. inf. q̄ tu p̄ pe. **I**gant̄ et pedes. q̄ nibil boni desiderat. imo hēt voluntatē obstinatā in malo et vellet oēs damnari. nec dolet de malis que fecit nisi inq̄ntum sentit penam. s; nō dolet de malo. q̄ malū. **I**des nāq; ai me ē affectus aīe vt di. aug⁹. **Q**r. n. p̄tōr

babuit dum viueret manus ligatas ad bona oga et pedes ad desideria veroū bonoꝝ d:gnū est ut in alia vita sibi mā et pedes ligetur. vt sicut ligat⁹ hic exiuit ita ligat⁹ ppetuo maneatur. **E**c ergo ligatus peccator mittit in tenebras exteriores inferni vt q̄ habuit dum viueret tenebras mētis intiores h̄eat p̄ morte tēbras corporis exteriores. **E**t sic de tenebris transeat ad tenebras q̄ lux venit in mundum et dilexerūt homines magis tenebras q̄z lux. **iob. n.** **E**t in tenebris illis erit flet⁹ ppter vebmētā ignis et stridor dētū ppter vebmētā frigoris **iob. xxvij.** **A**b aq̄s niūiū transēt ad calorē niūiū. **greg.** **I**lic dētes strideant q̄ hic dēdācitatē gaudebāt. illic oculi defleāt qui p̄ illicitas cōcupiscentias versabant. quaten⁹ singula mēbra supplicio subiaceāt que hic singul quibusq; vicijs subiecta seruiebāt. **H**z si ibi est ignis q̄uo sunt tenebre. **E**t dicend q̄ ab igne illo abscondit lux et splendor. vt di. glo. sup illud. ps. **V**ox dñi intercedētis fla. ignis. **G**Ultimo respondz tacite cuidā q̄ltioni. q̄r exq̄ solū vn⁹ plect⁹ ē de nuptijs ergo multi sunt electi. pauci vō dānati. **H**oc xp̄c soluit dices. **M**ulti sūt vō. pau. vō electi. i. multi sunt vocati. scz ad fidē et multi veniūt. sed pauci sūt eleci scz ad regnū glorie. q. d. **E**t si d̄ vno d̄r qui est plectus de nuptijs. de multis tamē ē intelligendū. q̄r p̄ illū vnū om̄is mētitudo maloꝝ intelligit. q̄r oēs vna categna dyaboli catenātur. et iō oēs sunt quā si vnus bō. **sap. xvij.** **A**na enīz catena tenebray om̄es erāt colligati. **H**ic cadit exemplū illius cancellarij pisensis. qui p̄ morte apparuit et interrogat⁹ si dānati sc̄rēt diē iudicij. **R**ūdit om̄i die videtur nobis q̄ finiat mūd⁹. q̄r tot descendunt ad infernū. **D**auci ergo sunt electi. orig. **T**imendū ē xpianis ne eo numero irrent in regnū celoꝝ quo filii israel intrauerūt

in terrā pmissiōis. Et sic p̄t totū de euā.
De epla sermo. **CV**

Videte quomo
do caute ābuletis. epbe. v. **T**ota vita p̄ns ē q̄daꝝ via p̄ quaꝝ itur ad vitā et ad mortē. **Q**z si bō ābulz per viā xp̄i et v̄tutū pḡit ad salutē. et vitā **iob. x.** **P**er me si q̄s introierit saluabit̄. **S**i āt ābulet p̄ viā dyaboli et vicioꝝ per git ad pditōez et mortē. **math. vii.** **L**ata et spaciōsa est via q̄ ducit ad pditōez. **V**ia dyaboli d̄r spaciōsa q̄r p̄mitit boīem facere quecūq; vult. et iō multi ambulāt in ea q: oēs stulti. **S**tultoꝝ āt infinitē numer⁹. **ecc. j.** **I**n bac āt epla beat⁹ pau. borat̄ oēs fideles vt in via p̄ntis caute ābuleūt quaten⁹ p̄ueiat̄ ad salutē vt sapiētes et nō pḡat̄ ad damnatōez vt insipiētes et stulti. **I**n qua quidē epla q̄tuor facit. **P**rimo nos hortat̄ vt in via p̄ntis vite caute ābulem⁹ v̄t sapientes. q̄niā ipediūtēta multa sunt. **I**n p̄nc. eple. **S**cđoborat̄ nos vt dei volūtātē cognoscam⁹. q̄niā tenebre multe sunt. ibi. **P**rop̄tea nō lite fieri imprudētes. **T**ercō hortat̄ vt ab ebrietate caueam⁹ et denis spūssant. impleamur. q̄niā vanā multa sunt ibi. **E**t nolite inebriari vi. in q̄ē luxur. fz implea. spūsan. **Q**uarto nos hortat̄ q̄ p̄ donis et in donis spūssan. deo sp̄ grās referamus q̄niā supbia et vanā gloria multa est ibi. **G**rās agētes sp̄ p̄ omib⁹. zc. **P**rimo ergo nos hortat̄ vt in via p̄ntis vite caute ābulem⁹ dices. **V**idete. i. oculo rōnis diligenter p̄siderate q̄uo caute ābuletis. i. quo moderamie et q̄ cautela. puer. m̄j. **P**alpebre tue p̄cedat̄ gressus tuos. **N**ū malia ista sc̄n. de q̄bus d̄r ezechij. plena erāt oculis āte et re. p̄ que viri sancti deſignāt. **A**mbulādū ē ergo summa cautela et moderamie ppter q̄tuor. **E** **C** **P**rimo ppter vie obscuritatē. ps. **P**oluerūt

Hermo

me in tene. et in umbra mort. ¶ Sedo ppter vie lubricitatē. ps. Fiat via istoz te ne. et lu. Valde enī facilis hō cadit in via pñie q; multa sunt lubrica. ¶ Tercio ppter laqueoz multiplicatatem. ecc. ix. In medio laqueoz ingredieris. Tota enī vi ta pñs ē plena laqis. ps. In via bacq ab. absco. la. m. ¶ Quarto ppter latronū in sidiaitōez. iob. xix. Simul venerū latrones et fecerūt sibi viā p me. greg. In pñti vita quasi in via sum. demones at qsi q dā latrūculi iter nostz obsidēt. lu. x. Hō quidā descē. ab hierusalē in bieri. q incidunt in latrones qui etiā despō. e. et plagis impo. ab. semui. reli. Hic ergo caute ē abulandū et nō insipientes qui nibil cogitant de futuris. nec pñtia ordināt. Sz qsi sapiētes qpsiderāt finē et ordināt ad bonū finē. sapiētis ē enī psiderare finem. et omia ad finē ordinare. Hic ergo vt sapiētes abuletis redimētes tps sup. qd pditū est. in quo debuistis seruire deo et nō seruiuistis. qmaz dies mali sunt. i. boies istius ipis et dierū istoz mali sunt. et iō supplete et recuperate illud tps qd ppē maliciā boim et ppter multa impedimenta q occurrerūt pdidistis. Nel redimētes tē p. i. date et obmittite de vro vt hēatis tē pus liberū et quietū ad vacandū deo et spūalibus. qniā dies mali sūt. i. homies istoz dierū qui molestā vos litigis et alis occupationib. ppter qd vacare dō nō potestis. aug. Dics mali dicūtur produab⁹ reb⁹ sc⁹ malicia et miseria boim ceterū dies isti qntū pñinet ad spacia hora rū ordinati sunt. ducūt enī vices. agūt tē pora. orī sol et occidit. transeūt tpa. Cur molesta sunt tpa si boies sibi nō sunt molesti. Dicuntur ergo dies mali vt dixi ppter maliciā boim et miseriā. Sed miseria bois pñunis ē. nō aut̄ malicia d̄z eē cōis. Exqenī lapsus ē adā. et de padiso d pulsus. nunqz fuerunt dies nisi mali. qd

CV

ostēdit puer qui nascit. q; a ploratu incipit. nec ridere pōt. statim natus plorat. ppheta sue calamitatis. Lacrime enī testes sunt miserie nōdum loquit. et iā pp̄betat et qd in labore se futuz vel timore. etiā si iustus fuerit certe in medijs tēptatib⁹ positus sp̄ timebit Redimam⁹ ergo tempus. Quid ē tps redimere. Redimitille tps qui pdit. i. dat de suo vt vacet deo. et nō litib⁹. numū ergo das vt emas tibi a liquid. sic pdas de tuo vt emas tibi q̄tē. hoc est tpls redimere: vt domin⁹ ait. mat. v. Si quis vult tecū in iudicio p̄tendere et tunicā tollere dimitte ei et paſliū. vt ha beas qetū cor ne pdas tps vacādi dō tuo a quo mali boies volūt te reuocare damno et litigis. Nel redimētes tēpus. i. qd minus fecistis in uno tpe restituire i alio dimidiates dies qsi ipij nō dimidiāt. alij enī dimidiāt. alij p̄plet dies. alij vō icipiūt. i. alij morūt i egipto. alij in deserto alij in terra sancta. Hec oīa aug. ¶ Adorat̄ aut̄ ad edificatōez nostrā nota q prudēs viator octo dēt attēdere. ¶ Drimū ē vt sit san⁹. et foris robore q̄tē nūs iter inceptū pficere possit. sic vadēs p viā dei dēt esse san⁹ in mēte p grānā di et dēt habere v̄tutes q faciūt animā forte et omia potētēz. phi. mī. Oīa pos. in eo q̄ me p̄for. Qui at̄ hanc fortitudinē nō habet lassant̄ et deficiūt in via. Et ppter ea filii israel lassati pstrati sunt in desto et nō puenerūt ad terrā pmissionis. ¶ Se cūdū ē. vt cōpetentē sibi sociatē eligat cū qua p̄mod possit ad locū d̄stinatiū ire sic vadēs p viā di d̄zeligere socios q̄ velūt ad padisiū ire et n̄ associet se eūtib⁹ ad iferū. et q̄ vadūt sz mod̄ suū. q; vn⁹ vrorat⁹ n̄ dēt se sociare vni religioso v̄lheremite qzuis vtqz pgat p viā dei. et ad eūdū locū. tñ modus cūdū nō ē equalis in vtro. qz. Tūc ergo p̄petēs societas eligit qñ ad eundē locū vadit et eodē mō. ecc. xiiij. Di

Hermo

tiori te ne soci⁹ fueris. **U**n de august. d^r
 q^z uerat ad simplicianū. seruū xpī vt p^r
 ferret quis esset apt⁹ mod⁹ viuēdi sic af
 fecio vt ipē erat ad abulandū in via dei
 in qua ali⁹ sic ali⁹ sic ibat. In cui⁹ figura
 mādatū est in lege ne q^zs araret i boue et
 asino ut deuī. **xvij.** **T**erciū ē vt piculū
 viaꝝ declinet. sic vadēs p viaꝝ dei debet
 picula q^z sunt q^zi infinita declinare. via ei
 pūnis vite ē plena piculis et insidijs pp̄t
 q^z oport^z caute abulare. vt dictū est. **ij. cor**
gj. **I**deri. flu. pic. la. pi. i ma. pi. in ter. pic. i
 ci. pic. i soli. pi. ex ge. pic. ex ge. pi. ex fal. fra
Oia hec oport^z vitari puer. **xx** **Q**uicaz
 uet laqueos secur⁹ erit. **Q**uartū ē vt
 reb⁹ ḡuib⁹ et supfluis se nō oneret s^r solū
 necessaria portet. **H**ic vadēs p viā dei nō
 deb^r numia possidere. q^z ḡuat et destrūnt
 mentē eius. **A**nim⁹ enī q^z diuidit ad mul
 ta minor fit ad singula vt d. greg. **S**olū
 ergo necessaria sunt portāda. **i. thi. vi. ba**
 bē. ali. et q^z te. bis. **pt. si.** **Q**uitū ē vt a scie
 tib⁹ viā petat. sic vadēs p viā dei d^r libē/
 ter et freqniter audire pdicatōez et exēpla
 sanctoz in qbus via vite doceſ. **ps. I. uc.**
 pe. me. v. xx. **H**extū ē vt cuꝝ indigenis
 nō litiget sed ab eis libēter iniurias susti
 neat. sic vadēs p viā dei nō dēt cū boīb⁹
 b⁹ mūdi litigare qui colunt mōm et in ba
 bitāt sicut ppriaz ciuitatē q^z sicut canes
 ptra gānē alienū cōsurgunt. ita oēs psur
 get ptra' eu. **ioh. xv.** **S**i me pse. sunt et vo
 p. Et hoc ē qd bic d^r. Redimētes tpus q^z
 d^r. mal. sunt. **ro. xii.** **C**ū oī hom. pa. ba.
Heptū ē vt ludis et cho: eis terrigena
 rū nō imisceat se. q^z defacili illaqueare
 amore. sic vadēs p viā dei vana gaudia
 mūdi et carnalia desideria dēt penit⁹ de
 clinare. **j. pet. ii.** **O**bsecro vos tāq^z adue
 nas et pegrinos absti. a car. desi. q^z mi. ad.
 ai. **H**ic xp̄s vadēs bierusalē vidēs gau
 diū et tripudiū ciuitatis nō se umiscuit. s^r
 fleuit sup illā. vt ptz lu. **xix.** **Q** extre. gau

di. luc. oc. puer. **xmij.** **D**roptea dicebat sa
 ra filia raguel. **M**ūq^z cū ludētib⁹ miscui
 me. **tbo. nj.** **O**ctauū ē vt ita modereſ
 gressus suos q^z pueniat ad ciuitatē d^r die
 anteq^z porta claudat. sic seru⁹ dei donec
 dies grē lucet dēt fortē ambulare ateq^z
 porta celi claudatur. q^z claudi⁹ boī dum
 nox culpe occupat mētē eius. **io. xii.** **Am**
 bulate dū luc. ba. vt nō vos tene. p^rben
 dāt. **G**eneca. **F**aciam⁹ qd in itinere fieri
 solet. vt q^z tardī exierūt celeritate moras
 p^rēasant. **E**tiō si tarde incepim⁹ fortiter
 abulem⁹. **Q**uidā ita lēte ambulāt in via
 dei. q^z nūq^z pueniūt ad ciuitatē. **C**ōtra q^z
 d^r. apoc. **nj.** **A**tinā frigid⁹ eēs aut calid⁹.
 s^r q^z tepid⁹ es et nec frigidus nec calidus
 incipiā te euomere de ore mco. **E**t sic ptz
 pmū. **E**cdo nos hortat vt dei volun
 tatē cognoscam⁹ d. **D**roptea nolite fie
 ri iprudētes. i. q^z dies sunt mali. pp̄terea
 oport^z vt nō sitis ip: uđētes nō attēdētes
 qd placeat deo. alias pibitis in dieb⁹ ma
 lis q^z dies mali suggerūt mala. **E**tiō nisi
 bo sit prudēs. et sciat qd sit bonū et mas
 lū. et quid placeat deo. et displiceat. nō ca
 uebit a malis. et p^rōns pibit in ip̄s. **G**itis
 ergo intelligētes q^z sit volūtas dei. **ro. xij.**
At pibitis q^z sit volūtas dī bo. bñpla. et p
 sec. **E**st ergo volūtas dī bona q^z bonum
 nost^r vult et salutē. **j. thi. ij.** **Q**ui vult oēs
 bo. s. f. **E**t bñplacēs. q^z oēs boni et oī bo
 na sibi placēt. et ipē placōib⁹ boīs. **E**st
 et pfcā q^z sibi nihil deest. **ps.** **O**ia q^z u. vo
 dñs fe. i. ce. et in ē. **U**n etiā in repbis volū
 tas dī ipleſ. q^z sicut iustū vult pm̄ari. ita
 vult peccatorē pburi. **E**t sic ptz scdm.
Tercō hortat nos vt ab ebrietate caueā⁹
 et donis eius spūsan. repleamur. **D**rū
 cipalis aut intēto apli ē hic hortari vt v
 pleamur spūsan. et doīs ei⁹. **G**zbec duo
 vicia carnalia sc̄z gula et luxuria maxieī
 pediūt spūscī grāz et dona. et iō solū de
 ip̄s hortat nos bic. leui. **x.** **U**inū et omē

qd̄ inebriare p̄t non bibetis. u. t̄ filiū tui
qñ intrabit̄ tabernaculū testimonij. et
Iug. d. q̄ in actu venero sp̄ūssus n̄ tā
gebar cōta pp̄betaꝝ. **M**olite ergo iebri
ari vino in quo est luxuria sicut effectus
in causa. **E**xemplū de lob⁹ q̄ inebriat⁹ ia/
cuit cū filiab⁹. vt p̄z gen. xix. **S**ed imple
am̄ ait sp̄ūssan. qui mētes lāncificat. in
q̄: o. t̄ p̄ quē dona eius p̄cipiens. q̄ sunt
loqui liguis et psallere t̄ interpretari t̄ do
cere. act. n. **R**eplēti sunt oēs sp̄ūssan. et ce
perūt loqui. **E**t hoc ē. **L**oq̄ntes vobis met
ip̄. s. i. vobis met̄ pos interius instrumentes
t̄ vobis met̄ ip̄is. i. sic ip̄leam̄ t̄ p̄ ip̄leōz
eritis loq̄ntes vobis met̄ ip̄is. i. vn⁹ alii in
struet. ipsalmis q̄ ad bonā opaōz p̄mo
uēt et binis q̄ de laudibus dī agūt et cāti
cis sp̄ūalibus q̄ d̄ eterno gaudio sūt in q̄
b⁹ cātētis et psalletis in cordib⁹ vestris.
a. ex interiori volūtate totū p̄cedat. d̄ nō.
a. ad laudē d̄ nū et bonorē. **E**t sic p̄z t̄ cū.
Quarto nos horat̄: vt p̄ bis dēnis
sp̄ūssanci deo patri sp̄ grās referamus.
D. Grās agēies p̄ bonū t̄ donis accep̄tis
a deo nō credētes illa brēa vobis. **I**ga/
tis ergo grās deo q̄ vos creauit. patri q̄
vos regenerauit. **E**t hoc in noie d̄ nū nr̄
iēlu xpi. in q̄ t̄ p̄ quē oīa donātur. a. vt in
tali grāzaciōe nomē d̄ nū nostri iēlu xpi
exaltēt et dilatēt. **A**d hoc enī dēt tendere
nōstra aciō vt ille exalteat p̄ quē tot et tan
ta dona recepim⁹. q̄: vt di. glo. p̄ eum co
gnouim⁹ deū datorē oīz bonoz. io. xvii.
Pater ma. no. t̄. zc. **S**ubiecti inq̄t inuicē
q. d. **N**ō vos solū bēatis būlit̄ ad. deūz
imo subiecti suis inuicē. **E**t hoc nō ibūa
no timore sed in timore xpi vos ad hoc i
pellente. p̄bi. ii. **I**n būlitate supiores sibi
inuicē arbitrantes. **E**t de hoc ip̄e aplūs
dedit nobis exemplū dū. **C**ū essem liber
ex omnibus omnū me seruū feci. j. **C**or.
ix. **E**t sic p̄z q̄rtum et p̄sq̄nter totum
Dīnica xii. de euange. smo

Erat quidā re
gulus cui⁹ fili⁹ infirmabat ca
p̄barnaū. **I**o. mi. **S**icut d. gre.
Hoc bēt p̄p̄iū diuina scrip̄tura. q̄: dum
narrat gēltū prodit misteriū. **Q**uod op̄
time in hoc euāgeliō p̄t. **N**ādum in eo
quoddā nr̄i saluatōis miraculū enarrā
tur oīdit̄ vnde infirmitas aīe orīt et vñ
de t̄ q̄no sit eius sanitas req̄renda. **I**n q̄
quidē euēgeliō q̄nq; p̄tūetur. **P**rimus
ē cui⁹ dā reguli p̄ filio ad mortē infirma
to dep̄catō. **I**n p̄nc. euā. **S**cđm ē xpi ad
regulū increpatō t̄ pro sanando filio ex
auditō ibi. **M**isi signa t̄ pdigia videritis
nō credens zc. vade filius tu⁹ viuit. **T**er
cū ē reguli credulitas t̄ iussionis sibi fa
cte executō. ibi. **C**redidit bō sermoni quē
dixit illi iēsus. **Q**uarū ē sanati fili⁹ nūci
atō et facit miraculi examinatō ibi. **J**am
eo descendēte servi occurserūt ei zc. inter
rogabat at̄ boz̄ ab eis in qua meli⁹ būe
rit. **Q**uinū ē ex facto miraculo fruct⁹ fid̄i
cōsecutō ibi. **E**t credidit ip̄e t̄ do. ei⁹ to.
Primo ergo ponit cuiusdā reguli p̄ fi
lio ad mortē infirmato dep̄catō. t̄ hoc
ē. **E**rat quidā regul⁹ xpoſo. **R**egul⁹ autē
dicebat. aut q̄: de genere regali existens.
aut q̄: aliquā dignitatē p̄cipiat⁹ obtie
bat. aut q̄: sic vocabat. **I**h⁹ fili⁹ sebub⁹ de
cūbēs cap̄barnaū que ē ciuitas metropo
lis in galilea. in extremis labo: abat. **I**h⁹
plana ē. **P**rofice loquēdo ille regul⁹
significat p̄mū boiem q̄ fuit regul⁹ respe
ctu magni regis dū. **H**ui⁹ fili⁹. i. tota pro
genies posteroz infirmata ē cap̄barna
uz. i. in padiso terrestri. Cap̄barnaū inter
pretat ager p̄guedinis vel villa p̄solatō
nis que duo optime p̄petūt padiso illi.
Erat enī locus amabilis valde. et loc⁹ vo
luptatis t̄ diuicioz t̄ deliciaz: t̄ oīs p̄so
latōis. **P**rimo. n. boie peccāte infirmatū ē
tōi⁹ gen⁹ būanū in eo in q̄ oēs peccauit

rūt. vt dī ro.nī. Hā de fecerat tres ordines sc̄ int̄ aīaz t̄ deū. inter aīaz t̄ corpus i. inter rōe t̄ vires inferiores et int̄ boīnes t̄ alias creaturas. H̄atāt q̄ aīa rebellauit deo. corp̄ rebellauit aīe. vel vires inferiores rōne. et oīs creatura rebel lauit boī. ita q̄ bō ppter peccatū ē valde infirmus t̄ devilis viribus. Sed in aduentu filij dei erat ita grauit infirm⁹ q̄ incipiebat mori. q̄ nullū op̄ ad regē vel ad rectore p̄mē faciebat. nō enī seipm̄ regebat nec vicijs impabat. sed vicia ip̄z regebat et impabat ei. Et in tātū in aduētu filij dei bō erat infirmat q̄ creaturas adorabat qb̄ p̄positus erat. dñm āt deū creatorē t̄ p̄seruatorē suū nō cognoscebat. passiōib̄ etiā carnis forniciter erat subiectus ac etiā demonū p̄tāti. Et breui p̄ oīa in extremis iacebat. ita q̄ nō erat in eo alit̄ alic̄ boni. t̄ iō dīs mia mot̄ lug isto egroto. misit filiū suū in mūduz sicut medicū. vt plenarie būc infirmū. i. totum būanū gen̄ saluaret aug. Magn⁹ utiqz veit medie q̄ magn⁹ vbiq; iacebat egro t̄. ps. Adiit v. su. t̄ sa. om. Regul⁹ ergo ille i p̄sona adā. cū audiret q̄ iesus veirz a iudea. i. nat̄ esset de ipl̄o iudaico i galileā. i. i trāsim̄ grōez mortalitatis nr̄e. galilea enī interptat trāsim̄ḡtō. roganit eum vt sanaret filiū suū. i. gen̄ humanū. t̄ xp̄s mia mot̄ sanavit eū septima hora q̄ ē in ter sextā et nonā. q̄ illa hora xp̄c in cruce p̄debat. p̄c⁹ mortē sanatū ē gen̄ būanū.

Moralr ad edificatōez nostraz nota q̄ p̄istū febricitatē significat peccator. et p̄ febrē peccatū. **C** **C** Significatāt per febrē peccatū ppter qnqz. Idio rōe origi nis siue materie. Origo. n. febris siue ma teria ē abūdātia q̄ttuo: būoy. nā ex abūdātia sangnis generat p̄tinua. ex abūdātia colere terciana. Ex abūdātia flegma nis q̄tidiana. Ex abūdātia melācolie q̄r tana. H̄ili ex abūdātia sangnis peccat lu

xuriosi. gulosi. dissoluti. t̄ vani. Ex abun dātia colere iracūdi. supbi. t̄ furiosi. Ex abūdātia flegmatis delidiosi et pigri et negligētes. Ex abūdātia melācolie. inuidi. timidi t̄ tristes. Secūdo rōne existētie siue substātie. Est enī febris calor ina turalis supgrediēs naturā. suoq; ledens effeci. H̄ili peccatū ē amor inaturalis. Amor. n. in spūalib⁹ idē ē q̄ calor inata lib⁹. Est ergo peccatū amor innaturalis q̄ oē peccatū ē p̄a naturā bñ institutaz. Hā q̄ bō diligat creaturas pl⁹ q̄z creato rē et corp⁹ t̄ tpalia pl⁹ q̄z aīam. et q̄ crea tura nō obediat creatori. ē p̄ naturā. In bis aut̄ oē peccatū p̄sistit. Q̄ vt d. augus. Duo amores duas ciuitates p̄stiuunt nā amor dei v̄sqz ad p̄temptū boīs p̄sti tuit ciuitatē celi. Amor v̄o p̄prius v̄sqz ad p̄temptū dei p̄stituit ciuitatē babilo nis. Est enī amor bñdi qui ē cupiditas. Amor luxuriādi q̄ ē carnalis p̄cupiscen tia. Amor dñandi q̄ ē supbia. t̄ sic de sin gul. Et sicut febricitās nūch; frigoris tre more. nūccalorē. H̄ic peccatorib; inordi natū tumore boni trālitorij. Idē enī tim̄ p̄dere terrā q̄z celū t̄ q̄minus sūt aman da amat plus. Unū aug. d. q̄ due res. sc̄z cupiditas t̄ timor oīa peccata p̄ducunt i boīe. Et p̄p̄cea p̄cōr̄ duas p̄eal bēbit. s. ignē t̄ frigus. his duab⁹ radicib⁹ p̄cōrū sc̄z inordiato amor. et inordiato timori correspōdētes. Job. xxiij. Id calorē numi u; trā. ab a. ni. **G** **G** H̄it etiā septem genera febrū. septē genera p̄cōr̄ significātia. Idriā ē q̄ndiana. et si ḡ peccatū gule p̄p̄t p̄tinuā exactōem. esa. lvj. Venite sus mam⁹ vinū t̄ ip̄leamur ebrietate t̄ erit si cut bodie sic t̄ cras. t̄ multo āpli⁹. Secūda febris ē effimera. q̄ dī ab effimero pi sc̄e marino. q̄ eodē die q̄ nascit̄ morē t̄ si gnat subitū iremotū q̄ cito finit̄ qui si duret transit in odium. Ep̄be. mī. Sol n̄ occidat sup̄ iracundiā vestram. Tertia

Sermo

est teuratica que nō accidit certis horis.
et signat peccatum iuidie. q̄ q̄n̄ q̄s laudat
vel p̄sp̄erat accedit. q̄n̄ aut̄ vitupat v̄l in
fortunū patit recedit. et nō bēt horas de
termīatas. Quarta ē terciana. et s̄ḡt il
los q̄ satisfacere nolūt. Cōtra q̄s exo. vn̄j
Aliā triū diez pgem⁹ in solitudinē. Qui
ta ē p̄tinua et signat auariciā. q̄ auarus
q̄ndie sitit et maxie v̄surariū. **S**exta est
q̄rtana et significat supbia. que in q̄ttuor
spēb⁹ p̄sistit. **Q**uartuor spēs tumorū sūt
vt vel cū aliq̄s bonū q̄d bēat a se brē exi
stimat. vel p̄ suis meritis datū sibi putat
vel cū iactat se brē q̄d nō bēt. vel cum de
spectis ceteris app̄ent singularit̄ brē q̄d
babet. **S**upbia sicut q̄rtana difficultas
nat. ps. **S**upbia eo. qui. od. te. as. sp. **I**do
test enā q̄rtana significare luxuriā. que i
corpe regnat q̄d et ex q̄ttuor būorib⁹ cō
ponit in quib⁹ luxuria radicat. **H**ec etiā
sicut q̄rtana difficulter sanat. **S**eptima
ē febris etibica que ē in venis et mēbris
radicata. in quib⁹ naturalis hūditas cō
sumit et signat accidiā et tristiciā mētis q̄
erictat ossa. puer. xxvij. **S**pūs tristis ex
siccitat ossa. **T**ercio febris signat pecca
tū rōe pcessus. **P**rocessus enī febris tal
ē. **P**rimo enī sit collectō humorū. scđo
dist̄pantia. tertio actualis febris. q̄rto ex
tentio eius ad mēbra. **S**imilit̄ i peccato
p̄mo colligūtur male cogitatiōes in cor
de. scđo supuenit male cogitatiōis distē
pantia in q̄ incipit eē peccatum cui maxie
resistēdū est. **T**ercō sequit̄ p̄ sensu; pec
catū actuale. **Q**uarto peccatum diffundit̄
p̄ opus extrinsecū et evidētiā facti. esa. nj
Deccatū suū quasi sodoma p̄dicauerūt
nec abs̄oderūt. **D**e illis q̄ttuor dr. iac. j.
Anusquisq; tēpiat a p̄cupia sua q̄ ad p
mū. **D**einde p̄cupiscēria cū p̄cepit parit
peccatum q̄ad scđm **D**eccatū vō cū p̄sum
matū fuerit q̄ ad terciū. generat morte; q̄
ad q̄rtū. **Q**uarto rōne effectus. nā fe
bris

CVI

bris habet effectum oūm peccatoz. q̄d p̄
q̄ntum ad octo effectus febris. nā febris
eleuat et dep̄mit pulsuz sic facit peccatum
supbia. esa. xmi. **I**n celū p̄scendā supra a
stra celi exaltabo solū meū. **E**t sequitur
Verūtamē ad infernū detraheris in p
fudū laci. **L**ucē odi sic facit peccatum inui
die que de luce alienē p̄sp̄itatis tristat.
Orati⁹. **I**nuid⁹ alterius marcescit reb⁹
opumis. **Q**uietē tollit. sic facit peccatum
ire. q̄ bōrat⁹ nō inuenit requiē. s̄ sp̄ sa
tagit ad vindictā. **A**ppetitū turbat. sic fa
cit peccatum accidie. que oīa spūalia facit
desipe et in nauſea venire. nu. xxi. **N**ima
nrā nauſeat supci. isto. **C**aleſacit corpus
sic facit peccatum luxurie. iob. xiiij. **I**gnis ē
v̄sq; ad p̄summatōe deuorās. **U**n̄ spū
aliter p̄ febriē significat peccatum luxurie. au
gus. **A**belius ē estuare febrib⁹ q̄ ardere
libidinib⁹. **A**rdo; luxuriosoz manifestus
ē. **A**nbelitū fetidū et corruptū reddit. sic
facit peccatum gule. **O**s enim gulosi ex nū
mia potatōe et cibo valde fetet et corpali
ter et spūaliter. ps. **S**ep. pa. ē gut. e. **F**acit
boiez valō sitire. nec faciat potu. sic facit
peccatum auaricie et cupiditatis. q̄ auar
ius q̄nto plus bibit de pecunia. tāto pl⁹
sint. **E**cc. v. **A**luarus non imple. pec. **U**n
de spūaliter p̄ febrem peccatum auaricie
designatur. quia auarus semper sitit. v̄su
rarius autem babet febrem continuam
quia continue male acquirit. nec defert
alicui sancto. **C**onſipat ventrem. sic fa
cit peccatum obstinationis et imp̄nie q̄d
indurat animam. vt non emittat pecca
tū posselluz p̄ confessionē. gen. mi. **A**bs
ior ē uī. me. q̄z. xx. exo. viij. **I**nduratū ē cor
pharaois. Et sic p̄z q̄ p̄ octo effect⁹ febris
assilat p̄cūm febri. **Q**uito assimilat pec
catū febri rōne curationis. **Q**uartuor. n.
modis sanat febris et similis peccatum. **S**a
nat. n. febris aliquido sudore. silr p̄cūm p
contritōe et lacrimaz effusioz. **S**ic fuit

Bermon

sanata magdalena. Aliqñ vomitu. et significat p̄fessionē p̄ quā bō mala que habzī ā estomacho reijcit p̄ os dū p̄ fitet. ps. Di xi. p̄fi. aduer. me iniu. me. do. Sic fuit sanatus dauid q̄ ait. Ego suz q̄ peccauit ego inī egi. cc. ii. reg. xxmij. Aliqñ minutōne et significat elemosinaz largitōem et alie noz restitutōez p̄ quā bō minuit de substantia tpali. Sic fuit sanat⁹ zache⁹ q̄ ait. Dñe ec. di. bo. me. do. paupib⁹ et si quem defrau. red. q̄. Lu. xix. Aliqñ somno et si ḡficat p̄ templatōez p̄ deuotā orōez. Sic fuit sanatus publican⁹. lu. xvni. Descendit hic iustificat⁹ in domū suā. In fine at istius p̄mi mētri nota q̄ duo d̄ isto febri citante dicūtur. scz q̄ erat filius reguli. et q̄ infirmabat capbarnauz qd̄ interptat ager pinguedinis. Hec aut̄ duo scz nobilitas generis et piguedo rerū sunt frēqñ tissime causa et occasio febris peccati. Filiis enim magnoz vt nobiliter et magnifice viuāt multa iniuste et p̄ violētiam extorquēt. Et sic ē in eis peccatū supbie et rapi ne. Itē deliciose nutritur ppter qd̄ magis ad luxuriā incitant. et sic ē in eis peccatū luxurie et gule. Similē piguedo rerū est multis occasio spūaliter infirmandi. ps. Prodijt q. ex adi. inī q. eo. czechie. xvi. Hec fuit uq̄tas sodome supbia abū dātia ociū. cc. Plures infirmitur i. psperis qz in aduersis. ps. Cadēta lat. t. mil. et de. m. a. de. t. Et plures pficiuntur in aduersis qz in psperis. Et iō tpe persecutōis ecclie qsi oēs p̄tifices erant sancti. scz tpe pacis et pinguedis eccie pauci repiunt lācti. Propterea abūdātia rerū nō ē petēda. greg. Cū ois fortuna timēda sit magis est timēda pspera qz aduersa. Hec enī seruēdo erudit. illa blādiēdo seducit. et sic p̄t p̄mū. Hcdō ponit xp̄i ad regulū increpatō. qz nisi signa et pdigia vidēritis. i. maiora et minora miracula. nō creditis. vel signa terrena et pdigia celestia

CVI

Sed q̄nō nō credidit. q̄ p̄ impetrāda sī lij salute venit. Et iō dicēdū vt d. Beda. fides eius triplicē habuit gradūz sicut et quelibet alia v̄tus scz iniciū incremētum et perfectōez. habuit enī iniciū qñ ipsum rogauit vt descenderet et sanaret filiū ei⁹ tunc enī et credidit et dubitauit. Credidit et dubitauit. Credidit q̄ filiū sanare posset scz n̄ credidit q̄ ip̄z sanare poss̄nisi p̄ns ēēt et corpe. Deinde fides eius accepit incremētū qñ credidit sermoni quez dixit. filius tu⁹ viuit. tandem accepit per sectōem. qñ seruis nūciantib⁹ filiū sanitatem. credidit ip̄e et tota domus eius. Circa hoc aut̄ notandū q̄ fides nostra debuit oīno p̄miracla p̄firmari. als hoīes n̄llo mō credidisset. sicut bic d̄r ni si signa et pdigia videritis nō creditis. et hoc p̄t p̄t multipli rōne. Primo rōe eius qd̄ de xp̄o credere debebat scz q̄ ip̄e ēēt naturalis filius dei. verus deus et verus bō qz hoīes nō teneban̄ credere cri sto q̄ ēēt filius dei nisi miracula excedentia oēm naturā et oēm rōnem fecissz. me d̄bediū. n. et p̄clusio debēt esse eiusdē generis et valoris. cū p̄clusio sit v̄tute ip̄miss. vt di. phūs. Et iō sicut hoc scz q̄ cri st⁹ ēēt fili⁹ d̄i oēm rōem et omē ingeniu⁹ et naturā excedit. sic ad hoc p̄bandū d̄bebat fieri miracula totā naturā supantia et oēm penitus rōez. Et hoc ē qd̄ xp̄s di. ioh. xv. Si opa nō fecissem que nemo aliis fecit peccatū nō haberēt. Hūc aut̄ excusatōem nō hñt de peccato suo. Cū aut̄ opatio demōstret rē vt d. phūs et ip̄e protestatiue vt deus. et nō in v̄tute oēdis vt alij sancti fecerit opa. q̄ isto mō sol⁹ deus facere p̄t. liquet q̄ ip̄e erat de⁹. Iohann. v. Opa q̄ego fa. sunt q̄te. phi. d. me. Hecū do ratōe fidī atīqtc. Romai enī et sapiētes m̄di vidētes p̄ viā natē p̄cedē a cor p̄ib⁹ celestib⁹ oēz v̄tutez et vitā et bonā dī spōez ihoīes. et in oīa inferiora. colebant

corpa celestia tanq; deos scz solē et lunā
et stellas. **J**udci etiā ab antiquo receperūt
legē p moy sen cui locut⁹ fuerat deus ore
ad os. qui dicebat deū esse vnu. et eē spm
et nō carnē. **A**nde in datōe legis molay
ce nō fuerūt facta miracula. qā moyles
nibil supra naturā et incōprehēsibile prē
cepit eis credere. s; solū ea que phī natu
ralif pbant scz q̄ ē vnuus deus et sūlia a cō
suetis aut̄ recedere. et a fide in qua q̄s na
tus ē et nutritus. nō pt fieri sine diuino
miraculo ad min⁹ q̄ntū ad hoies v̄lma
iorē p rem existentū in illa fide. et marie
si fides nativa ē facilis et lia difficultis si
cuit ē nrā fides. **H**ic cadit exēplū de qua
dā demoīaca q̄ interrogata q̄ essent pecca
ta que bō magis difficulter reliqueret.
R̄ndit q̄ duo scz accipe alienū. et q̄ ma
xime difficulter erat q̄ bō relinq̄ct fidez
in qua nat⁹ ē et nutritus. **H**ui⁹ exēplū vi
dem⁹ in oībus. nā q̄ aliq; a iuuētute nu
tritus in delicijs. et in diuicijs in senectu
te reliquat eas et subeat penitētie inguz
nō ē possibile sine diuino miraculo. pro
pterea xps ait. **F**acili⁹ ē ca. p fo. ac. trā. qz
di. ita. in re. ce. mat. xix. **D**rop⁹ qđ dī tre
no. nj. **B**onūē vi. cū pta. iu. ab ado. s. **G**z
q̄n videbāt hoies xpm et ap̄los talia fa
cere dicebat p certo. isti verū dicūt. et ido
credēdū est. eis. **T**ercio rōne psecutōis
tyrānoz et vilitatis et idēfensiōis ap̄loz
et alioz pdicātiū hāc fidē orthodoxorūz
enī fides et catbolica eccīa maximas pse
cutōes passa ē a p̄cipib⁹ mūdi vt di. au
gus. **E**t conati sunt pluries romani p̄ci
pes p potētā et oēm modū hāc fidē ext
minare. **I**pliaūt et eoz seq̄ces erāt viles
psone et vilis pditōis. **E**t ex mādato dñi
erāt sicut oues in medio luporū nullā dī
fensionē faciētes. mat. x. **E**cce ego mit. v.
sicut o. in me. lu. **E**xemplū de legione the
bea. **S**imilē xpc fuit corā iudeis. q̄z nul
la defensiōe vlus ē. s; tq; o. ad oc. du. **G**i

ergo miracula nō fuissent facta. statim fi
des defecisset. **G**z q̄n hoies videbāt alia
miracula fieri q̄n vnuus interficiebat de
ce credebāt. et q̄n decē interficiebātur ce
tum credebāt. **E**t iō in psecutōib⁹ tyran
noz fides multū crevit. **A**nd sicut pscis
crescit in aqua sic eccīa i persecutōib⁹ cre
scit. vt appāreat manifeste q̄bec fides ē a
deo. ad cui⁹ p̄firmatōem tot miracula
ōndit. **E**t sic p̄z quare mō nō fiunt mira
cula. q̄ scz fides ē p̄firmata. **E**t si obijci
as de legem achameti. que tātū durauit
Dicēdū ē q̄ secus est de ista. q̄ lex ista le
uis ē valde et facilis ad tenēdū. imo i ml
tis delectabilis. vñ nō subsistit in v̄tute
bonitatis. sed i v̄tute facilitatis. sicut v̄su
re sp durāt. non q̄ bone s; q̄ v̄tiles. **D**u
rat etiā ista lex. q̄z mādat in ista. q̄ subpe
na capitis nullus dubitet de illa. vñ q̄s i
p̄ potētā armoz sustētāt. **E**t ppterēa sa
cerdos saracenoz q̄n pdicat sp̄ tenet en
sez euaginatū. vt null⁹ pdicat legi. **G**i q̄s
enī posset dubitare d̄ ea. maiestate falsa d̄
mōstraret. **D**onit etiā in bac sc̄ba par
te reguli p filio exauditō. q̄z vād̄ fili⁹ tu⁹
viuit. **V**iuit vita nature. et vita grē. q̄z di
pscā sūt opa. et iō quē xpc sanavit i aia sa
navit et i corpe. **U**bi pensand ē q̄ntū va
leat v̄tus fidei. q̄z si fides ip̄fecta et infor
mis in regulo. potuit filio salutē mētis et
corpis impetrare. qđ pt pscā et formata.
certe mirabilia pt. mat. xix. **G**i potes cre
dere oīa possibilia sūt credēn vñ etiā ale
xāder p fidē filioz isrl. iclusiōz obvniuit.
vt i bisto. sc̄l. hēt. **U**bi d. ioseph⁹. qđ fa
ctur⁹ ē d̄s p fidelib⁹ si tātū p infidelis fecit
mat. xvij. **G**ibūeritis fidē vt ḡnū sinapis
dice. mō. b. trā. b. et. trā. **E**t attēde. p̄erau
dit⁹ ē regul⁹ ad v̄tilitatē. et si nō ad volū
tate. **M**ā petebat rpm psonalit̄ desēde
ad filiū. qđ xpc nō fecit s; qđ magis erat
ei vtile. q̄z in hoc q̄ absēs curauit. fidē ei⁹
q̄ dīnuta erat p̄fecit. et sic eū ad v̄tilitatez

exaudiuit.aug. **N**ō ē magnū a deo exaudiū ad volūtātē.sed ad vtilitātē.nā dyabolus exaudit̄ petēs iob ad temptādū. et nō exaudit̄ paulus petēs stimulū amo uendū. **E**xaudiuit q̄ p̄c eū ad vtilitātem **N**ā eger petit multa a medico q̄ ei medi c̄ nō cedit. **N**ō exaudit̄ ad volūtātem vt exaudiat ad sanitātē. **H**ēm̄ etiā hic exēplū a xp̄o magne būilitatis.q̄ ad filiū reguli noluit ire etiā rogatus. **N**d serū vō centurionis se ituz̄ p̄misit non ro gat̄.vt pt̄ mat.vnj. **I**n q̄ supbia cōfrn̄dit. q̄ viles et pauperes visitare dedigne mur.nobiles āt et diuites īportune etiāz nō rogati visitam̄. Et sic p̄z scdm. **T**er cio ponit̄ reguli credulitas siue fides: et iussionis executō. **S**a ei⁹ fides sumptserat icremētū. q̄ quē p̄mo nō putabat nisi p̄ sens eēt posse sanare mō credit q̄ absens sanauerit. **E**t iō credēs ibat sicut xp̄s p̄ cepat. **I**n q̄ duo exēpla ab isto regulō ba bem̄. **I**rmū ē fides nostra p̄ interual la tpm̄ luscipiat incremētū. **Q**uidā āt solū in corpe crescūt sed in vītūtib⁹ nunqm̄ crescūt. et sp̄ sunt pueri.esa.lxv. **D**uer cē. on.mo. **C**ōtra qđ.j.coz.xm̄. **M**olite pueri effici sensib⁹. s̄ malicia p̄.es. **H**oies vō mundi sunt totū p̄riū. q̄ in malicia sunt valde expti et senes. sed in sensu sp̄ualū sunt ita stolidi et pueri q̄ nesciūt se signa re. nesciūt p̄fiteri. nesciūt orare. et breuit̄ d̄ sp̄ualib⁹ nibil sciūt. s̄ qđ pei⁹ ē. quidā nō solū nō p̄ficiūt in fide et in boīs opibus. s̄ deficiūt et in fide quā acceperāt nō stant ut heretici. vt inā media ps xp̄iaoy ī fide et grāq̄s ī bap. acceperūt starēt q̄; uis idē sit ī fide et via dī nō p̄ficere et deficere. gre go. **I**n via dī nō p̄ficere p̄ficere ē. **A**mor enī dei nūq̄ ē oiosus. opatur enim aḡsi est. **S**i aut̄ opari renuit amor nō ē. et iō p̄patur igni q̄ sp̄ ē in motu. **H**cdm̄ est vi credam̄ xp̄z absentē oīa opari tanq̄z p̄ntē. s̄ in enī būanitatē assūptā xp̄c nō

ē vbiq̄z. s̄ fm̄ diuinitatē xp̄us ē vbiq̄z ve verus deus p̄ potētāz p̄ntiā et essentiaā ut d.aug. **E**t iō multū debem̄ erybesce re peccare. et multū niti bene agere cū de us vbiq̄z sit p̄ns. boec. in fi.li.q̄nti. **A**ha ḡ vobis si dissimulare nō vultis necessitas indita p̄bitatis cū āte oculos agitis iudi cis cūcta cernētis. **H**ic cadit exēplū c̄ dā heremite qui simulauit se velle peccare in platea cū vna meretrice. qđ illa pre verecūdia dixit se nullo mō facturā. sed ī camera erat pata facere in qua a nullo videbatur. **C**ui heremita. **O**stulta deus videbit te. et beata virgo et sancti angeli. **C**ur ergo nō verecūdaris. **Q**uod ista au diēs p̄uersa ē. **E**t q̄ p̄ fidē homo liberaēt a dupli ci morte sc̄z nature et culpe. fm̄ il lud̄ iob.rj. **Q**ui credit in me etiā si mort fu.vi. **I**deo quarto sequit̄ q̄ p̄ q̄m credi derat̄ s̄moni iesu dicētis. filius tu⁹ viuit et ibat. serui occurrebāt ei dicē. q̄ fili⁹ ei⁹ esset viuus. et facta examinatōe inuenit q̄ tunc reuixit. q̄n xp̄us dixit. **F**ili⁹ tu⁹ vi uit. **I**n quo hēm̄ exēplū ab istis seruis bona celerit̄ nūciādi q̄r nūcī bona nūciātes indui debēt. m̄.reg.vij. **H**ec dies bo ni nūcī ē. si tacuerimus et noluerim̄ nūciare v̄sq̄z mane. sceleris arguem̄. **A**la lū āt silere et occultare dēm̄ ecc.rj. **I**ludi sti v̄bū aduersuz proximū tuū p̄moraēt in te. fidēs q̄niā nō te disrūpet. **E**t alludit dicto quo dī. **I**pse creparet nisi diceret. **E**t sic p̄z terciū et quartū. **Q**uin to poitur fructus ex facto miraculo cōsecutus. quia credidit ipse et domus ei⁹ tota. **C**irca quod moraliter exponendo. nota q̄ homo domus ē et templum dei viii. **T**ota ergo domus dei est bōcūz oīb⁹ potētis aīe. **T**ūc ergo tota dom⁹ dī credidit. q̄n bōcū ōib⁹ p̄nījs aīe fid̄z xp̄i p̄ opa manifestat. et p̄testat. et p̄mo q̄n ī intellectu ē vā fides dī dō de creaturis. d̄ inferno et p̄adiso. et d̄ omnibus credēdis

Ez qñ in intellectu nō sunt nisi leges et scientie seculares. et modi et vie lucrandi et dñandi. tūc hō cū tota domo sua nō credit deo. qz nō cū intellectu. **E**cūdo qñ i voluntate est verus amor dei et p̄sumi. et ordinat⁹ vt deū diligat sup oia et p̄sumū sicut seipm. **E**z qñ in voluntate est solū amor carnis et mūdan⁹ vt qñ hō afficit solū ad bona trāitoria. et illa sup omnia diligit tūc hō nō credit cū tota domo sua. qz nō cū voluntate **T**ercio qñ in memoria sunt dei bñficia. sūt etiā ibi p̄pri⁹ defect⁹ et mala q̄ fecit et vilitas p̄diconis hūane et mēoria mortis. **E**z qñ in mēoria sunt solū iurie recepte. et n̄ recordat bñficioz dei nec maloz: q̄ fecit et sui p̄i⁹ obliuiscit tūc n̄ credit cū tota domo. qz n̄ cū mēoria **Q**uarto qñ in corde et potētia cogitatiā est bona cogitatō. vt qñ cogitat vilitatē peccati et nobilitatē v̄tutū. vanitatē mūdi. et penas et gaudia et̄na. **E**z qñ in cogitatōē quidā discursus maloz. vt qñ cogitat hō carnalia opa. mala lucra. strages iūnicoz et talia. tūc n̄ credit cū tota domo. qz nō cū cogitatōē cordis. i. cū tos. io corde qđ deus p̄ncipalit̄ regrit. **p̄uer.** **xvii.** **A**drebe f.c.t.m. **Q**uito qñ i potētia auditiva sunt dei v̄ba et audit libēter. q̄ spectat ad dei laudē et mox instruciōem. **E**z qñ hō tota die audit vana et mala et mūdi rumores tūc n̄ credit cū tota domo sua. qz nō cū aurib⁹. **S**erto qñ i visiua poūia ē qđ clausura. vt hō n̄ vidat lascivias et vanitatē. **p̄s.** **M**uerte o.c.t. ne v̄deat vanitatē. **E**z qñ hō videt xp̄ia et in hōesta. vt mulieres cōptas. et choreas q̄ vt basiliscus inficiū solo visu. tūc n̄ credit cū tota domo sua. qz nō cū visu. **S**ic infectus fuit dauid vidēdo bersabee uxore v̄rie. **i.j.re.xj.** **S**eptio qñ i potētia gustatiua ē magnū tpamētu cibi et pot⁹. **I**z qñ hō tota die vacat p̄mesatōib⁹ et ebrietatib⁹ sicut aīal brutū. nec obseruat diem et

horas tūc nō credit cū tota domo sua. qz nō cū gustu. **O**ctauo qñ i potētia tactia q̄ diffundit p̄ totū corp⁹ ē qđā aspitas p̄mitētie vt mēbra mortificent: ne caro rebelleret aie et vicia regnēt sicut fecit iob. baptista. cui⁹ totū corp⁹ i aspitate p̄nie fuit. **j.coz.ix.** **C**astigo cor. m. et in ser.r. **E**z qñ in toto corpe ē mollices et dlectatō. et qñ hō de corpe facit deū et servit ei ad nutuz et caro ē dñi et aia ancilla. et vicia regnēt tūc n̄ credit cū tota domo. imo cū tota domo se credere nō oñdit qz ita delectatur trāitoris bonis ac si nō essent et̄na et p̄ p̄eqns oia p̄uertunt. **p̄uerb. xxx.** per tria mouet terra. et qrtū qđ nō p̄t sustinere. p̄ seruū cū regnauerit. p̄ stultū cū saturatus fuerit cibo. p̄ odiosa mulierē. cū i matrimonio assumpta fuerit. et p̄ acillā cū fuerit beres dñe sue. **I**ste stule⁹. et iste seru⁹ ē corpus. et odiosa mulier et acilla ē caro. q̄ si saturat̄ infatuat̄. si regnat oia p̄ uertit si assumat̄ in matrimonium p̄ebat totā domū si fuerit beres bonoz bonis p̄sumit oia bona. et ad inopiam p̄uersa co meditur a vermbus. et ei⁹ dñi ineter nū mēdicat. **E**t sic p̄t̄ totū. **D**e epla sermo. **CVII**

Onfortamini in dño et i potētia v̄tutis ei⁹ eph. vi. **I**n c̄alia q̄ ad capitaneū exercitus p̄tinet tria sunt. **D**ēt. n. milites cōfortare. milites facere seipos armare. et milites bona arma docere. **H**ec ē apls sicut capitane⁹ milicie xp̄iane i bac epla docet oēs milites xp̄i. **P**rimo ergo p̄fortat eos i potētia saluatoris. **I**n p̄nc.eple. **H**ecō monet eos vt dei armaturā idū at et h⁹ cāz subiūgit. q̄ ē neq̄cia luctatoris ibi. **A**cci.ar.zc. qm nō ē no.col. **T**ercō oñdit q̄ sunt arma quib⁹ in spūali bello dñt esse accinti milites creatoris. ibi. **E**tate er. suc.lū. ve. **P**rimo ergo apls p̄fortat

Berimo

milites xp̄id. Cōsortamī in dñō quiē dā
toromis roboris et in potētia v̄tutis ei⁹
vt sc̄nō credatis in bello sp̄uali p̄p̄is vi
ribus pugnare t̄ vicere. sed in potētia v̄
tutis dei. Ad relū enī sp̄uale ē ita durū t̄
forte vt infra patebit q̄ nullus in eo p̄p̄
is viribus n̄li p̄ virtutē dei p̄t resiliere.
Et hoc patuit in aplis qui ip̄e passionis
xp̄i q̄n̄ fuerunt dimissi. p̄p̄is virib⁹ ōes
succubuerūt. luc. xxiij. **V**imō ecce satba.
expe. v. vt crib:a. sicut triticū. Ego aut̄ ro
gaui zc. Q̄n̄ at postea fuerūt adiūti t̄ cō
tortati virtute dei oia vicerūt. Et iō nul
lo mōē pugnādū n̄li p̄us virtus deiba
beatur. lu. xxmij. **S**edete in cui. donec in
dua. v̄tute ex alto. Hoc fuit figuratu⁹ in
golia et dauid. i. reg. xvij. **N**ā golias ma
gnus gigas aggrellus ē dauid in fortitu
dine corporis sui. Dauid at pugnauit cō
tra goliam v̄tute dei. Et iō puer inermis vi
cit gigātē magnū armatū. **G**igas iste ar
mat⁹ dyaboli elu. xj. **C**ū for. ar. cus. a. s.
Om̄is ergo puer q̄cunq; pugnat in v̄tu
te di vincit ip̄m. q̄ in dō oia p̄t qlq; pbi.
mj. Om̄ia pos. in eo q̄ me confortat. Job
xvij. **D**one me iuxta te et cu. v. ma. pug.
zme. **D**ebet ergo pugnās in hoc p̄lio
p̄mo p̄fidere in dñō. **H**cōdo debet respice
re ad premū bēndū si bñ dimicet. et ad
supplicū sustinendū si succūbat. q̄ si bō
vincat coronabit et regnū p̄petuū possi
debit. iij. thb. ii. **N**emo co. m. q. zc. **O**is at
qui legitime certat vicit. **U**n̄ de alexan
dro d̄r q̄ dū semel dēret p̄mittere bellum
cū quodā rege p̄diuite cui⁹ milites erant
ōes auro et argento ornati p̄forās milili
tes suos ait. **H**i bñ pugnauerūt bac vi
ce ditissimi erimus. Q̄d attendētes mili
tes fuerunt ōes aiati et p̄fortati et fortit
d micauerūt et vicerūt. **H**i aut̄ bō succū
bat ligabit in carcere inferni ibidē in per
petuū cruciād⁹. sicut r̄ps fecit dyabolo
cū q̄ pugnūt. io. xii. **M**ic p̄n. b⁹ m. e. f. **U**n̄

CVII

et de alexandro d̄r q̄ dū quodā vice pa
tus esset ad bellū et fortissimi milites ex
aduerso astarēt p̄forās milites suos aut
Carissimi fratres. hoc Iero ōes cenab̄ i
inferno. n̄li valent pugnem⁹. Id op̄ ter
qd̄ ōes milites aiati fuerūt et valeter pu
gnātes vicerūt. **T**ercō debet ee bñ ar
mat⁹. Et hoc ē quod sequit in sc̄do mem
bro. Et sic p̄z p̄mū. **H**cōdo monet ap̄lus
xp̄i milites vt dei armaturā assumat dī.
Indu. v. ar. d. q̄. p̄sistit in virtutib⁹ aie q̄
dicunt armatura dei q̄ a solo deo militi
b⁹ suis dant. aug. **V**irtus ē bona q̄litas
mēnis quā deus summe nobis intundit
ij. coz. x. **A**rma milicie nrē nō sūt carna
lia sed sp̄ualia. potētia deo ad destructiō
nē inimicoy. Et sic p̄z p̄ciositas t̄ bonitas
istoy armoz cū a solo deo dant. **P**ia ali
a bona deus p̄misit danda vt soli lucere
igni calefacere. et sic de alijs. **S**ola vero
ista arma sc̄ v̄tutes t̄ dona tanq; optia
reseruauit dāda ad manū suā. iac. j. **H**e
datū op. t̄ o. d. p. desur. ē. **H**ūt etiā arma
lucida et bñ terfa. ro. xnj. **I**lbi. op. te. t̄ in
du. ar. luc. **E**t distiguit int̄ milites xp̄i et
satellites dyaboli. q̄ isti sūt induiti arma
tenebrarū t̄ mortis. **H**ūt etiā arma nobi
lia q̄ solis filijs regis etiū dant et ab ip̄
so solo rege vt dictū ē. **H**i ergo bō ē acci
pe ensem a rege mūdi q̄ntomagis a rege
celi. **H**unt etiā arma v̄tuosa valde q̄ de
fendūt homē ab dō morte t̄ mortali vul
nere. Boe. **T**alia tibi p̄tuleram⁹ arma q̄
nisi p̄ abiecisses iuxta suritate tuerēt
te. p̄ferūt etiā v̄tute maximā ip̄i homi ad
pugnd. vt i v̄tute ip̄oy oia viciat t̄ ad re
gnū celoy pueiat. **H**ūt ergo lucida p̄cōsa
nobilia t̄ v̄tuosa. **C**ōseqn̄t ōndit cāz t̄ rō
nē q̄ hec arma sūt induenda d. **U**t pos
sit st̄are sc̄ securi aduersus ilidias dy
aboli. i. aduers⁹ dyaboli machinatōes oc
cultas. occite. n. nobis ilidiat. ia. m̄j. **R**esi
stite dyabolo t̄ fugieta vobis. et q̄ poss̄

quis dubitare an aduersus dyabolū in
starer nobis bellū dei. di. q̄ sic. Et idō bic
reddit causa; cause. s. būr̄ q̄re dēm̄ sta-
re aduersus insidias dyaboli. Et causa
b̄ est necessitas assistendi. Quoniam nō ē
no. col. i. plū spūale aduersus carnem et
sanguinē sup. tātū. Nō enī p̄ hoc excludē
itendit bellū carnis. sed ei bellū dyaboli
associare. Caro aut̄ et sanguis nō sonat
bic in naturā. sed magis in corruptelam
nature p̄tractā ex p̄mis pentib̄ et ex p̄a-
ua p̄suetudine. Unde p̄cupiscentia car-
nis accipit. j. Coz. xv. Caro et sanguis re-
gnū dei nō pollidebunt. ecclī. xvii. Quid
nequius q̄; qd̄ excogitauit caro et sanguis
Sed est lucidū aduersus p̄ncipes et de-
mones qui sibi subiectas p̄tinent multi-
tudines. nec tantū demonū p̄tinet multi-
tudines. sed etiā hominē malorum. per quos
pugnat. Propter quod lucifer d̄r̄ prin-
cep̄s būr̄ m̄di. io. xiii. Venit enī p̄ceps
buius mundi. Et potestates. ppter forti-
tudinē quā habz vnuſquisq; ex natura.
Job. xl. Nō ē potestas sup terrā que ei
valeat cōpari. qui factus ē ut nullū time-
ret. Et ideo nō solū aduersus carnē et sā-
guinē et aduersus demones ē nobis bel-
landū. sed etiā aduersus mūdi rectores.
.i. boīes mūdaīs delectatōib̄ corruptos
et mundi amatores. aug. Quoties mun-
di nomē in mala significatōe sumit nō
ostēdit nisi mūdi amatores. j. iob. v. To-
tus mūd̄ in ma. po. ē. Rectores dico te
nebrarū baruz. i. hominē excecatōz tēbris
ignorantie et culpe. ephe. v. Eratis aliquā-
te. Tales aut̄ demones cu; quib̄ bellare
babem̄ sunt spūales. i. inuisibiles et sūt
nequissimi. Et hoc ē qd̄ d. p̄ spūalia neq̄
cie. i. p̄tra demones qui sunt spūis neqm̄.
qui hibitant in celestib̄. i. in isto aere cali-
ginoso prope nos qui relicti sunt ibi. vt
nos i. pugnē exercitēt. vel i. celestib̄. i. p̄ cele-
stibus q̄ nitūtur auferre nō enī p̄ modi;

ca re nobiscum pugnat. sed propter ipsa hereditate paterna et eterna. Ultimo percludit dominus quod ergo propterea tales et tantos hostes beatis pugnare. propterea accipite armaturam dei ut possitis resistere in diem malorum. id est in tota vita. percipiunt. Quia ut dicitur ad lapsum 9 est et de paradiso expulsus. omnes dies fuerunt mali. et hoc pro miseria naturali. et per malitia hominum ut dictum est supra in precedenti epistola. Et non solum per hac armaturam dei homo potest resistere homibus. sed etiam per te perfectus in seipso et perficere deum bono in melius. et hoc est. Et in omnibus perfecti stare. tam in propria quam in aduersis. mat. v. Estote per sicut pat. ve. ce. pf. e. ii. co. xii. vi. Per arma iusticie a deo. et a sancto spiritu. Sola enim predicta arma faciunt hominem perfectum. et bonum. et ideo super omnia sunt querenda. et habita retinenda. apoc. xiij. Tene quod debes. ¶ Et attende quod ut ex supradictis predictis per hoc bellum spiritualis quod nobis instat est valde dux. et forte propter unum. ¶ Cuius drio quod per insidias pugnat in eo. propterea aduersus insidias dyaboli. Secundum quod ibi est predictum. nam caro quod deberet esse per hominem sicut pars eius predictum est. et sic intus in homine est proditum. propter quod deus aduersus carnem et sanguinem. ¶ Tertium quod est bellum valde ordinatum. nam in hoc bello sunt principes ordinates demones ad bellum dividentes eos per singulas potentias suae. Nam quidam ponuntur ad coram ut mala cogitat quidam ad voluntatem ut mala velit. quidam ad memoriam ut malorum recordetur. cc. lu. xij. Canticum. va. et oss. secundum. ne. secundum. et ingress. ha. ibi. Donum etiam nequeores ad magis perfectos et ex parte debiliorum pugnant propter quod dominus principes. ¶ Quartum quod pugatores sunt potentissimi et robusti ut dictum est. propter quod dominus prates. Quidam quod non solum pro deones et carnem pugnare debent. sed etiam pro malis homines modi quod bonos persequuntur. io. xv. Si me perseguuntur. sicut dicitur. Qui sunt obtenebrati in mente. et lucem virtutis non agnoscent sed tamen sic obtenebrati regunt modum et ad ipsorum

Hermo

impiū disponit et iō t rectores t recti ip̄
cipicū vadūt. mat. xv. Si cec⁹ ce. duc. xc.
Idopter qd̄ d. p̄ mūdi rectores te. ba.
Gesto q: hostes nr̄ sūt inuisibiles t
ab ip̄is ledi possim⁹ s̄ ip̄os ledē neqm⁹
q: sp̄is sunt s̄ solū possim⁹ nos defēde
sub armatura dei q: talē armaturā bēn
tes tangere nequeūt. Qd̄ figuratū ē eze.
ix. Ubi viro debēti p̄cutere hoies ciuita
tis dictū ē ne signatos thau tangeret.
Geptimo q: hostes nostri sunt neq;ssimi
et in aia t corpe volunt nos pdere t nul
lip̄cūt t nulli⁹ miserent t nullo tpe dor
mūt vel qescūt. iob. Qui me p̄medūt nō
dormūt. gre. Nihil se fecisse estimat cuz
aias nō sauiat. Idopter ista duod. p̄tra
sp̄ualia nequicie. **O**ctauo. q: hocbel;
lū nō agit p̄ modica re sed p̄ pregnō etno
qd̄ dēones pdiderūt. Et iō tons virib⁹
nitūtur ne ip̄m possideam⁹. Idopter qd̄
di. in celestib⁹. i. p̄ celestib⁹. t sic p̄t̄ l̄cōm
Tercō q: sunt ista arma qb⁹ milites cri
stidūt esse accīcti. et facit tria. Idrio di. p̄
ditorē prelij ee religandū. Ecō ponit
arma ad defendēdū. Tercō p̄t̄ arma
ad offendēdū. Dicit ergo. Estate. Post
q: enī bellū ē ita durū nō ē sedēdū s̄ viri
liter stādū ad pugnā. Et q: vt dictū ē pu
gna hec ē in carne t p̄ carnē. et iō lūbi car
nis in quib⁹ p̄cipia viget. iuxta illō iob
xl. Fortitudo ei⁹ in lūbis eius. sunt succī
gendi p̄ carnis maceratoz ne defluat ad
carnalia. sicut cingulū p̄seruat vestez ne
defluat in lutū. puerb. xxxi. Accīxit fort.
lū. su. i. p̄tinēta fort. luc. xii. Sit lū. ve. p.
Nō enī p̄ carnē aliter pugnare dēm⁹ q: p̄
cōtinēta et maceratoz ip̄ius. aug. Car
nē vestrā domate ab escis t ponib⁹. Idri
mo enī d: pditor castrī religari atēq: p̄ce
dat ad bellū t iō p̄mo oīz ibello sp̄ualica
ro ē religanda p̄ disciplinā. cū sit pditor.
ecc. xxxii. Heruo maluolo tortura t cō
pedes caro autē seru⁹ maluol⁹ t neqm⁹

CVII

q: pdit aia dñiam suā. Et di. in veritate.
vt sc̄z sit vera p̄tinēta nō silata. glo. vt ve
re ppter xp̄m p̄tinētā seruetis. mat. xix.
Hūt eunuchi q: factisūt ab hoib⁹. vt sūt
ypocrite. q: ppter hoies p̄tinēt et sunt eu
nuchi qui seip̄os castraueūt pp̄ regnū
celoz. Cōsequēt sc̄do seculo inimico
et p̄ disciplinā debilitato. aie armatura z
ponit d. Induti loricā iusticie trāslituā ē
cōstructō. i. induit iusticia iō lorica aie.
Cōpatur at iusticia lorice ppter duo.
Primo q: sicut lorica ex m̄lis murenu
lis v̄l' malgis vel rotulis p̄texit. ita iusticiā
multas v̄tutes p̄plectit q: sūt insil' cas
tenate. sap. v. Induet p̄ thorace iusticiāz
Ecōdo q: sicut lorica inter hostes nūqm̄
ē deponēda sic nec iusticia. ps. Beati q:
custodiūt iudicūt t faci. ius. in dī tpe. Illi
az armatura ponit d. Et calciati pedes.
i. affectōes t desideria h̄ntes munita v̄
tutib⁹ t sciōz exēplis. q: sm. aug. sunt pe
des aie ne a spinis vicōz et luto munda
noz pūgant et maculent. Cant. vii. Quā
pulcri sunt gressus tui in calciamētis fiz
lia p̄ncipis. Ethocē in p̄patōe euāgelij
pacis sup. adimplēda. i. vt litis pati ad p̄
dicandū euāgelij qd̄ nūciat pacē int̄ des
uz et hoies faciā. vel ad cōplēda p̄cepta
euāgelij. Hmōi calciamēta dēnt brē pre
dicatores ne terrenis suis desiderijs ter
rena tangāt vel ppter terrena predicēt.
Hac significatōe mar. d. ap̄los sandalij
vel soleis calciari vt pati eisdē. vi. Des
bem⁹ ergo pati ee ad pdicādū euāgelijz
pacis. Aliā armatura ponit d. In dībus
sc̄z plijs sp̄ualib⁹ sumētes scutū fidei. in
trāslituā p̄structō ē. i. fidē que ē scutū. q: a
sicut scutū ē vnū et h̄z tres agulos sic fi
des ē de vna eēntia diuina in q: sunt tres
psone. i. iob. v. Tres sunt q: test. dāt in ce
pa. v. ss. et hi tres vnū sunt. Itē sicut substā
tia scutū ē coopia coro aialis mortui. ita
fides ē de substātia diuina vestita carne

mortalitatis nre. io. i. ver. ca. f. e. Itē sicut scutū suspēdit ad guttur et stat supra cor ita fides dētētē in corde et p̄ferri per os. ro. x. Corde cre. ad ius. ore aut cōfes. sit ad sa. In quo scuto fidei d. q̄ possum⁹ oia te la ignea neq̄ssimi hostis nr̄i extingue. Ip̄a enī fides dēt p̄mo oīm tēptatōib⁹ et telis dyaboli opponi. ne pueniat ad lori cā iusticie. Idudēti⁹ Prima petit cam pū dubia sub sorte duelli pugnatura fides. Ignēa aut̄ d. tela dyaboli. q̄ suggeſtione dyaboli ignēa. carnales p̄cupisētie igniūtūr ut plus possint nocere sicut tela materialia de igne. ecc. ix. Quasi ignis p̄cupia exardescit. Neglissima at̄ d. q̄ eius neq̄cia dībus supserit. Sicut enī scutū defendit hoīez et oia ai ma eius. q̄ doctus miles oēs ictus recipit in scutū. ita fides defēdit hoīem et oēs v̄tutes. q̄ oēs ictus dyaboli in scuto fidei recipiēdi sūt. Oēs. n. tēptatōes p̄ verā fidē repellim⁹. Quia si hēm⁹ verā fidē de gaudijs padiſi et penis inferni nec p̄spēra m̄di desideriam⁹. nec formidam⁹ aduersa. de qb⁹ oīs tēptatō infert habēti verā fidē. nisi sit tēptatō de ip̄a fide. q̄ p̄ fidē nostrā repellit sicut lumē expellit tēbras. Illā armatāz ponit di. Et galeā. i. spē salutis eterne assūmite ad caput mētis p̄tegēndū. Dicēt spes galea salutis. Q̄ dī. 20. vnj. Spes salvi facit sum⁹. esa. lix. Galea salutis in capite eius. Si at̄ q̄rat̄: q̄re nō fecit mētōez decaritate cū su melior et v̄tuosior a:ma turā spūs q̄z oēs alie. Dicēdū ē q̄ ipē fecit mentōez de fide fo: mata q̄ p̄ dilectōez opa: in q̄ oia tela dyaboli extiguunt. et p̄ quā oēs tēptatōnes siue a carne siue a m̄do. siue a dyabolo supam⁹. nō enī p̄ fidē mortuā et in fo: mē vicim⁹ tēptatōnes. Et iō in ip̄a fide intellexit caritatē oia tela dyaboli extinguitē. et oēs tēptatōnes vincentē. q̄ fides in v̄iute caritatis opa: cū sit fo: ma fidei et oīs opa: sit a forma

Conq̄nter tercō p̄q̄z posuit arma ad defensionē. poit arma ad ipūgnādū d. Et assūnte gladiū spūs q̄dē v̄bū dī. nō enī dē m⁹ solū nos defendē a dyabolo s; dēm⁹ ip̄m ipūgnare. Instrumētū aut̄ ad dyabolū impūgnādū ē solū verbū dei q̄dē des. bēm⁹ brē in ore et in maib⁹. in ore p̄dicādo. et in maib⁹ adimplēdo. apo. i. De ore ciui gladius ex vtraq; pte acut⁹ exhibat. Gladius ex vtraq; pte acut⁹ egredit̄ de ore p̄dicatois. q̄n id q̄dē p̄dicat. ope iplet̄ et tūc ex vtraq; pte dyabolū impugnat. Debem⁹ ergo dyabolū impūgre facto et v̄bo. Quidā v̄o ipūgnāt ip̄m solū verbo. verbū aut̄ talū ē mortuū. et iō nō est gladi⁹ spūs. q̄ gladi⁹ spūs ē verbū dei viuū. hebr. mj. Aliu⁹ ē sermo dei et efficax et penetrabilior om̄i gladio acipiti et p̄tinq; vsq; ad diuisiōz aie et spūs p̄pagum q̄z et medullaz. Hūc gladiū xp̄c veū mittere in terra. mat. x. Nō veni pa. mit. sed gla. Veni enī separe hoīez aduers⁹ p̄m̄suū. et filiā aduersus matrē suā. z. sicut. n. gladi⁹ sepat et diuidit. sic verbū dī sepat et diuidit hoīem a carnalib⁹ et terrenis. Et q̄ solus gladius v̄bi dei sit armatura ad dyabolū impūgnādū sic p̄t. Dyabolus. n. pugnat aduersus peccatorē. D Primo ip̄m oculis mētis excecadō. Et verbū dei fugat tenebras mētis et ilz luminat eā q̄ lucerna ē. ps. Lucer. pe. m. v. t. Secdo ip̄m vīculis p̄tōz ligādo et in fuitutē peccati redigēdo. io. vnj. Qui fa. pec. ser. ē p. Et verbū dei liberat boīnem ab dī vinculo et ab dī fuitute. io. vnj. Si māserins ī sermone meo p̄gnoscetis et vi. tas liberabit vos. Tercō ip̄m mūdi p̄spe. ra et vana gaudia sup oia q̄rere faciēdo. io. xii. Dilixerūt glo. bo. ma. q̄z glaz. dei. Sed verbū dei oia p̄spa mūdi facit p̄tēnere. Et apli ad verbū xp̄i om̄ia reliqrūt mat. xix. Ecce nos reliqm⁹ oia. ad pbi. ni. Om̄ia arbi. suz vt ster. vt xp̄m lu. Quar;

Sermo

to ipm p mudi aduersa frage do. Et verbu di facit bolez forte. et nibil aduersi for midantem. An apli pt qz pfecte audierunt verbu xpi dicebat. j. cor. mi. Maledicimur et benedicim psecutoz patimur et sustinem. blasphemamur et obsecramus. Quito p voluptates corporis ipm dissoluendo. sap. iij. Non sit pratu qd no ptrese. lu. no. Sed verbu dei pstriguit ad lamen tu pnie d. mathe. ni. Demitentia a. ap. e. re. ce. Tertio ipm in ihermitatib peccatoriz detinendo et eius appetitum perturbando ita q dulcia vident ei amara et amara dulcia. aug. Id alato no sano pena e panis qui sano e suavis. Sed verbu dei sanat boiem. ps. Visit vb. su. et sa. e. Et reddit ei appetitum rectum ut ei dulcia sapiant et amara desipiatur. Et i o sic sanat david dicebat. Qua dulcia faucib meis eloquia tua sup mel orimeo. Septimo ipm ad mortem eternam ducedo. Sed verbu di ab omni morte liberat. io. viij. Si qs ser. m. ser. zc. Et breuiter in omni temptatōe p quā dyabolus pcutit boiem: verbu dei obstat et respunit eū. Unde vb deo dū inimicus et aduersari peccatoris qz in omnib pdcit ei q peccator instigat a dyabolo cupit facere. math. v. Esto pcenties aduersario tuo cito dū es in via cu eo. Qd expones būs aug. d. q iste aduersari cui cōsentire debem e sermo dei qz in omnibus q male cupim aduersatur nobis et pibz. Vis eni rape alienū. sermo dei di. no furtum facies. Vis cōcubere cu uxore aliena. sermo dei di. no mechaberis. Et sic de omib alijs. Sic ergo ptz q in pugna spūs p mo dēm pditorē scz carnē p ptenetia et abstinentia restringere et religare q qui dē religatio quedā dei armatura est. Et cūdo dēm animā virtutib armare. s. loricā iusticie. scuto fidelī mūdicia desideriorū. vt pure pdicem et ipleam euāgelius pacis. p quā mundicia sunt pedes aie

CVIII

muniti et pparati. et galea etne salutis Tercio dēm accipe verbu di tanqz gladiū ad dyaboli ipugnādū. Et sic ptz terciū et pseqnē totum.

Dñica. xxii. de euāge. sermo.

CVIII

Simile est regnum cel. hoī. regi q voluit ra. po. cu seruis suis. math. xvij. Supra hoc euāgeliū dñs immediate dixerat beato pet. q ex pte di fratri peccati et venia peteri no solū deberet dimittē vsq septies sed vsq septuages septies. i. qliacunqz et qntiūcunqz peccata pmiteret. In q oñdit maxima largitas et clementia dei. Et q deus e ita clemēs et misericors circa nos. vult q nos ad invicē misericordes sim. alias ipē a nobis suā misericordiam reuocabit. Et hoc e qd in hoc euāgeliō sub quadā similitudine demonstrat. In q euāgeliō tria pncipalit ptnētur. Idio eni sub quadā similitudine inducit exemplū diuine pietatis in debitor et debiti dimissione. In pncipio euāgeliō. Hcdo ponit reatus būane malignitatis in cōfui suffocatōe ibi. Egressus at seru ille inuenit vnū de pser. su. zc. Tercō. concludit intentū pposito similitudis in gestorū adaptōe ibi. Sic et pater m. ce. fa. vo. In pma ergo pte inducimur sub quadā similitudine in exēplū ibi. Qui voluit ra. po. cu seruis suis. In qua quidē pte q tuor facit. Primo sub quadā similitudine oñdit diuinā potētā ibi. Hile e regnum ce homi. regi. Hcdo diuinā sapiētā ibi. Qui voluit rōz po. cu ser. suis. Tercō diuinā iusticiā ibi. Et cu cepisset rō. po. ob. e ei vn zc. Quarto diuinā clemētā ibi. Procidēs at seru ille ro. e. zc. In his. n. qtuor oñdit regia dignitas atqz bone stas que in hoc psistit. scz in potētia ad coercendū. sapiā ad gubernādū. iusticia ad puniēdū. clemētia ad miserādū. Det

enī rex p̄ potētiaꝝ aduersarios coercere.
p̄ sapientiā sibi subditos gubernare. p̄ iu-
sticiā delinqūtis punire. et vnicuiq; qđ
suū ē reddere. t̄ p̄ clemētiaꝝ paupum per-
sonaz et miserabiliiꝝ misererri. **D**i. ergo
Sile ē reg. ce. i. eccia militās boi regi. i. si-
lio dei qui factus ē bō t̄ ē rex ois creatu-
re. i. simile ē negociuꝝ eccie ad x̄ m regem
t̄ x̄pi regis ad ecclesiaꝝ huic negocio. qđ
fuit relecte potuit int̄ quēdā regē et eiꝝ ser-
uos. **D**icitāt ecclesia militans regnū ce-
loꝝ ppter q̄tuꝝ. vt p̄ supra in euāg. do-
mice. **x.** **I**rá plana ē s̄m lrlcm intelligē
tiā et iō s̄m sensuꝝ nūsticuꝝ exponat. **H**ā
p̄ns euāgeliiꝝ p̄mit q̄ndā silitudinē q̄ ne-
goio dei et ecclesie adaptari debz. **R**er
ergo deus p̄mit cū suis seruis p̄it rōz
nē t̄ vīta t̄ morte. **I**n vita p̄it rōz p̄cō
scientie illuatōz q̄n scz bō coguat mul-
ta bona q̄ a deo recepit. t̄ multa mala q̄
amisit. t̄ t̄s qđ amisit. et multa bona q̄
omisit. **D**onit etiā talē rōz p̄ scripturas
t̄ p̄dicatoꝝ t̄ p̄fessoroꝝ. q̄n p̄dicatoꝝ ul-
p̄fessoroꝝ oñdit boi supradē. t̄ p̄ scripturas
pbat. **ela. xxvii.** **R**ecogitabot. o. a. m. in
om. a. m. **R**emigio Christus examinator
meritoꝝ iā p̄ scripturas cū seruis suis rō
nē ponit. **I**n morte aut̄ rōz talē p̄ cūcto
rū ante oculos reduciōz. **Dan. vii.** **J**udi-
ciū se t̄ li. ap. sūt. i. p̄scie singuloꝝ. **H**ut. n.
demonestūc p̄stanter accusates eū. t̄ oia
facta dicta cogitata. t̄ omissa repli-āt su
p̄ eū. et hoc ē qđ bic dī. **E**t cū cepisset rōz
ponere. i. facta singuloꝝ examiare. obla-
tus ē ei vñ qđ dēbat decem milia talenta
Talēiꝝ s̄m ysl̄ ē qđdā p̄odus ap̄d p̄ysa
nōs. **E**stāt triplex talēiꝝ. scz min⁹. qđ est
q̄nq̄inta libraz. mediū qđ ē septuaginta
libraz. et maximū qđ ē. **cx.** libraz. p̄ istuz
vnū q̄ tale debitū dēbat t̄ ratū tēbat. itel
ligitur q̄libet pctō in pctō marthalieñs
sicut p̄istū q̄nō hēbat vestē nuptiale. in
telligit q̄libet nō bñs caritatē. q̄ ē obliga-

tus deo in decem milib⁹ talentis p̄ dece
maximus bñsicijs que dīs bō fecit q̄ sunt
Bñsiciū creatōis. bñsiciū eruditōis. bñs
ficiū mīstratōis t̄ gubernatōis. bñsiciū
nature nrē assumptōis. bñsiciū redēptō
nis. bñsiciū lotōnis et vlestōis. bñsiciū
sanatōis. beneficiū adop̄tōis. bñsiciū gle
p̄patōis. et bñsiciū corp̄m resurrecciónis
Si vis de his bñsicijs p̄dicare q̄ras ea
supra dñica. xvij. sermone. c. sub **TR.** **E**t
iō ista talēta dēnt intelligi de auro cum
nō deiminet de q̄ fuerit. q̄ p̄ talib⁹ t̄ tan
tis bñsicijs bō tenet deo in melioribus t̄
p̄cōsiorib⁹ q̄bz et brē possit t̄ in p̄sona t̄
in rebus. **B**ern. **O.** si cognouilles aīma
mea q̄z multa t̄ q̄z multis dēas. vidēbis
qđ nibil ē qđ facis. **P**rimo enī dēs xpo
totā vitā tuā. q̄ ip̄e p̄ tua posuit suā. **G**e
cūdo exigū p̄terua p̄ctā mea. totā vitaz
meā. vt faciā dignos fr̄cūs p̄nīe. t̄ recogi
ti. o. a. m. in. am. a. m. **Q**uid si terciū debi
torē oñdā q̄cā vendicat sibi totaz. puto
q̄ desideres gloriā quā oculus nō vidit.
nec auris audiuit nec in cor bo. asc. **A**do
ne ad hāc emēdā totū te t̄ quecūq; potē
ris dare optebit t̄ cū oia p̄pleueris non
sūt p̄dig. pas. b⁹ tē. ad f. g. zc **Q**uarto debi
torē dēs qđ es a q̄ totū bēs. q̄ te fecit t̄ tre
fecit t̄ cūcta mīstrat cui boz qđ dēs red
dere p̄ponis. **E**st etiā bō obligat⁹ deo in
x. milib⁹ talētis p̄ trāsgressionē dece p̄ce
p̄toꝝ. q̄ p̄ regis p̄ceptū trāsgredit regite
net ad penā soluēdā. **E**t rex p̄t exigere et
re⁹ tenet soluere si sit ei iuste iſlīcta. **N**el
decē milia talēta dēbat q̄ de inumerabilis
b⁹ p̄cīs erat rōz redditur⁹ vt di. remig.
Innumerabilia. n. p̄ciā t̄ q̄li infinita co-
mittit bō in pctō manēdo. **S**i aut̄ q̄rat q̄
re in trāsgressionē p̄ceptū maḡ pena
debet. q̄ decē milia talēta ē aux̄ inume
rable. **D**icēd q̄ in maleficō magis p̄salē
p̄sona q̄ offendit q̄z ip̄m maleficū. t̄ q̄z i
trāsgressionē p̄ceptū offendit dīs. q̄ ē bonū

Berimo

ifinitū ideo sic punīt. Agguat etiā pena ex parte psonae offendit, ppter multas circūstantias quia offendit suū creatorez suū eruditorē. suū redēptorē. Et cētum milia sunt circūstantie ppter q̄s agguat pena offendit deuz. et transgredientis ei⁹ mādatū et ideo pena insolubilis ei debeatur. Et hoc ē qđ sequitur. Cū at nō hēr̄z vñ redderet. glo. i. ppr̄js virib⁹ penā exoluere. Est enī pctōr sp̄s vadēs et nō redies ps. qđ p̄t incide in penā. s; n̄ p̄t ppr̄js manib⁹ exoluere penā. Si aut̄ aliquā gratie dei restitutus exoluat penā hoc facit i v̄tute passionis xp̄i. cui⁹ pena fuit et ē sufficiens ad oēm penā exoluēdā. io. xv. Si ne me ni. p. f. Deccator enī p pena exoluēda in oib⁹ et cū oib⁹ suis obligat̄ dō et hoc ē qđ sequit̄. Qz iussit eū venūdari et vxorē et filios et oia q̄bēbat et reddi. Dunit ergo in se et in psona sibi p̄uicta sc̄z in vxore et in psona a se genita sc̄z filiis. et in substānia exteriori. Ut punit q̄ad se et suos sc̄z vxorē et filios. et quo ad sua Vxor enī sp̄ealia obsequia dēt viro suo et fili⁹ filij patri. Idriuat enī ppter ea oī obseq̄o qđ ei vnde cūq; dēt. et iō vxor et filij iubēt vendi. i. omē pmodū et omne obsequiū sibi auferri vñcūq; ei debeat. Vel punit ip̄e q̄ntū ad aīam. et hoc i se. et q̄ntū ad corp⁹. et hoc in vxore que ē vñ corp⁹ cū viro. et q̄ntū ad potentias aīe. et hoc in filiis q̄ originant ab aīam si cut filij a p̄e. expiūciōe aīe ad corpus potētie originātur ab aīa. Et q̄ntū ad bona exteriores. Et sic cū oib⁹ et in oib⁹ suis pctōr punit et obligat̄ ad penā. Et merito in his pctōr punit. Dunit enī in aīa q̄ aīam sp̄osam dei fecit cū dyabolo ad ultari. Aliaz filiā regis eterni fecit servā dyaboli. animā imagine dei insignitam maculis peccator̄ sedauit. Aliam veritatis luce coruscantē erroz tenebris excecauit. Dunit in corpe qz corporis deū sus

CVIII

u; p̄stituit. iuxta illud phi. nj. Quoz deus vēter ē. Corpus quod debuit famulari fecit dñm anime. Corp⁹ qđ nō manz in domo in etiū s; p̄jicit ad soucas a veribus p̄medēdū fecit beredē oīm bono rū beredē legitimo repbato sc̄z aīa. eccl̄s vi. Vis labor boīs in ore eius. iob. xxmij. Idauit enī sterile. sc̄z carnē q̄ nō p̄turit et vidue sc̄z aīe nō bñfecit. Dunit in omnib⁹ potētijs aīme. qz cu; oib⁹ iniq pccauit. vt cu; voluntate falsa bona desiderādo. et cu; intellectu errores et falsitates addiscendo. et cu; mēoria maloy et iniuriaz recordādo. et cu; corde falsa et lascivia cogitādo. et cu; oculis in honesta vñdēdo. et cu; aurib⁹ mala verba audiēdo. et cu; manib⁹ prava opando. Et breuiter cū oib⁹ potētijs aīe et cū omib⁹ mēbris corporis incessant pccauit. et iō in oib⁹ et cū oib⁹ dēt puniri. Dunit etiā in vxore qz ip̄a sicut equ⁹ abusus ē. nō seruato ordine rōnis et p̄cuis qz equ⁹ nō seruato ordine nature. Et ipaz a vanitatib⁹ nō refrenauit. imo vt ipaz in vanitatib⁹ p̄seruaret multa lucra iniusta fecit. Ipaz iuste et sine causa pluries molestauit et a marā vitā eifecit. quod phibet apl̄s ad col. nj. di. Vidi. v. vel. et nolite amari esse ad illae. Notādū q̄ qnq; modis cognoscit vir vxorē suā. aut causa plis procreāde. et tūc nullū ē peccati. xiiij. q. ne. tui Aut causa reddēdi debitiū tūc nō solū n̄ peccat s; et meret. xxxvij. q. v. si dicat Aut cā incōmētie vitāde. sc̄z cā preueniēte a voluptate. et tūc ē veniale peccatiū s̄m q̄s vā. ego at nullū credo esse peccatiū. ppter autoritatē apl̄i. j. ad cor. viij. Un⁹ q̄sq; bēat suā vxorē ppter fornicatōe sc̄z vitanda. et vnaqueq; suū bēat vij. Aut cā ex plēde libidis. vt cū vñt calidis cibis aut incētiuis vt potētor sit in actu. vel cū co nat facere licet nō mulē appetat. et tunc credo ipsuz mortalit pccare. xxxij. q. m. j.

Sermo

Orgo.aug.cognoscit vxore sua; ptra nat
turā. et tūc mortalissimē peccat. xxxij.q.vij.
adulterij malū. Idūt etiā in filijs. qd
ipos nō ad dei cultū s; ad mīndū et ad in
fernū nutrit. ipis mala ablata reliqt. et
ipos plusq; deū et aīaz suā dilerit. Idūt
iur et i boīs tpalib; qr ipa ūuste acq̄luit
male xp̄edit et iprudēter reliqt. qr ergo
sic p̄ctōr dēt ūib; bonis xp̄oliari. et hīc
ūib; puniri nibil restat ei. nisi vt p̄cidat
in terrā di. Idātiaz babe ī me. i. p̄cede mi
bi spaciū peitēd et grē iue me restitue et
oīa reddā tibi. s. aīaz et corp;. et potēias
aīe vxore et filios et bona tpalia. qr oīa
hectuo deinceps obseq̄o mācipabo. Et
sic peccator dicat et sic facere pponat sta
ti de ad eū magna clemētia inclīatur et
pl̄ vult illi miseri et facere q; petat qr ipē
petit dilatōez et de dat plenā remissioz.
qr eū dimittū liberū. qr erat in catenis dy
aboli. et p̄cit ei toū ūbitū peccatoz. aug.
Erubescat būana miseria. plus vult illi
deus misereri q; nos a miseria liberari.
Cris. loq̄ns de dño iubēte seruū vēdi. ter
rere vult vt p̄mptius i sufficatoz ducat
Ex magna enī libertate pcedit qr de nos
sic vuli punire. vt nos mīaz petam. Sic
terrunt dauid q̄ fecit adulteriū et homici
diū. et venit ad eū ex pte dei nathā pphe
ta et p̄miat qr ei multa mala. et dauid ait.
peccauit. et statū deus trāstulit peccatum
eius vt p̄iz. nū. reg. xij. Nolene ergo de re
mittit p̄cōr q̄ qd deliq̄d si dicat. pecca
ui. Et hoc e qd subdit. Nib; at dñs ser
milli. Ubi iuria ostēdūtur. Idūt exp
te dei affectus mie. qr miserius. Scđo re
missio culpe qr dimisit eū. Tercō relaxa
tio pene. qr debitiū dimisitei. Remigius.
Idūt rogās accipit donū decēmiliū
talentoz. i. veniā suo p̄missoz. De hoc
aut hēm in multis exemplū. Nā petrus
cū iuramēto negauit xp̄m. et fleuit p̄ea,
et d̄s pep̄cit ei et restituit eū in gōū p̄stū

CVIII

nū. io. xxij. Nasce o.m. Magdalena cū
multis fornicata ē et accedit vecūda et cū
magna fide ad xp̄m et saluata ē. luce. vij
Fides tua te sal.t. Idaul p̄secut̄ ē eccīa;
dei et stephanū lapidauit. et p̄ea dixit
dñe qd me vis facere. act. ix. et magn̄ sā;
ctus effcūs ē. Latro de cruce multa latro
cumia et scelera p̄misit. et p̄ea dixit. Ade
mēto m. dñe. et xp̄s pl̄ q; petierat v̄l spa
uerat fecit. Hodie inqt meū eris in pa
diso. luc. xxiiij. Carissimi imitemur istos
scōs et nō sim̄ sicut iudas q̄ despauit et
laq̄o se suspēdit qd dñs p̄ peiorabūt q;
p̄duōez quā ei fecit. Nō etiā simus sicut
cayn q̄ aut. Adaior ē. in i. q. m. tc. gene. mī.
Dicam̄ ergo cū filio pdigo q̄ dixit Da
ter peccauit in celū et corā te et nō sum di
gn̄ voca. fi. zc. luc. xv. Nūc ei curia misse
ricordie sedet et cās audit et curia iusti
cie facit ferias. In alia vō vita erit puer
so. Adeam̄ ergo cū fiducia ad ibronuz
grē eius ut misericordiā p̄sequamur et g
tā inueniam̄ i auxilio oportuno. hebr.
mī. Et sic p̄t p̄mū sc̄dī potēia. dei sapi
ētia. dei iusticia et dei clemētia. Idūt
ponit reatus būane malignitatis i p̄ser
ui suffocatōe. et hoc sub similitudine ser
ui suo p̄seruo nolētis misereri. Circa
qd q̄tuor notātur. Idūt ē serui abso
luti crudelitas ibi. Egressus aut seru il
tc. H̄c zē fui neq; a p̄seruis ap̄ dñz ac
cusatō ibi. Vidētes at p̄serui ei que sie.
Tercū ē p̄tra seruū neq; a dño obiurga
tio ibi. Tunc vocauit illū dñs su. Quar
tū ē ipius serui neq; p̄dēnatō. ibi. Et ira
tus dñs eius. t.e. to. Iste p̄cessus p̄ om
nia fit i peccatore nō penitēte neq; p̄cēte
Idūt enī p̄petrat neq; cīa corā deo et
primo. Scđo accusat corādo ab āgel q̄
nobiscū morātur. Tercō obiurgat in ex
tremo exāmīe. mat. xxv. Discedite a me
ma. in ig. et. q̄ pa. ē dya. zc. Quarto p̄dē
nat inētū. Dicit ergo egressus at seru

Bermon

ille sc̄z de carcere dyaboli et suitate peccatorum in libertate filiorum dei inuenit vnu d̄ pseruis suis qui debat ei cēum denarios. **T**alis aut̄ inuenio nō est intelligēda sēp realis sed aliquā imaginaria. Inuenit ergo hō debitorē suū quādo i anima p memorī et imaginationem recordat in iurie cuiū suorū aliquā sibi illate. **C**ontra qd̄ dī. **L**euit. **N**e memor sis iuriie cuiū tuorū. **H**ec tale debitū debet intelligi pecuniale q̄ tale debitū pōt repeti si ad est dōbitoris facultas cum moderamine tñ nec creditore tenet pcere. **S**ed debitū de offēsis Remi Centū denarioꝝ dōbitor erat. quē de aliquib⁹ pmissis satissimacere oportebat. **H**iero. **Q**d̄ ut manifesti⁹ si at dicam⁹ sub exemplo. **E**i quis nost⁹ pmisserit adulterū. hōicidū. sacrilegiū cetera maiora criminā. decēmilia talēta rogati dimittunt. si et ipē dimittit mīora peccatib⁹. **C**hri. **T**anta est differētia peccatorum q̄ pmissūt in deū. et q̄ pmissūt in hominē. q̄nta ē drā decenniū talētos rūt cētuꝝ denarioꝝ. magis aut̄ et multo pl⁹. **S**eq̄t̄ur. et tenēs suffocabatēū. **H**ic ista tētō nō sp̄ intelligēda ē psonalis sed aīalis vel aīositatis. **Q**n̄ enī quis exar descit in p̄mū et vellet eū destruere vel occidere. vel destrui vel occidi. **T**ūc tenēs suffocat eū. **R**emigii. **C**onseruū suffocare ē in frēz p vīdictā exarē. **C**ōtra qd̄ 20. xiiij. **M**oli vi. a ma. s̄z vi. in b. m. **E**t frēq̄nter p̄ctōr palliat odī suū et irā dī. **I**pē iūste offendit me. et iō iūste irascor p̄ eū et vīdictā expeto. **E**t hoc ē qd̄ sequit̄. Redde qd̄ debes. i. tu teneris ad emēdā. et iō vo lo eā a te expetere. **J**reg. ii. **M**ūc dabisa hlioq̄n tollam vi in q̄ndīt̄ silata iusticia peccatoris. **J**usticia ēē vīdet̄ sua repete re s̄z hoc ē vīm in pecunia vt frēq̄nt̄. nō āt in vīdicāda iūuria. q̄z mīhi vīdictā et ego re tribuā dī. dīs ro. xij. **S**eq̄t̄ur. Et p̄cidēs p̄seruus ille ro. e. di. **P**atīaz ba. imē 70.

CVIII

re. t. **A**tt ille noluit. **E**cce crudelitas isti⁹. q̄z a seruo supplici rogat nō vt dimittat s̄z solū vt differat et noluit. **E**t misit eū in carcerē donec redderet debitū vniuersū. **A**dulti sunt bodie sic crudeles qui pro modico incarerāt hoīes. **E**t sic p̄t̄ cru delitas serui. **T**ercio ponit̄ serui neq̄z apud dñm a p̄seruis accusatō. et hoc est. **V**idētes at̄ p̄serui eius q̄ siebat sc̄z ageli qui dō referut̄ gesta boīm. qui hoīz p̄ser ui sunt. iuxta illud apoc. xix. **C**ōseru⁹ tu⁹ ego suz et frāt̄ tuorū. dixit aglus iobāni. **V**el isti p̄serui sunt viri spūales. **R**emī gr⁹. **S**pūales qui oīa iūdicāt talia vidē tes cōtristāt̄ur et nūciāt dño ad corrigendū iploātes auxiliū. **T**ercio ponit̄ serui neq̄z a domio obiurgatio. et hoc est. **T**ūc vocauit eū dñs eius et ait illi serue neqm̄. i. in eq̄lis. nō equ⁹ q̄z mīaz a me ac cepisti et tuo p̄seruo nō fecisti. et sic fuit̄ i gratius q̄ntū ad deū q̄ p̄donauerat maḡ et imīficors q̄ ad p̄mū. cui nō dedit spa ciū ad reddēdū mīma. **E**t hoc ē. **O**mē de buū dimisi tibi. i. oēs p̄uaricātōes. q̄niaz rogasti me. **M**ōne ergo optuit et te misere reri cōserui tui sicut et ego tu misere suz q. d. sic debuisti pcere et ei⁹ misereri. **E**t nota q̄ p̄pt̄ tres nequicias su⁹ neqm̄ vīcat. **M**īria fuit̄ odī cordis. magē neq̄cia et mala odī tenere i corde suo. aug. **T**enere odī in corde sīle est sicut tenere gladiū in vētre et ignē i pectore. **A**ū q̄ntū ad p̄mū ait sc̄z aug. **Q**ui alijs nocere d̄ siderat sīlis ē illi qui gladio se trāsuerberat. et tunica alteri scidat. **Q**uātū ad sc̄d̄ ait. **H**ic puta maliciā ēē quō ignē. si incēdere vis aliqd̄. illd̄ qd̄ appoīs p̄ igne ardēt. nisi enī ardeat nō incēdit. **V**erbi grā. **C**ū faculā apponis alicui igni. p̄us facta ardēt vt illud possit incēde. **I**ta ergo malicia tua p̄cedit ex te. et quid vastat āteq̄z te. malicia tua vt alteri non noceat fieri p̄t̄ q̄āt̄ tibi nō noceat fieri nō p̄t̄. **I**lle igit̄

Herm

qui odii tenet seipm occidit et icedit. et ido neqz appela. **E**cda fuit crudelitas opis. q: tenel suffocabat eū. nō roga uit eū. nec monuit. nec citavit. sed statum cucurrit ad gurgulā ei⁹. Tales sūt multi furiosi. q: terutur ipetu ire sue. sicut canes. puer. xxvij. Ira nob̄ mīaz. ncc erū pēs furor. et ipēiū cōcitati spūs q: poterit ferre. In eodē. xv. Os fatuoz ebullit stulticiā. Et attēde qm pulcra cōpatō. sicut enī olla bulliēnumis q: tu or mala facit. sic os fatui et irati. **I**drimū ē q: olla numis bulliens aquā frēqnter emittit. et circūstātia adurit. sic os iracūdi ignita et ptumeliosa vba pīcīt et audiētes inflamat. et ad scandalū puocat. **H**ic puocat vror iob ip̄z d. **I**ndic deo t morere. **E**cđm ē q: ignē exunguit. sic os irati ignē zeli istoz: qui ex caritate corrigerēt eū extiguit. Nullus enī eū audet repbēdere ex quo vidēt eū ita ad cōtumelias patū. **H**ic iudiū irati dicē. ptuelias aplis extixerūt in eis ignē correctōis quātum ad se. Et iō dixerūt. Nobis optebat pri mū loqui v̄bū dī. s: qnā repellūs illō ecce puerūm ad gētes act. xni. **T**erciū q: pīquedīnē emittit. sic os irati pīquedīnē grē et deuotionis emitit et cuz ira sit peccatū mortale. tata pōtēe ira q: emittit oia interiora aie. s. dona et vīutes. **H**ic emisit saul spūm san. et arripuit euz spūs neqz pp̄ter irā et odii qd̄ bēbat ad dauid vt pz. i. rec. xvi. **Q**uartū ē q: nisi in olla sit multū de aq: frēqnter ad magū ignē frangit. sic irat̄ nisi sit vald̄ plenus aqua grē ad motū ire ita frangit vt vir ad trāquillitatē reintegret. **S**ic frāctus ē absolon p̄tra amō frēm suū quez occidi fecit. vt pz. i. re. xni. **T**ercia neqcia fuit ingratitudo bñfici recepti. q: tātum bñficiū nō cognouit. dū enī ei oia libere sunt remissa. in conserui noluit misereri qd̄ eū facere optebat. thocē. **N**one op-

CVIII

tuit et te misereri p̄serui tui. **F** Ubi nota q: in ḡtitudo valde magnū peccatū ē. et qnqz mala facit. **I**drimū ē q: pec cata p̄us remissa reuocat. aug. **D**icit tibi deus. dimitte et dimittet tibi. **E**d si ego p̄us dimisi. dimitte tu postea. nā si nō dimiseris reuocabo te. et qcqd̄ tibi dimisera replicabo tibi. **E**cđm ē q: oia me rita dissipat. bern. **I**ngratitudo inūica ē aie. exinanitō meritoz. vītūz disp̄lio. et bñficiōz pditō. **T**erciū ē q: fontē diuine grē exicca. bern. **I**ngratitudo ē vētus v̄rēs siccās sibi pictatis fontē. rōrem mīe et fluēta grē. **Q**uartū ē q: viā grē claudit ne ad aiaz intrare possit. bern. **I**n gratitudo viā obstruit grē. et v̄bi illa fu erit. ḡtia accessuū nō inuenit. **I**ccipiedis igīt indignū ē q: fuerit acceptis igratus. **Q**uitū ē q: pontē mīe frāgit. aug. **M**e festines aliū punire si ipē te lesit. sicut punire velles ab alio rogāte illū quē lesisti noli subuertere pontē mīe quē trāsistī. **Q**uarto ponit ipsi scruineqz pdēnatō. thocē. Et iratus dñs ei⁹ trad. e. tor. i. de monib⁹. ecc. xxxni. **H**eruo maiuolo tor tura et p̄pedes. **D**eāt dī irasci cū vindicat mala ad modū irati. q: adusqz redderz vniuersuz debituū. glo. i. ip̄petuū. **N**ō enī reddet aliquī. cui⁹ rō ē q: hō dānat⁹ cum sit in termō vie nō ē in itatu merēdi sed p̄ meritis recipiendi. et sic a nulla culpa pōt absolui et nibill lucrari. vt sansfaciat debito. **E**d nūqd̄ p̄ctā dimissa redeunt. **H**up hoc diuersimode loquūtur muli. **N**ā p̄positus et quidā alij dicūt q: p̄ctā dimissa redeunt in qtuoz casibus. s. pp̄ter odii fraternū. pp̄ter apostasiaz a fide. pp̄ter p̄temptū p̄fessionis. et pp̄ter dolos rē de pñia bīta. **U**n versus. Frēm odit. a postata fit. sp̄nitqz fateri. **D**enituisse p̄get p̄stina culpa redit. **E**d tene p̄ veritate q: duplī dicūt p̄ctā redire. **G** **O** **H**rio nō q: redēat qntū ad maculā vel

Sermo

reatū. sed q̄ntū ad ingratitudinē. **Q**ui. n. p̄ acceptā remissionē ad peccatum redit magis satis delinq̄t q̄r inq̄tus tāto bñfi- cito existit. et ista ingratitudo peccatū re- cidiuātis aggrauatita q̄r penā p̄teritorū pctōz videt secū reducere. **E**cclō dī- cūtūr redire q̄ntū ad penā substātialem sicut enī in celo vnuis ē denari⁹. i. vna be- aritudo substātialis. licet vnuis magis al- tero p̄cipiat. sicut stella differt a stella in claritate vt di. apl⁹. sic et in iferno ē vna pena substātilis p̄ modū dāni sc̄z caren- tia visionis diuine. alia p̄ moduz sensus . signis et v̄mis. et v̄traq; pena debet pro q̄libet peccato mortali licet s̄m plus et mi- n⁹. **D**icūtūr ergo peccata redire. q̄r reci- diuanti eadem pena debetur in genere que p̄ius. licet sit maior. sicut di. beatus iaco. qui offendit in q̄t in v. fac. ē o. re⁹. **H**ed nūqd iustū ē vt bō p̄ vno pctō mortali qd̄ in modico ip̄e egit tot et tan- tas penas i pp̄petuū patiatur. **E**t dicēduz q̄ iustū ē ppter tria. **P**rimo ppter p̄so nā offensaz que deus ē. q̄r bonū infinitū vt dictū ē. **N**ena autē p̄sanda ē ex pte p- sone offense. **A**liter enī pum̄ occidēs pa- pā qz ep̄m. et regē qz comitē. Et q̄r pecca- tor offendit infinitū bonuz. idō infinita pena dēt puniri extēsiue et non intēsiue q̄r hoc sustinere nō posset. **E**cclō ppter p̄- petuitatē male voluntatis. **V**oluntas enī apud deū pfacto reputat. **E**t q̄r peccator cū voluntate sp̄ peccādi decedit et in ead sp̄ manet dignū ē vt nūq; careat supplicō q̄ nunq; voluit carere pctō vt di. greg. **T**ercō ppter statū i q̄ pctōr ē. q̄r nō ē in sta- tu merēdi vt dictū ē. et iō nūp̄ de debito soluere. manēt at debito ip̄e in carcere manere dēt. **D**ebitū at sp̄ manet. et iō ip̄e sp̄ manebit ibi. **E**t sic pat̄ sc̄dm. **T**ercō p̄cludit intētū p̄posite similitudis. in ge- stoz adaptatōe. et hoc ē. **S**ic et pat̄ me⁹ celā fac. vo. si n. remi. **A**bi nota q̄ q̄ntum

CIX

ad tria q̄ hic tāguntur silt faciet nobis. **P**rimo q̄ntū ad subtile examē iusticie. in debitoz repetitōe. ex quo multū time- re debem⁹. **E**cclō q̄ntū ad largā indul- gentiā si rogauerim⁹ in peccatoz remis- sione. ex q̄nō despare dēmus. s̄z multū cō- fidere possum⁹. **T**ercō q̄ntū ad dimissō- rū repenitōez. si nos primo nō remiseris- mus. ex quo oib⁹ indulgere dēm⁹. **S**ic ergo similiter p̄mo faciet nobis q̄ ad subti- le examē iusticie in d̄bitoz repetitōe. m̄l- ta bona nobis deus p̄misit. et bona na- ture et fortune et grē. et posuit nos i nūdi- nis mūdi ad negocianduz. mat. xxv. **H**o- quid̄ pe. p̄f. vo. ser. su. et tra. al. zc. v̄sq; se- cūdū p̄priā v̄tutē. **E**t cui plus dat pl⁹ re- q̄rit ab eo. **Q**uidā enī vero cū talents dī bene lucrantur. et duplicat. **Q**uidaz ab scondunt et nibil opant in eis. **Q**uidaz cum ip̄is impugnant deum. dum bonis et gratiis que receperunt a deo in vitiū perium dei et ad damnum proximi vti- tur. **S**ecundo similiter faciet nobis qn- tum ad largam indulgentiam in pecca- torum remissionē si suppliciter rogaue- rim⁹. quotcunq; enī mala fecerim⁹ et q̄c- cunq; debita contraxerimus si eum cuz lacrimis humilitē rogauerim⁹ totuz p- cer et bona tribuet vt dictū est supra. **B**a- silius. **N**er orationes purissimas vtilia tribuunt et noxia amouent. **N**ō simus ergo pigi i remissionem petere. q̄r ip̄e est sp̄ patus remittere. **T**ercio similiter faci- et nobis q̄ntū ad dimissorū repetitōne si alijs nō remiserim⁹. q̄r sicut deus non sanat bñitez ferz iracundie i aia donec p- iiciat ferrū. sic redeūte ferro redit infirmi- tas. **N**os ita. n. cā ponit effect⁹. et remota remouet. ecc. xxvii. **H**o boī seruat iram et a deo querit medelam. quasi d. **R**ibil pdest. **T**ota enī causa quare pctā nō di- mittunt est odii qd̄ bō bz vel ad deū vel ad primū. vel ad animā suā. qd̄ bō facit

Sermo

dū iniquitatē opat̄ et diligit. ps. Qui dū
li. inq. o. aia; suā. Sic tota cā remissiois
peccator̄ ē dilectō dei et primi. puer. x.
Uniuersa delicta opit caritas. Luce. viij
Dimi. ei pec. mul. q. di. mul. Extrabam⁹
ergo ferz odi ab aia als recidiuabimus
in peiores infirmitates qz p̄us. lu. xj. Et
fiūt no. b. il. pe. p̄. Et sic p̄ t̄cū et p̄n̄ totū

De ep̄la sermo. CIX

Onſidim⁹ in
dño ieu quia qui cepit in vo
bis op̄ bonū pficiet. vsq; i dñ
ezi ieu xp̄i. ph̄i. j. In p̄sona apli loqtur ec
clesia dñb⁹ fidelib⁹ ut pfidant in dño ieu
qr̄ ip̄e qui icepit opus bonū in eis p̄du
cet ad bonū finē. Et iō di. cōfidim⁹. cū in
textu originali dicat cōfidētia hoc ip̄m. qr̄
qui icepit i vo. op. bo. zc. In hac eni ep̄la
oñdit apls suā caritatē et affectōem ad
ph̄i. siue macedones. et in p̄sona aplieec
clesia dñb⁹ fidelibus. gall. mj. Filioli mei
qz iterū pturio donec formet xp̄s in vo
bis. Sicut enī mat̄ desiderat filios suos
boneste abulare. ita eccia fidles xp̄i. In
cui p̄sona dñ. iob. in canoica sua tercia.
Adiutorē boz nō hēo grām. qz vt audiā
filios meos in vītate abulare. j. thessa. ii.
Taqz si nutrix foueat filios suos ita dñ
sidrantes nos cupide volebam⁹ tradere
vobis nō solū exēplū xp̄i. s̄ et aias nrās
qniā km̄ facti estis nobis. Quattuor er
go facit apls i hac ep̄la fm̄ qttuor p̄ q̄ ex
p̄mit suā caritatē ad illos. Tdimo enim
ex̄p̄mit cōfidētia; quā hz in xp̄o de p̄fcū
ez bone opatōis. In p̄ncip. epis. Eccl̄o
oñdit rōnē siue cōfidētie et siue dilctōis.
ibi. Sicut ē mibi iustū hoc sentire p̄ om
nib⁹ vobis. Tercō innuit modū siue dile
ctōis ibi. Testis enī mibi ē deus q̄o cu
piā nos oēs. Quarto dñōstrat effectū
siue caritatis et affectionis ibi. Et hoc oro
vt cari. vrā. m. ac. m. a. Tdrio ergo po

CIX

niē pfidētia quā apls i eccia hēt̄ dño d
p̄fcū fideliū. Et hoc ē. Cōfidim⁹ in dño. i.
cōfidēter sp̄amus. qr̄ qui icepit in nobis
opus bonū p̄ gratiā opante donādo sc̄z
volūtātē bñ opandi. pficiet coopando
dādo effectū op̄i. aug. Coopando. n. de⁹
in nobis pficiet qd̄ opando ic̄pit. qa ip̄e
vt volum⁹ opatur incipiēs qui volenti
bus coopat pficiēs. Ut ergo velim⁹ ope
tur. Cū at volum⁹ et sic volum⁹ vt faciā⁹
nobis coopat. Infra. ij. c. Qui opat̄ no
bis et velle et pficere p̄ bona voluntate.
apoc. j. Ego suz alpha et o p̄nc. et fi. Dñ
cipiū p̄ grāz opante. et finis p̄ grām pficiē
te. Tdificiet ergo vsq; in diez ieu xp̄i. i.
vsq; in diē vite nrēqñ videbit xp̄s ieu
Qui dies dñ dies glorie quē facit ieu xp̄c
Io. xvii. Hec ē vita etna vt cog. te. lo. ve.
zc. Adi vsq; in diē ieu xp̄i. i. vsq; i diē iu
dicij. qui dñ dies ieu. qr̄ pat̄ omē iudici
uz dedit filio. Io. v. Et sic exponendo re
spicit nō singulas p̄sonas eoz. sed totaz
vniuersitatē. sic il. matb. xxvii. Ecce ego
vo. suz. o. d. vsq. ad p̄. se. Et nota qr̄ di.
op̄ bonū. i. op̄ fidi et vītutis. Et Di
ciū at op̄ vītutis op̄ bonū pp̄ septem.
Tdrio qr̄ ē a bono sc̄z a deo. Et hoc p̄z qr̄
ē optimū et summū bonū. esa. xxvi. Ois
opa n. opa. es i no. d. Opa mala sita dy
abolo istigāte. et a mala volūtate opan
te. Io. vnj. Adi dax ē et p. e. Eccl̄o qr̄ p̄
cedit de loco bono sc̄z de celo. iac. j. Om
ne datū op̄. et oē do. p̄. d̄sur. ē. Itē pcedit
de corde bono. mat. xij. Bon⁹ bō de bo
no thesauro cordis sui pfert bonū. Adi
lū at op̄ de malo loco pcedit sc̄z de regi
one demonū. de cōcupia carnis. de mali
cia mudi. i. iob. v. Totus mū. in ma. po. ē
Tercio quia facit hominem bonum
nibil enī est quod facit hominem bonū
nisi opus virtutis. neq; dignitas: neq;
dūicie: neq; sc̄ia: nec aliqd alid ph̄us.
Virt⁹ ē q̄ bo. fa. habētē et op̄ ei⁹ bo. rc.

Malū aut̄ op̄ malū facit hoīe; q̄ natali
ter bon̄ est. ole. ix. **F**aci sunt abominabiles
sicut ea que dilexerūt. **Q**uarto q̄ est
circa p̄gruā et bonā materiā sc̄z. circa cō
templatōe; diuinoz circa amorez dei et
primi et circa ope pietatis. iac. i. **R**eligio
mū. et una. ap. de pa. tc. et imaculatu; se
custodire ab hoc seculo. **M**ala aut̄ ope
sunt circa malā et incōgruā materiā. sc̄z
circa furtā et adulteria. boicidia et similia.
Quito q̄ bouū opus d̄ib̄ sapit bñni
bus rectū et nō insectū gustū. **M**ā bonuz
ē qd̄ oia appetunt. vt d. ph̄ns. **E**tia ipis
malis bonū opus videt̄ bonū. q̄ uis int̄
dū. ppter corrūpōe; gustus eis nō sapi
at. **N**e ergo et hoib̄ placet. ecc. xlvi. **D**i
lectus dō et hoib̄ moyses. q̄ sc̄z bonus
erat. malū aut̄ op̄ d̄ibus displicet ac eti
az malis. q̄n rōe vñntur et redeunt ad seip
sos. boe. **Q**uo sc̄z maloy appetētia ple
na est axieratis. facetas vñ pñne. s. p. v.
Mos insensati vita illoz estiābam̄ in sa
niā et sinē illoz sine bonore ecce quō nūc
p̄putari sunt int̄ filios dei. **G**erio q̄a
ad bonū locū ducit. s. ad celū locū btōrū.
apoc. xiiij. **A**mmō iā di. sp̄s ut requies
a laborib̄ suis. mat. xxv. **V**enite be. pat.
me. po. tc. **M**ala aut̄ ope ad malū locuz
ducit. s. ad infernū locū tormētorū. luce.
xvj. **M**ortū ē aut̄ diues et sepul̄ē in if.
Septimo q̄ bz p̄prietatē boni q̄ est se
ip̄m effunde. **M**ā cū bonū sit sui p̄i diffu
siū. bonū op̄ grē facit diffundere bonū
glorie in aia opantis bonū q̄ q̄ntuz sunt
bonū opus gratie tātū erit diffusiu; gle
in aia et multo plus. luc. vi. **M**ensuraz
bo. et p. et coa. tc. **M**alū at̄ op̄ culpe faci
et diffundere malū pene in aiaz opantis
apoc. xvij. **Q**uātū gli. fe. et in de. fu. tā. d.
tc. **T**ale ergo op̄ sup̄ oia dēm̄ diligere
q̄ tot mōis d̄i bonū et dēm̄ ip̄m summe
a deo flagitare et spare q̄ ip̄e incipiet et
p̄ficiet. **E**t sic p̄ p̄mū. **H**oc ponit rō sue

p̄fidētie et dilectōis. et hoc ē. **S**icut ē mu
bi iustū hoc sentire. i. sic lenuo et p̄ido de
vobis sicut ē iustū qd̄ ego sētiā q̄ deōib̄
vobis dēo. bñ sentire et bene op̄iari: nisi
videā p̄. iii. **E**t ē argumētū q̄ deōib̄ bñ
sentire dēm̄ nisi p̄mū videam̄. **E**t redi
dit cāz b̄. q̄re iustū ē vt sic sentiat de eis
d. **E**o q̄ habeā vos nō in labijs tātū sed
in corde et in intimo affū caritatis et ba
beā vos socios et p̄formes in opib̄ meis
sc̄z in patiētia et doctrina et in gaudio et
ne vite qd̄ spero. **H**eo ergo vos socios ī
vinculis meis q̄si mecu; v̄ctos q̄r mibi
p̄patim̄. beb. x. **M**ā et v̄ctis p̄passi estis
Et bēo vos socios in defēsiōe et p̄firma
tōe euāgeliij. i. in defēdēda et p̄firmāda fi
de et v̄itate euāgeliij. q̄ me v̄ris orōibus
in tali defēsiōe et p̄firmatōe adiūuatis.
Et ē sensus. **N**ecor m̄i sum et vos deside
ro et socios bēe siue sum vñct̄. sc̄ies q̄qz
vos v̄ctos mecu; esse p̄ p̄assionem. siue
sum p̄firmās et defēdēs euāgeliū quod et
vos facitis mecu; p̄ v̄rās orōnes. **E**el ad
lrāz sic erat. **I**sti enī philipēles multa si
stinerūt et iustinebāt et multi coz vici
lani erant ppter euāgeliū. **E**t q̄ socij mei
unq̄t estis in t̄bulatōe. si let p̄lōlatōis eri
tis. et iō socios gaudijs mei vos hēo et de
sidero. s. in remuneratōe vite eterne. **C**ō
seq̄nter ponit̄ modus sue dilictōnis. q̄ n̄
diligit neq̄z desiderat eos carnaliter: vt
mūndane p̄ficialiter sed in viscerib̄
iesu xp̄i. **E**t hoc est. **T**estis est m̄i de
us qui corda nouit quomodo. i. q̄z int̄e
so modo et affectu cupiā omēs vos sup
ēē in visceribus iesu xp̄i. i. in intimo et per
fecto amore iesu xp̄i. vt ip̄m intime dilig
atis et ab eo intime diligamini. puer.
vnj. **E**go dilig. me dili. **C**onsequen
ter q̄rto ponit̄ effectus sue dilictōnis.
q̄z q̄ ita eos diligat patet p̄fectum. na
z quotidie pro eis orat et imp̄cat eis bona
Et hoc ē. **H**oc orō vt car. v. ma. ac. m. s. i.

Herm

crescat et perficiat in scientia. quoniam tu ad intellectum. ut scilicet sciatis quod sunt diligenda et que non sunt. Et sciatis quod quedam sunt pax diligenda. scilicet bona fortune et quedam magis. scilicet bona nature et quedam maxime ut bona gratia. et scientia quoniam sit diligenda deus et quoniam primus. et quoniam omnia alia. Crescat etiam caritas vestra in omni sensu quoniam ad affectum et opus ut caritas vestra non solus sit in affectu. sed extendatur ad omnes sensus. id est omnia opera per sensus corporis facta ut beatissima scientia exprimitur de caritate et non solus speculativa ut scilicet probatistica potiora opera caritatis. id est tota putatio filia. Et sicut sacerdos. id est sine corruptione mentis et corporis quoniam ad voluntatem. byamo. Sacerdotis materia est integrum solida et firma que nullius varietate maculata. id est ibessa. v. Ideo deus scificet vos pro omnibus. ut integrum. s. v. et amicorum. et ceterum. Huius etiam sine offensa. quod ad primum. ii. cor. vii. Capi. nos ne. le. cc. i. cor. x. sine offensione. s. iii. et ceterum. Et hec omnia sicut vos quae in die Christi. id est usque ad diem mortis vestre. Et quod non sufficit abstinere a malo nisi quod faciat quod bonum est. ut dicit Augustinus. id est additum. Repleti fructu iusticie. id est non solus sicut sacerdos quod vos et sine offensa quod primum sed sicut repleti fructu iusticie. id est bonis operibus quae iustitia procedunt. et dicuntur fructus iusticie. Nam quod iusticia est virtus generalis omnia opera bona in se continet et omnes virtutes circuit. Et talibus operibus sicut per quam efficienter. quod ipse omnia operatur in vobis. et hec omnia beatissima ad hunc finem. scilicet in gloriam et laudem dei et non bonum vel ut in vobis laudetur et glorificeatur deus ab aliis. et dicatur mirabilis dominus in sanctis suis. Et sic per secundum et tertium et quartum. Moralitas autem ad edificandum nostram notam quae in hac ultima parte est bona aplius pro philipensibus orat. et ecclesia similiter quod die pro fidelibus orat scilicet ut sint sacerdos et sine offensa et repleti fructu iusticie. et per eisdem nos pro nobis ipsis orare debemus. ut

CX

habet tria possideamus. Primo ergo debemus orare et niti ut simus sacerdos. id est puri et mundi a corruptione mentis et ab operibus mortis. id est a peccatis quae separant animam a deo propter quod anima moritur et per nos setz coram domino et scientia. sic res mortua et putrefacta. mat. v. Et tunc. c. qn. xc. Et attende quod hoc est sumum et maximum bonum quod possumus habere in vita ista scilicet esse mundos a peccato. et hoc propter ex septem. quae circa patrem considerare debemus. Et hoc est deus mundus est peccatum. Nam statim dyabolo peccatum. pectus enim in infernum cum tota comititia sua. Quis ergo potest dicere quoniam et quod liberamur sit peccatum. quod ita punitur. scilicet pena eterna. Ideo etiam propter si respiciamus penam temporalē. nam propter peccatum pentes nostri fuerunt de padi so expulsi. et adiudicati morti et in infernis miseriis substituti cuicunque tota posteritate sua. et propter peccatum factum est diluvium et posterior octo animas omnes homines sunt suffocati. propter peccatum etiam submersi sunt ille quoniam civitates. s. sodoma gomora et ceterum. Propter etiam peccata translati sunt regna et civitates destructe. ubi enim ninive et babilonia. ubi est troya et romana. Certe delecte sunt. ecc. x. Regnum vero est in celo. propter iniusticias. iniurias. tumultus. et diuersos dolos. apo. xvii. Cecidit cecidit babilonia illa magna. et facta est habitatio demoniorum et serpentes et omnes volucris in mundo. Et breui ter omnis malum quod est in mundo propter peccatum est. puer. et mulier. miseris facit pleros peccatum. Secundum est peccatum corruptum. quod tanta est. ut in unum hominem intraret et ipsum corrumperet. per illum omnes omnes corrumperit. job. Deus nascimur filii regno. v. In quo est peccauerunt. Nulla res in mundo nec aliquis infirmitas est ita infectiva sicut peccatum et maior est infectio peccati quam in infernalis. quod nobilissimas creaturas. scilicet angelos et homines ad nihil redigit. aug. nihil sunt homines cum peccatum. Tertium est peccatum teatitale. nam propter ita fortissime adhuc animam. ut ab ea non quae separari possit nisi per se. dum est. xlviij. est. s. q. d.

iniq. tu. pp. me. Nulla lora. nulla herba
nulla re p̄t peccatū ab oia remoueri nisi
p̄lāgnē xp̄i. apoc. i. Taut nos a pec. n. in
san. s. Et iō d̄s fact⁹ ē bō vt moreret i car
ne p̄c⁹ san gnē peccatū abstineretur
Quartū est peccati irrecōprehēsibilitas
tātū enī malū ē peccatū q̄ null⁹ bō. imo
oēs hoies silnō poterūt p̄ p̄o recōpēsa
bō. apoc. v. Ego flebā multū q̄ nemo di
gn⁹ inuēt⁹ ē. neq; in ce. neq; in terra. neq;
sube⁹ terrā q̄ posset spire librū t soluere
sep. sig. ei⁹. Liber clausus septē signacul⁹
ē bō ligat⁹. vii. peccatis mortalib⁹ puer.
v. Funib⁹ peccatoꝝ q̄sq; p̄stringit. Fuit
ergo necelle q̄ fili⁹ d̄i sumeret carnē et in
ea p̄nūaz ageret vt dō p̄ p̄cō laus faceret
et de seip̄o in cruce holtiā pacificā face
ret p̄ quā pacificaret t recōciliarz nos dō
col. i. Dacūcās p̄ san. cru. e. si. q̄ in. xc. C
Quintū ē peccati odii. naꝝ deus recussi
m⁹ nibil odit nisi peccatū. sap. rm̄i. Hilt
o. s. t. im. t ipietas ei⁹. t intātū odit p̄cām
q̄ vt ip̄m deleret transuerberauit cū ip̄
so filiā s. et suip̄z inueniret in angelis vel
apūs v̄l̄ i q̄cūq; sc̄o ac etiā in m̄re ei⁹ eij;
ceret eos de padiso ad infernū sicut luci
ferū t āgelos ei⁹. Hilt oēs āgeli t sancti
nibil odiūt nisi peccatū. Hexū ē pecca
ti nocumētū. Nā peccatū p̄uat hoiez in
finitis bonis. Iduat enī eū grā dī vt de
us p̄ gratiā in ip̄o nō hitet. Et p̄ p̄ns qui
erat tabernaculū dei fit habitaculū dyaboli.
Exiit eū veste nuptiali sc̄z v̄tutū q̄
facit hoiez dignū p̄uiuo eterno. Iduat
eū mento passionis xp̄i t oīm sanctorū
Sepat enī a societate elcōy t faciteū exp
tē oīm bonoy q̄ fiūt i eccia ac etiāz ppria
bona ei aufert t tādē p̄uat eū regno dei.
t glōiosa resurrectōe. Et sicut p̄uat eū in
finitis bois. sic adiicit eū infinitis mal. In
currit n. cecitatē mētis. insipiditatē pala
ti spūalis. ipotētā resistēdi malis. serui
tūtē dyaboli. t vīcula p̄cōy. t tādē pati

bulū infernale. Septimū ē p̄tū p̄secu
tō. Oia enī p̄sequunt̄ peccatū. et d̄s t sc̄i
t celū et terra. et oia elemēta et om̄is cre
atura. Nā si bō nō peccasset. nulla eū cre
atura lesisset. et adhuc boi sine p̄ctō mor
tali exūtū nibil p̄t nocere. imo oia cedūt
ei in bonū. ro. vnj. Diligē. deū. o. co. i. bo.
glo. enā mala p̄ occasionē. Et sicut om̄ia
sunt p̄ peccatū ita peccatū ē p̄ oia t p̄ de
uzet sanctos et oēm creaturā. Hoc sigu
ratū ē gen. xvij. vbi angelus dixit de ysma
bele. Hic erit ferus bō manus ei⁹ p̄ oēs.
et manus oīm cōtra eū. ysmabel nat⁹ de
agar peccatū natū d̄ p̄cupia qd̄ ē p̄ oia.
et om̄ia sunt p̄tra ip̄m. puer. xvij. Ferz
ferro acut⁹. H̄z durū ē p̄tra stimulū calci
trare. Stultissim⁹ ē enī qui a tanto ma
lo nō satagit liberari. et p̄t⁹ q̄z liberatus
fuerit reincide nō formidat. Hic ergo p̄z
q̄ sup̄ om̄ia dēm⁹ p̄ete et rogare. vt sum⁹
sinceres a corruptōne p̄ci. Scđo dēm⁹
orare t niti vt sine offesa p̄ximi vivam⁹
Dēmus. n. primū edificare. iuuare. t cō
fortare. et nō offendere. mat. viij. Quecūq;
vul. vt fa. vo. b. tc. C. Et attēde q̄ ad
nō offendendū fratrē septē nos inducūt. C
Primū ē lumē rōnis. qd̄ deus vnicūq;
indidit i q̄ cernum⁹ q̄ illō primo facere n̄
dēni⁹ qd̄ nobis ab eo fieri nollē⁹. Et cle
lumē d̄s ūib⁹ volunt p̄icare vt null⁹ se ex
cusz a p̄ximi offesiōe. vñ sp̄bochz p̄bibi
tuū secū ne primū offendat. Ecc. xvij. vni
cuiq; māda. d. pr. s. C. Scđm ē p̄formitas
in nātā. Oēs enī fili⁹ vni⁹ pat̄s sum⁹ in
carnalis et spūalis. matb. xym̄. Un⁹ ē. n.
pat̄ vester q̄ in celis ē. Et maxime xp̄iani
sunt oēs adiūcē mēbra vni⁹ capit̄s ieu
xp̄i vt d. apl̄s. Insani āt bois est vt maū
eruat sibi oculū uno si qd̄ pat̄ vnu mē
bz p̄patiūt oia mēbra vt apl̄s d. freneti
c⁹ g⁹ et isan⁹ ē ille xp̄ian⁹ q̄ frēz suū offen
dit cui vīculo nātē et grē et fideiē colliga
t⁹. C. Terciū ē p̄putatō inurie. q̄ q̄qd̄

Sermo

primo facim⁹ siue bonū siue malū de⁹ re
putat sibi fieri. mat⁹. xv. **I**mē dico vobis qđ vni ex mi. m. fe. m. sec. act⁹. ix. Ego sum ie. na. q. t. pse. **I**n sanus āt reputaret ille qui offendet illū in q̄ psona impatoris offendere v̄l reg⁹. **Q**uartū ē malio i gloria. oēs enī dēm⁹ manere in vna domo glorie. **A**d hoc enī facit sum⁹. **A**postolus āt valde ē litigii brē cū his cū qbus q̄ndie habitam⁹. puer. xxvij. Tecta per stillātia in die frigoris et litigiosa mulier cōpantur. **Q**uintū ē p̄priū nocentū nullus enī pōt primū offendere nisi p̄ us seipm⁹ offendat stultus āt ē qui vt alterū occidat seipz occidit. aug. Et nemo nō p̄us in se qz in alterū peccat. **H**extū ē illatō pene eterne. qz pro offensa fratēs homo ad infernū dānat. mat⁹. xvij. **V**e boi illi p. q. scā. ve. Qui āt scādalizauerit vnu de pusillis istis. tc. **H**ic cadit exemplū quod gre. d. in dyalogo de illo heremita de lyppare q̄ vidit theodericū impatorē discantū et discalciatū ferri in morte inter iobēz pp̄beta et symachū patriciū q̄s ip̄e iniuite occidi fecerat: et piecerūt in feruētēz olla. **S**eptimū ē p̄uatō glo- rie. qz pro offensa fratris bō priuat vita et na. j. iob. nj. Qui odit fra. su. homici. ē. Et scitis q̄niā om̄is boicida nō ba. p. ir. xpi et dei. **T**ercō dēmus orare et niti vt sim⁹ pleni fructu iusticie q̄ ē fructus optimus et sup̄ oīa dulcis. Cant. nj. Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Qui ē faciēs sine fastidio p̄sistens et nūqz deficiēs. iob. nj. Qui bi. ex aqua quā ego da. e. nō sit. in ēmū. Qui ē melior māna et conuertit ad q̄d cunqz volueris. qui est xps filius dei qui ē tota merces. tc.

Dñica. xxvi. de euāg. sermo. **CX**

Hēnites phari- sei consiliū inierūt. vt caperēt ielum in sermone. mat⁹. xxiij. **P**barisei in

CX

magno odio hēntes xpm⁹ qz erat perari us malis opibus eoru⁹. et frequēter cōtra eoru⁹ mala opera p̄dicabat. vt mali q̄ correctōem nō sustinēt. s̄ in correctorez insurgunt. insidiabant̄ xpo vt eu⁹ i vita et doctrina obseruabant. **T**pe autē xpi erat quedā q̄stio valde pplexa et piculosa in populo iudeoz. ppter quā mlti mortui fuerāt. vt d. cris. **E**o enī tpe quo cesar augustus vniuersuz orbē describi fecit et censuz capitis ab omnib⁹ solui iussit. vt p̄z luc. ii. iudea quoqz tributaria facta ē magna d̄ hoc p̄plo iudeo q̄stio erat. vt d. biero. **Q**uidā enī dicebat q̄ p̄ securitate et quiete p̄q romani p̄ omib⁹ militabāt tributa poterāt et dēbant ab omib⁹ solui. **P**barisei aut̄ p̄ru⁹ asserebāt. scz q̄ populus dei qui decimas et p̄micias et aliás oblationes soluebat. nō tenebāt alia tributa soluere. et ppter hanc questionē plures sūt inēfecti a militibus romanis. rū vt dictū ē. illi scz qui asserebāt tributa solui nō dēre. **E**t q̄ berodes tetrarcha illo tpe scz p̄ primis dieb⁹ ante pascha venērat birlm vt festiuitati intellz q̄ erat p̄stītūt dñs p̄ romanos et in p̄ub⁹ illis iura romanū impij tuebāt. iuerūt pbarisei ad ei⁹ milites vt eos lccū adducebāt ad ie. vt d̄ bac p̄ trauersia q̄rerēt. **E**t hoc ē qđ p̄nī euāgeliū p̄ninet. In q̄ q̄ttuor p̄nētūr. **P**rimū ē phariseoz iniquū p̄silium qđ babuerūt. In p̄ncipio euāg. **E**cōmē do losa questio quā a xpo q̄sierūt. ibi. **A**hājster sci. qz ve. es. **T**ercū ē redargutō quā meruerūt ibi. **C**ogta ātie. ne. eo. dixit. qđ me tēpt. yp. **Q**uartū ē siuosa r̄silio quāz a xpo audierūt. ibi. **R**eddite er. tc. **P**rimo ponit pbariseoz iniquū p̄silium qđ fecerūt. et hoc ē. **A**beū. pba. i. a xpo corpori recedētes et accedentes ad berodianos milites. s. berodis q̄ illis dieb⁹ bierosoli mis erat vt dictū est. consilium inierunt ppter cum eisdem vt capent ieluz ī p̄noē.

Ecce iniquū p̄siliū. q̄ illū volebant cape qui a catenis peccatorū opum dyaboli nos venerat soluere. j. io. nū. In hoc ap̄ puit fili⁹ dei vt opa dyaboli dissoluat. Ilū volebāt cape & occidē q̄ venerat nobis vitā dare. ioh. x. Ego veni vt vitā hab. et abū. h. Illū volebāt cape q̄ nos in filios dei venerat adoptare. j. io. nū. Videlē ql. cari. de. no. d̄a vt filij de. no. & si. Illū o lebāt cape q̄ de tenebris p̄n̄s miserie ad celeste regnū venerat nos trāsserre. coll. j. Qui eripuit nos deptāte te. & trā. in r. z̄c. Et q̄ iniquū cōsiliū volebāt facere. iō adūq̄s p̄siliarios se p̄tulerūt. Hō. n. uerūt ad sapientes & timētes deū. crī. Abie rūt ad herodianos. q̄le p̄siliū tales & cō siliatores. Initio at̄ p̄filio sic vidētur i cō filio dixisse. vt d. crī. q̄. Nā vñ̄ eoz sur ḡs ait. Iste hō p̄fectus ē in d̄ vita sua solū enī in vbo poterim⁹ eū cape. Et ido p ponam⁹ ei quādāq̄stio; q̄ vertit inē nos pplexā valde et p̄iculosaz sc̄z. an liceat iudeis censu; soluere cesari an nō. Quicqd enī dixerit erit p̄ se. Nā si dixerit q̄ liceat accusabim⁹ eū plebi qđ p̄tra libertatem sp̄lū dei locut⁹ ē. q̄ m̄stris dei decimas & p̄micias soluit. et iō nulli terreno dño ē in aliq̄ obnoxi⁹. ioh. vn̄j. Semē abrae su m̄ et nem̄ seruiuim⁹ vñq̄z. Si at̄ dic̄z q̄ nō licet. hoc magis desideram⁹. q̄ berodiani capiēt eū & occidēt. Et hoc ē vt ca. ie. in ser. Sc̄s surḡs ait. Bñ dictū ē per istū q̄ntū ē d̄ q̄one pponēda. s̄ nō eam⁹ nos. et hoc ppter ta. M̄rio q̄ ille hō ē valde sapiēs et si p̄tingit eū bñ soluere q̄ stionē erim⁹ p̄fisi. M̄ittam⁹ ergo disci pulos nr̄os. vt siquidē vicerit nobis vi ctoia imputabit. Si aut̄ victi fuerit ve recūdia erit solū eoz. & bēant sibi. Sc̄do q̄ nos reputamur docu; & maiſtri legis verecūdia ergo ēēt nobis q̄ peteremus ab eo. Tercō q̄ a nobis sibi caueret & cre deret nos yelle eū tēptare. a discipulis at̄

n̄ris sicut a min⁹ notis nō sibi cauebit s̄ credite os simplici aīo iuisse. vt discāt et nō vt decipiāt. Et hoc ē. M̄ittūt ei disci. su. Terci⁹ surgens dixit. Bñ dictū ē per istos & de q̄stione & de nobis non ituris. S̄; si ip̄eloquat̄ p̄tra cesarē de t̄buto q̄s capiēt eū. & si loquat̄ p̄tra nos d̄tributo soluēdo qui erūt testes. Nobis. n. nō c̄r̄ def̄ q̄ ip̄ ē inimicus noster. oēs enīscūt q̄ inuidē ei. mar. xv. Sc̄iebat enī pi. q̄ p̄ inui. tra. eū sum. pō. Et iō mittam⁹ bero dianos cū discipulis n̄ris. vt si dixerit p̄ cesarē capient eū. Si p̄ nos sint testes ad plebē. Et hoc est. Cū herodianis. Quar tus surḡs dixit. Bñ dictū est p̄ istos sed ituri sic bñt facere. sc̄z placare ip̄m v̄bis. & p̄mendare eū valde et de vita & de do c̄rina et ostende q̄ solū causa discēdi ve nerunt & nō causa tēptandi vt p̄bec om̄nia nō caueat sibi ab eis. Et hoc est. M̄ha gister sc̄m⁹ q̄ verax es. Q̄ ea q̄ discipu li dixerūt a maiſtris būerūt. Oia supra d̄cā v̄ba d. crī. eos dixisse. Et sic p̄z q̄ prudētia carnis & m̄ndi q̄ est inimica deo: voluit di sapiam p̄bendere et deuorare sed mentita est iniq̄. sibi. q̄ sapia d̄i prudētia carnis & mundi deterxit & p̄fudit sicut v̄ga moyſi in serpentem p̄uersa de uorauit virgas magoy egip̄ti similit in serpentes p̄uersas. vt p̄z exo. vii. ioh. v. Qui dissipat cogitatōnes malignoy ne possint iplere man⁹ eoz qđ ceperāt q̄ cō p̄bēdit sapientes in asturia & p̄alii prauo rū dissipat. sic dissipauit conciliū echito p̄bel p̄dām̄. ii. reg. xvij. et sic p̄z p̄mūm. Sc̄do ponē dolosa q̄stio quā a xp̄o q̄sie rūt di. M̄gr sc̄m⁹ q̄ verax es. Qui vult at̄ cape laquz tegit. sic isti volētes ip̄m d̄cipe blāda loquunt̄. ps. M̄olliti sunt b̄ mones ei⁹ sup oleū et ip̄i sunt iacula. cri sols. Hec ē ypocritay p̄ma potentia simu lata laudatio. sicut qui non potest thau rum virib⁹ subiugare. manib⁹ fricat ei⁹

Hermo

ceruicē. **A**d huius strū ergo eū vocāt ut eius
beiuolētiā captēt et vt ab eis laudat⁹ mi-
steriū sui cordis eis aperiat. **D**icūt ergo
Ad huius strū sc̄m⁹ qr verax es. sc̄z veritate
vite q̄ ad teipm et vītate docēne q̄ ad de-
uī. qr viā dei in vītate doces. et vītate iu-
sticie q̄ ad primū qr nō respicis psonam
bōis. **E**t attēde q̄ attribuūt ei q̄ tuor q̄
excessiue ⁊ supōes boies ei pueniunt. **T**
Ap. **T**rimū ē m̄gr. **I**ps⁹ enī singulari-
ter ē maiſter q̄ docet in celo et in terra. q̄
illumiat oēm bo. veniē. in hūc mōdū. qui
oēm disciplinā adiuenit. t̄ atq; nascere
turbūt. c⁹ pprū ē docere. io. xvij. **E**go
ad hoc nat⁹ sum et ve. in mū. vt z̄c. **S**e-
cūdū ē qr verax es. **I**ps⁹ enī singularit̄ est
verax sicut singulariter ē bonus. qr bonū
et verū puerit̄tur. vt d. phūs. luc. xvni.
Nemo bonus nisi solus d̄s. **O**is. n. res
et oīs creatura b̄z aliquē defectū in se. et
iō nulla res pfecte ē boā. et p̄p̄n̄s nec ve-
ra. ps. **E**go dixi in excels. me o. bō mēdar. **I**
te sicut oīs res pfecta bonitate quā b̄z
vt oīs bō a vītutib⁹ q̄ faciūt ipm bonum
sic oīs res ē vīa a vītate qua; bēt. et iō ni-
bil bonū et verū pēentīā. s̄z p̄ticipatōz
nisi solus d̄s qui ē pēentīā et nō p̄ticipa-
tōne bonus ⁊ ver⁹. et ē ipa bonitas ⁊ vī-
tas. io. xmij. **E**go suz via ve. et v. **E**st ergo
pmo verax. qr pfectū et sine aliq̄ defectū
Hcō ē verax. qr ē ipa vītas. et n̄ p̄ aliqd̄
qd̄ faciat ipm verū. **T**ercō ē verax qr nō
fictus s̄z talis itus qlis foris qd̄ de homī
b⁹raro verificat. biere. ix. **O**mīs frat̄ sup-
plātās supplātabit et oīs amicus fraudu-
lēter incedit. **T**ercū ē qr viā dī in verita-
te doces. **¶** **¶** **U**bi nota q̄ tripliciter
via dei vītate doceſ. **T**rdio qn̄ vīa ⁊ n̄
falsa via doceſ. **E**t iō extra verā fidē via
dei nō in veritate s̄z in falsitate docetur.
sicut docēt iudei et saraceni et oēs q̄ vīas
fidē nō bñt q̄ ē fundamētu et pm⁹ grad⁹
vie dei sicut bēt̄ur ad heb. xj. **C**rede opor-

CX

tet accedētē ad deū. **E**t iō qui in vīa fide
nō docēt nūq; p̄nt viā i veritate docere.
Christus āt ē tota fides in q̄ doceri opt̄;
quā credere ē necessariū. **E**t iō xpc vē do-
cuit viā dei. dū seipm docuit eē ostiūz et
viā p̄quā ad deū urur. io. x. **E**go suz ostiū
pm. li. q. int. sal. **T**hcō qn̄ id qd̄ docet
ope implet̄. vt si p̄dicator p̄dicat munda-
na p̄temndz ipē hoc facere. si p̄dicat pei-
tētiaz d̄z penitētiā agere. si p̄dicat vītutes
bri. dēt ipē vītiosus eē. et sic dōib⁹. t erit
doctor vībo et ope et lucerna lūces et ar-
dēs. vt iobēs bap. **H**ic docuit xpc actu. j.
Cepit iesus facere ⁊ do. **H**ic docuit apls
d. ad ro. xv. **N**ō enī. audeo aliud loq eo;
rū q̄ nō p̄me effecit xps. **T**ercō qn̄ do-
cētē que docēt d̄s p̄hibet testimonium
mar. xvj. **I**lli aut̄ pfeciūpdi. vbi dño coo-
pā. et ser. p̄f. seqn. li. **H**ic doctrine xpi de-
us testimoniu reddidit et vībo et signo.
Depmo mat. xvij. **H**ic ē si. m. d. ip. audi.
Descdō io. x. **O**pa q̄ ego fa. i. n. p. m. hec
testi. phi. d̄me. **Q**uartū qd̄ ei attribuūt
ē qr nō ē tibi cura de aliq. imo ipē ē cui ē
cura de dībus qntū ad p̄ductōz ⁊ gubernatōz
vt d̄z sap. vj. qr oia p̄ ipm facta sūt
io. j. sed nō ē ei cura de aliq vt ppter potē-
tia; diuicias vel dignitatē vel qd̄cūq; a-
liud nō dicat verū et faciat qd̄ bonum ⁊
iustū ē. ij. reg. xmij. **E**st enī dñs sicut ange-
lus dei qui nec beneditōe nec maledictō
ne mouet. malach. nj. **E**go dñs et n̄ mu-
tor. et hoc ē quod subdūt. **N**ō enī respi-
cis psonā bōis. i. indistincte dicis verita-
tē maioribus et minoribus sine acceptō
ne psonarū. **V**erissime ergo dicūt. **N**ō
enī respicis psonā hominis. **N**ō enī re-
spexit dignitatē āgelice nature. quin eos
de celo ppter supbia ad infernū p̄iiceret
nec resperxit paucitatē būane nature. qn̄
duos sc̄z virū et vīore de padiso eīceret
et morti p̄dēnaret ppter iobediētiā atq;
gulā. nec resperxit multitudinē boīm. qn̄

oēs p̄ter octo animas ppter luxuria; in
viliuio deleret. nec resperit primitatem
generis sui qn gētē suā pp̄t i credulitatez
repbaret et in locū eay gētū p̄plim substi-
tueret. Et iō recte dicūt. Nō enī respicis
p̄sonā bois. q̄ dicāt **L**u nō times p̄sonā
cesarī neqz diuitias vel dignitatē eius
attēdis. Sed habes oculū solū ad deūz
et ad id qd̄ vex et iustū ē. Et ideo de hac
qōne vītatez dices **L**ic̄ cēsuz cesari dare
an nō. **O**lo. **T**ripli p̄tingit aliquē vītate
nō dicere **O** **C** **P**rimo ex pte ipsius
docētis. qz. s. vītate nō nouit vel nō amat
Et cōtra hoc dicunt. scimus q̄ verax es
Secundo ex pte dei c̄ timore postposito
qdā vītate deo qz nouerūt nō pure
ānūciāt. Et cōtra hoc dicūt. Et vīa dei in
vītate doces. **T**ercio ex pte primi ex cui
timore vel amore aliqz vītatem nō tacet
Et cōtra hoc dicūt. Nō ē tibi cura d̄ alii
quo sc̄ boie. nō enī respicis p̄sonā bois.
Cū ergo sis verax vītate vite q̄ ad teipz et
veritate doctrine q̄ ad deū et vītate iusti-
cie q̄ ad prīmū. dices nobis de hac q̄stio-
ne vītate sc̄ si licet censū dare an nō et sic
ptz scdm. **T**ercō ponit digredargutō
quā meruerūt. et hoc est **C**ognita autē ie-
sus neqcia eoz ait. Quid me temp. ypo.
Criso. Nō sim sermones eoz pacificos
blande r̄ndit sed sim cōsciam eoz crude-
lē aspa dixit q̄ volūtati bus r̄ndit nō vī-
bis. **p**uer. xxvij. R̄nde stulto iuxta stultu-
cīa suā. ne libi sapies ēē videat. **H**ieroni.
Drīma vītus r̄ndētis est interrogātu;
mētes cognoscere et nō discipulos. s. tē-
ptatores vocare qui nō discēdi cā sed tē-
ptandi q̄rūt. **C**riso. Dicit ergo eis ypo-
crite. vt p̄siderātes eū humānoz cordiū
inspectorez qd̄ facere cogitabāt p̄ficere n̄
auderēt. **N**ide ergo q̄ p̄barisei blādiebāt
vt p̄derēt. sed iesus p̄fundebat vt salua-
ret. q̄ utliorē homi de iratqz bō ppici-
us. **p**uer. xxvij. **M**eliora sunt vulnera di-

ligētis qz fraudulēta odiētis oscula. **I**n
eodē. xxiij. **N**ō qui blādis ficiſqz sermoī
b̄ loquit amico suo rete expandit gressi-
bus suis. Et iō iesus aspe eis r̄ndit ypo-
critas eos vocās. ypocria d̄ q̄ alid ē et a
liud silatur. q. d. **I**esus. Ex quo ego nō re-
spicō p̄sonā bois. s. dico de dīb̄ vītate et
iō iullū ē vt p̄mo d̄ vobis ānūciez vītate
Ethec ē vītas d̄ vobis. q̄z vos estis ypo-
crite et tota vita vīa ypocriis ē et vēto-
sa. nā mūdatis qd̄ deforis ē calicis et per
apsidis. intus autē pleni estis rapina etū
mūdicia. q̄ dilatatis philateria vīa et ma-
gnificatis simbris. q̄cū ieiunatis extēni-
matis facies vīas vt apparetis boib̄ ie-
uinātes. qui amatis in agulis platearu;
stātes orare. vt videamī ab hōib̄. q̄ cum
facitis elemosinā tuba canitis ante vos.
vt boni reputemī. et iō siles estis sepulcris
dealbatis. q̄ afforis apparet boib̄ spēo-
sa intus at sunt ple. os. mor. et oī spur. **J**ē
estis crudeles et oīdītis vos misericordes
q̄ alligatis onera gūia et ip̄tabilitia tū
ponitis sup būeros boūm. digito at vīo
nō vultis ea tāgere. deglutiētes camelū
in factis p̄prijs. et in alienis culicē colā-
tes. **J**ē estis auari q̄ comeditis domos
viduaz silantes longas orōnes et deci-
mē. et ci. et anetū. et relin. q̄ ḡ sunt legis mi-
sericordiā et iudiciū. et iuri. fe. mā. dei ppter
traditōes vīas. **Q** ergo ypocrie estis
vocatis me vācē maiſtru; līcut velletis
discipuli mei fieri cum aliter sit. **Q** vero
estis crudeles adduxistis herodianos.
vt si dixerō p̄tra cesarē occidant me. **Q**
estis auari. et vultis decimas et p̄micias
integre vobis solui mouistis q̄onē de cē
su cesari soluēdo timētes ne vīnqz possi-
sint hoīes facere. s. decias et cēsū soluere. et
hec ē veritas de vobis et hec vobis habe-
atis. **I**ld q̄stionē at vīaz silt̄ r̄ndebo. **O**n̄
dite mibi numisma cēsū hoc ē gen⁹ nu-
mi qui pro censu soluebat. Erat at num⁹

qui p̄o decē numis p̄putabat et hēbat
imaginē cesaris et in lris nomē ei⁹ sc̄ptū
biero. Om̄es reges romani a p̄mo gayo
cesare qui īpiuz arripuit cesares appellā-
bant. Numisma p̄pē eīpa exaratiō ima-
ginis regie et sup̄scriptō nois regis. t̄o
un p̄pie ponit̄ b:c numisma. magis aut̄ p̄
p̄ie ponit̄ denari⁹. Et hoc est qđ sequit̄
¶ illi obtulerūt ei denariuz. s. q̄ p̄censu
soluebat. Nō at xp̄s fecit sibi ostēdi de-
narū. Et de imagine et de sup̄scriptō ip̄
los interrogauit. quasi ip̄m nō cognosce-
ret q̄ corda eoz cognoverat. Et ut ex cō-
cessis abeis p̄ferret sententiā v̄tatis vt d.
glo. Et hoc ē qđ sequit̄. Cui⁹ ē imago bec
et sup̄scriptō. Dicūt ei cesaris. s. tyberij ce-
sarī p̄vgni octauiani augusti sub quo
passus ē dñs. Nā nat⁹ ē sub octauiano
et passus sub tyberio. Et sic pat̄z terciū
¶ Quarto at sequit̄ sententia r̄fūlio quā
a xp̄o audierūt. Et hoc ē Reddite ergo q̄
sunt cesaris cesari. s. censuz et tributa. et q̄
sunt dei deo. s. decimas p̄micias et oblati-
ones. ro. xiiij. Reddite dīb⁹ debitu. cui tri-
butū tribu. cui vectigal vectigal. cui bō-
re bonorē. N̄ nulli dēm⁹ aliqd nisi ex ca-
ritate et ad honore dei. N̄ dñs t̄palib⁹
debem⁹ tributū et vectigal. q̄ ministri di-
sunt ad p̄seruandū iusticiā. ro. xiiij. Di-
nister. n. dei ē vindex in iram ei qui male
agit. Et ideo in autoritate pdicta subdit
apls. Memi q̄cqm d̄beatiss nisi vt inuicē
di. i. cens⁹ et tributa ex caritate debent sol-
ui vt iusticia seruet. q̄ si dñs iusticiā nō
seruaret nec id saceret p̄q̄ tributū ē ipo-
tū tūchoics pdicta soluere nō tenerent̄.
Hic ergo bona t̄palia vt boni dispensa-
tores di trib⁹ p̄sonis dispēsare dēm⁹ pri-
mo nobis et familie nrē necessaria tribu-
endo. sc̄do dñs t̄palib⁹ tributa soluēdo
vt pax et iusticia cōseruet. tercō sacerdo-
tib⁹ et religiosis et miserabilib⁹ p̄sonis de-
icmas et elemosinas dando. vt orēt pro

nobis. et bono statu nrō. et in taberna-
cula ē t̄na nos recipiat. Ipsi enī sūt p̄ q̄s
status bon⁹ et pacific⁹ terrarū p̄seruatur
¶ Hic cadit exēplū illi⁹ sancti ludouici reg⁹
francie. q̄ dū reb̄enderet a baronib⁹ fa-
cie q̄re oia daret religiosis et paupib⁹ di-
xit. Ipsi sunt milites regni mei p̄ q̄l bon⁹
stat⁹ et pacificus regni mei bētetur et p̄ser-
uatur q̄ pugnāt orōnib⁹ fortissimo ar-
mō genere. Et iō nullus rex tāta pace
potitur vt ego. Propterea ppter tribus
ta et collectas nō sunt elemosine subtra-
bēde. qđ quidā faciūt qui de elemosinis
eleuāt q̄ inde collectas et alios sumptus
soluāt. Deberet enī potius mala sexpē-
sas quas faciūt moderare. Hic cadit exē-
plū cui⁹ dā aurige. qui cū bēret currūz ni-
mis onustū. ppter qđ boues nō poterāt
benecurrū trahere. incepit cū securi ele-
uare de rōis currus et nō de onere. pp̄t
qđ curr⁹ fract⁹ ē. et remālit in sceno. Re-
ligiosi emīt et alij boni paupes sunt rote
curr⁹ totū mundū trabētes. Et iō nō de-
rotis. sed de pōde dēnt eleuari als dictū
verificabit augustini q̄ aut. qđ nō dat cri-
sto dat fisco. Unde de tali subtractōe nū
q̄; aliq̄s ditatus et gauisus fuit. Tō p̄s
nostrī ātī qui bonis t̄palib⁹ abūdabant.
q̄ decimas et elemosinas dabāt. Hic er-
go faciēdo sententiā xp̄i implebimus. vt
deo sua et cesari sua soluam⁹. ¶ Adora-
lit ad edificatōz nrāz bec q̄stio cui⁹ ē ima-
go bec et sup̄scriptō triplicē pōt intelligi
¶ Primo vt sit d̄ imagine naturaiae
s; quā ad dī imagīe ē creata. Gen. i. Cre-
avit de⁹ ho. ad una. et sili. suā. Nā sicut
vnus ē deus et tres p̄sonae ita ē vna essen-
tia aīe in q̄ sunt tres potētie. s. mēoria in-
telligētia et voluntas. tres p̄sonas diui-
nas rep̄sentātes. Nā p̄sona patris est p̄
modū mēorie oia p̄tinētis et p̄seruātis.
Personae filij ē p̄modū intelligētē om̄i-
nia dirigētis. ip̄a enī ē sapia patris. De-

Berimo

sona spūssanci ē p modū volūtatis oīa
bona amātis. q̄ ip̄a est amor patris ad
filii et ecōuerso. Dater ergo d̄z quiesce
re in cella memorie p iugē recordationē
beneficōz dei. filius in cella intelligētne
p verā fidē diuinitatis t̄ būanitatis sue.
spūssancus in cella volūtatis p amorez
prefectoz bonoz. Hec ergo imago idubu
t̄:ntē dei. Et idō indubitatēr aīa dēt red
oi deo. Supscriptō aut̄ dei apparet i cor
pore. Hā in facie b̄z bō sc̄ptū. Homo dei
Hā duo oculi sunt vt duo o. Supclia
uero vt vñū.m. auris vō vt vñū d. nares
aut̄ sunt vt vñū e. os vō vt vnum j. Et sic
babes bō dei. Est at̄ imago dei in aīma.
et supscriptō in corpe. t̄ p pñs bō est de
narius dī. et s̄chō ē dei i aīma t̄ corpore
et p pñs aīam et corp⁹ dēm⁹ reddere dō.
Res aut̄ tpales dēm⁹ triplicē diuidere.
vt dicit̄ supra bern. Deo dēm⁹ totuz t̄
aīazet corp⁹. qz totū fecit et refecit. Be
cūdo vt sit q̄stio de interiori imagine vñ
cōz acquisita. Hāz sm diuersa vicia bō
in diuersa aīalia transfigurat̄ Boeti⁹.li.
mj. plo. ni. Euenit igit̄ vt quē transforma
tū vicijs videas. boīnē estimare nō pos
sis. Avaricia seruet alienarū opū violē
tus ereptor. lupis similez dixeris. Feror
atqz inqetus lingua litigijs exerceat. cani
bus p̄pabis. Insidiator occultus fraudi
bus subripuisse gaudet. vulpeculis exeq
tur. Ira infēpans femit. iconis aīmū ge
stare credat. David⁹ et fugax nō metuē
da formidat. ceruo simil hēatur. Regnis
ac stupidus torpet asinine vuit. Lewis
atqz incōstās studia pmutat. nibil ab a
uib⁹ differt. Qui sedis imūdisqz libidib⁹
imergit sordida suis voluptate detinet.
Ita fit vt q̄ pbitate deserta bō eē desierit
cū in diuinā cōditionē transire nō possit.
pertatur in beluā. ps. bō cū in bo. es. n̄ zc.
Pdeccator enī illa bestia quā vidit job.
apoc. xij. d. Vidi de mari bestia ascēden

CX

tē. ba. capi. sep. et cor. decē. Septē capita
b̄z peccator. q̄n ei septē p̄ciā mortalia do
minātur. Decē vero cornua b̄z q̄ p̄ela
tionē decē p̄cepta p̄cutit et frangit. Ad
mirās ergo deus de imagine dyabolict
vicōz posita in tēplo suo t̄ de sua imagi
ne sic tur piter fedata et trāsformata ait.
Cui⁹ ē imago bec. Treno. mj. Denigra
ta ē sup carbones facies eoz. Hāj. ii. Fa
cies oīm sicut nigredo olle. q. d. In p̄coz
re nibil apparet de imagine mea. Sz est ibi
imago dyaboli tenebrosa. Et iō in tēbras
ad dyabolū. p̄ficiat̄. mat. xxiij. Ligatis ma
et pe. mit. e. in te. exte. Tercō. vt sit que
stio de exteriori imagine supinducta. mu
lieres cñ supinducūt sibi diuersas ima
gines in facie in capillis t̄ in vestimēto t̄
in toto co:pe. q. d. dñs. O mulier vana c̄
est imago bec quā iā tibi fecisti. Certe nō
mea. q̄ feci te brunnā et tu fecisti te albam
feci te pallidā. et tu fecisti te rubeaz. feci te
capillis nigris. et tu portas glaukos. feci
te nudā. t̄ tu bēs vestē stragulatā t̄ gem
mis t̄ auro ornatā. In quib⁹ oīb⁹ magnū
peccatū ē. criso. O mulier si se ornauerit t̄
aspectū hoīs in se puocauerit. t̄ si nulluz
dānū intulerit vel plāgā. vīdictā t̄ s̄lexol
uet extremā. et si nullus inuēt̄ fuerit q̄ bi
berit venenū t̄ infundit. Ibidez. Quid
dicem⁹ de semis que colorib⁹ t̄ supsc̄ptō
nib⁹ corrūpūt facies suas in pñciē incō
tinētū iuuētū. Ciprian⁹. Berico t̄ pur
pura induite xp̄m induere nō pñt. auro t̄
margaritis ornate ornamēta cordis t̄ pe
ctoris pdiderūt. Id. Odrimā aut̄z
imaginē qua ad dei similitudinē facti su
mus diligenter debem⁹ attēdere prop̄
quiqz. Odrimo vt cognoscentes nos
ad imaginē dei factos vebemēter eūzdi
ligamus. ppter quā imaginē facti sum⁹
filii dei. qđ alijs creaturis ppter angelos
nō ppetit. iob. j. Dedit eis pot. fi. dī. fi. Et
vide immēsa grām t̄ dīcantatē. q̄ p̄mo

fecit nos ad imaginē suā. Et qz p̄bācima
ginē nō eram⁹ ei siles nisi in aūma voluit
ip̄e totā naturā nrāz assumere et aūmā ⁊
corp⁹. vt p̄ oīa siles ei essem⁹. pbi. ii. In si
militudinē boīm fact⁹ ⁊ ba. inuen. vt bō.
job. i. Verbū ca. fa. ē. ¶ Scđo. vt in ipsa
imagine diuina oīa speculemur. qz iūp̄
sa ē lumē diuinū et lumē rōis. ps. Sigt.
est sup̄ n. lu. vul. t. d. In qđiuina oīa spe
culari et p̄templari dēm⁹. Ex qua cōtem
platōe inducimur ad gratiāz innumera
biles actōes. qz innumerabiles grās vide
bimus nobis factas ⁊ futuras. ¶ Tercō
vt cognoscētes ip̄az esse imaginē dei. i q̄
tota nobilitas nrā p̄sistit. et summuz boī
nū nostrū. ip̄am mūdā ⁊ immaculatā ser
uem⁹. et ei debitā reuerētiā faciam⁹. Ex e
plū sicut pulcra mulier vxor magni dñi
summōpe studet suā pulcritudinē serua
re. ne p̄temptui hēatur. Sic aīa sponsa
xpi dēt facere. Si enī nepbas ē imaginē
virginis et crucifiximoriūā in luiū p̄jce
re. qnto magis imaginē dei viua. eccl. x.
Filiū māsuetudine serua aīam tuā ⁊ da
illi honorē sm̄ meritū suū. i. sm̄ dignitatē
suā. ¶ Quarto vt in ip̄a oēs defect⁹ no
stros speculemur ⁊ amoueam⁹. Ipsa enī
est speculū oīa rep̄sentāl. qz in ip̄a ē regu
larōis p̄quā oīa moderare debem⁹. bie
remie. xxxii. Statue tibi speculā. exo. xx
v. Dia fac sm̄ exēplar qđ u. imō. mō. est.
¶ Quinto vt in ip̄a cognoscētes dō nos
cē siles in natura. studeam⁹ ei similes eē
in gloria. j. job. n̄. Carissimi nūc filij dī su
mus. sed nōdū apparuit quid erim⁹. cuī
aut̄ apparuerit siles ei erim⁹. Hoc aut̄ de
siderū ē sup̄ oīa naturalitē nobis insitu⁹.
Naturaliter enī desideram⁹ summuz et
p̄fectū bonū qđ tūcerit. nec vñqz nisi illo
habito quiescere possum⁹. aug⁹. Fecisti
nos dñē ad te. ⁊ in qē. ē cor. no. do. re. inte
¶ Scđaz imaginē sc̄z et dyaboli dēmus
diligenter attēdere. vt ip̄az de aīa nostra

sc̄z camera trinitatis oīo p̄jciām⁹. als
erimus cōfusi in p̄petuū. et eēnis supplici
is deputati. Exēplū sicut sapiens mulier
bñs amasiū in cella nitī euz emittere ne
dep̄hendat ⁊ p̄fundat et p̄burat. Sic aī
ma sp̄osa xpi dyabolū amasiū sue aīme
dēt foras mittere cū ydolis vicōy. Ben
gnus ē enī deus vt recipiat aīaz sponsaz
suā postqz mechata fuerit. ¶ Hiere. n̄. Tu
fornicata es cū ama. mul. tñ reuert. ⁊ ego
susci. te. ¶ Terciā imaginē. sc̄z exteriorez
sup̄inductā dēmus diligent attēdere qz
sit p̄temptibilis et abiecta. Nonne p̄tepti
bilis ē illa pulcritudo q̄ expelib⁹ muriū
et stercorib⁹ vermuū p̄lurgit et ex qb⁹ dā
loturis similaſ. In quo facto bō ostēdit
paupertatē et p̄fulionē suaz. qz q̄rita crea
turis iuuari in pulcritudie tāqm ip̄am a
se nō hēat. Uestes enī date sunt boī p̄t⁹
peccatū ad cōfusionēz suā. qui p̄mo erat
nudus et vestiebat candore: vt liliū. ber.
Qui gloriaſ de veste similiſ est furi q̄ de
cauterio gloriaſ. Reddit etiā mulier se
suspectā in sup̄fluo vestiū ornatu. qz non
videt hoc facere vt a viro amet. sed ab a
lijs. qz p̄ totā septimanā in qua ab alijs n̄
videt ſz ſolū a viro. nō curat ſe ornare.
Hic cadit exēplū de galla filia cōſularis
de qua gre. d. in. dy. q̄ duz molestaret a
pentib⁹ vt accipet virū dicētib⁹ medicis
q̄ nisi hoc faceret barbā cēt habitura r̄n
dit. Drop̄t barbā nec placco nec displi
ceo ſp̄o ſp̄o meo xpo. et iō de ip̄a nō curo.
Et p̄pterea que intēdit ſolo viro place
re nō curat ſe ornare. ¶ In fine at nota.
q̄ cū bō ſit denarius dei. vt dictū eſt. ea q̄
ad bonū denariū req̄runt. ad bonū boī
nē requirūt. Sunt aut̄ ſex que ad bo
nū denariū req̄rūt. ¶ Q̄ p̄rumuz
ē signū ſuī ſuī imago. qz denari⁹ nō curatur
nisi ſit ſiḡtus. ſic bō nō bñs dei imaginez
mēoria ſc̄z bñficoz dei. intelligentiā vōz
et amore dei ⁊ p̄imi in volūtate. n̄ curat

in ecclesia deinceps aliquid valet. Secundum est subscriptio. Debemus enim iusta bona esse scripta lex nature ut quod tibi vis ne fiat. aliis fecisse cauero. et quoniam vul. vt fa. v. b. et vo. fa. il. **P**athet. vii. Ita pcepta decalogi et articuli fidei. q. vt d. i. cor. xiii. Qui ignorat ignorabitur. **T**ercium est podium. Nam ille denarii boni est. q. in statera descendit. **H**oc podium facit humilitas iusta. **I**u. i. Responde. bu. an. su. ps. Responde. in ora humi. **Q**uartum est inflexibilitas. Non enim boni est denarii qui de facilis plicatur et frangitur. sic nec homo istabilis qui vertitur ad oem ventus. et per oem tribulatoe frangitur. **C**ontra quod d. ecc. xv. Firmabitur in illo et non flectetur. vii. Descedit pluvia. venerunt flumina. flauerunt venti. et irruerunt in domum illarum et non cecidit. Q. nec pluvia carnalis concutitur. nec flumina tribulatorem. nec venti bonorum perturbant hominem constantem euellere. **Q**uintum est dulcis sonus. sic etho quoniam loquitur verba dei. i. pe. mi. Si quis loquitur quasi ser. dei. Q. vt d. i. cor. xv. Corripunt bono. col. pra. **S**extum est integritas denariorum. q. non placet deo qui diuisus est et parte de se dat dyabolo et mundo et parte deo. n. reg. xvii. Usque claudicatis in d. p. optime ergo quod homo sit integer totus dei. et in fide et opibus. iac. ii. Si quis tota legem servat. aut in uno faciat. o. re. **I**ta in hoc euangelio quoniam exempla salutaria habemus. **M**odum est ut omnes et maxime servi dei videntur sibi caueant et ab omnibus. q. filius dei qui peccatum non fecit fuit multipliciter obseruat et infamat. **A**nde illa sancta aialia per quoniam viri sancti designantur. de quibus dicitur ezechiel. i. habebant oculos ante et retro. et unum. e. ple. eph. v. Vide quoniam. **S**ed omnis est ut verba nostra potissimum moderemur. q. verbum dei quod errare non potest. in vobis conatis sunt capere. ps. Modum ori meo cuius. cum perdidimus aduerseremus. **G**en. Taciturnitas homini stulto per saudam est. **T**ercium ut adulatoriis dure

et asper respodet. **I**psi enim sunt syrene: que faciunt submergi nauem. **I**psi sunt apes qui portant mel in ore et retro pugnant. qui ut scorpiones nos venenare volunt Augustus. **D**uo sunt genera persecutorum. vituperantium et adulatiuum. **I**ulus pseque lingua adulatoris quoniam gladius intersectoris. **Q**uartum est ut nec timore. nec amore. pote vel mune; ribus a virtute declinemus. q. Christus dixit de omnibus et per omnes virtutem. gal. i. Si adhuc homines. Christi non est. ero. xxii. Non segregabis turbam ad faciendum malum. **Q**uintum est ut imaginem regis et subscriptio diligit atten- damus antequam de ipsa sententiem. q. de solus intuetur cor. **N**os autem iudicare hemus sim ea quoniam fors patet. Et iudices sim alegata iudicare debent ut dicitur. aug. Et sic patet totum de euangelio.

De exempla sermo. **CXI**

Existote fratres et obseruate eos qui ita abundant sicut habentis formam nostram. pbi. iii. **H**ec est secunda pars tocatus narratio istius epistole ad philip. In qua pars quoniam inuitavit pbi. ad constantiam contra perueritatem doctrine pseudo apostolorum subiungit instructio ad constantiam contra peruersitatem vite. ne scilicet exemplo illorum corripantur. **D**e his enim duobus debet doceri populus. scilicet doctrina fidei et bonitate opis. In hac igitur epistola apostolus quanto facit. **N**on enim inuitat pbi. et nos cum illis ad sui et sibi similium imitatorum. In prima epistole. Secundo reuocat eos ab imitatore vite pseudo apostolorum omnino de eo malam peruersationem. ibi. **M**olti enim abundanter quoniam sepe dicebant vobis. Tercio ut ipsum sequitur omnino sui et suorum celestium peruersationem ibi. **N**on autem contoversatio in causa est. Quarto quoniam percludendo exhortat eos in domino ad bonorum opem perueritatem ibi. Ita quoniam fratres mei kmii et desi. cc. **T**in prima ergo parte inuitat apostolus pbi. et nos cum illis